

REGLEMENT VAN HET DAMSPEL.

=====

Artikel 1.

Het bord wordt geplaatst met de lange lijn, uitgaande van de linkerzijde van elke speler.

Artikel 2.

De schijf gaat schuin vooruit, telkens één ruit, uitgezonderd bij het slaan van één of meer vijandelijke stukken, die zij alsdan zoowel voor- als achteruit moeten overspringen.

Artikel 3.

Een schijf wordt Dam, als zij de lijn van het bord, waar de tegenspeler zit, heeft bereikt. Als echter die schijf op de damlijn komende terstond kan doorslaan, zoodat zij niet op de damlijn eindigt, dan blijft zij schijf.

Artikel 4.

De dam gaat voor- of achterwaarts, geheel of gedeeltelijk de vrije ruiten doorlopende, van elke die zij bestrijkt, of waarop zij bij veranderde richting kan komen.

Artikel 5.

Tijdens het slaan mogen de stukken niet van het bord worden genomen. Dit moet geschieden na den slag. Men mag bij het slaan wel meermalen over dezelfde open ruit, maar niet ter tweeden male over hetzelfde stuk.

Artikel 6.

De meeste stukken moeten geslagen worden. Slaat de speler bij vergissing minder stukken, dan kan de tegenstander vorderen, dat dit zoo blijft. Bij gelijk aantal stukken, slaat men naar verkiezing met dam of schijf. Als stuk heeft de dam niet meer waarde dan een schijf.

Artikel 7.

Aanraken is spelen van elk eigen speelbaar, uitgezonderd bij het op zijn plaats zetten van stukken, die scheef of niet op de juiste ruiten staan. Men moet echter den tegenspeler van dit rechtzetten vooraf kennis geven. Zoolang men een schijf of dam niet heeft losgelaten, kan men deze naar links of rechts verplaatsen als daar open ruimten zijn.

Artikel 8.

Als één der spelers één of meer schijven van het bord heeft genomen, kan de tegenspeler eischen, dat ze (de schijven) al of niet herplaatst worden. Bij herplaatsing echter moeten de stukken allen weer gezet worden in dezelfde ruiten, waaruit ze genomen werden.

Artikel 9.

Zoodra een partij komt te staan met 3 dammen tegen 1, die de lange lijn bezet, is het spel remise, tenzij de enkele dam in drie zetten geslagen wordt.

Artikel 10.

Heeft de speler, die drie dammen heeft, de lange lijn bezet, dan kan hij 10 zetten van zijn tegenspeler eischen. Is het spel na die 10 zetten nog niet beslist, dan is de partij remise, tenzij de drie dammen een dusdanige positie hebben ingenomen, dat na nog drie zetten, de enkele dam verloren zou zijn. In dit geval moeten die drie zetten worden toegestaan. Als een speler een dam en twee schijven heeft, of twee dammen en een schijf, dan kan een tegenspeler, zoo hij alleen een dam heeft, die schijf of schijven tot dam kronen, waarna gespeeld wordt als in artikel 9 en 10 is beschreven.

Artikel 11.

Als in een eindspel wederzijds driemaal achtereen dezelfde zetten zijn gedaan, wordt het spel remise gehouden.

Artikel 12.

Wie aan de beurt zijnde, niet meer zetten kan, vastgezet is, of het spel staakt, heeft de partij verloren.

Artikel 13.

"Blazen". dat is de dam of de schijf nemen, waarmede de tegenspeler moest slaan, maar verzuimde, wordt niet toegepast. In dat geval maakt men de tegenstander hierop attent, als het in zijn voordeel is. In het tegenovergestelde zwijgt men.

Artikel 14.

Bij noteering wordt de Fransche methode toegepast.

Artikel 15.

Bij het gebruik maken van wedstrijdklokken meet elke speler minstens 25 zetten per uur doen. Doet men bij het eerste uur meer dan 25 zetten, dan komen deze ten goede in het tweede uur enz. Bij minder dan het vereischte zettenaantal na het verstreken uur, is de partij onmiddellijk verloren voor hem, die niet aan deze bepaling voldoet.

Artikel 16.

Wanneer onder het spelen bemerkt wordt, dat het bord verkeerd ligt, dan moet dit zoo blijven, tenzij het voor de vijfde zet is ontdekt.

Artikel 17.

Elke gemaakte fout blijft onveranderd.

Artikel 18.

Het is niet geoorloofd onder het spelen wenken of aanwijzingen aan de spelers te geven.

Artikel 19.

Bij verlies toone men geen ergernis; bij winst geen triomf.

Artikel 20.

Men spele altijd serieus en de schijf, die men aanraakt spelen.

1e T A A K D A M M E N

(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

Om te dammen hebben wij nodig een bord en schijven (ook wel stukken genoemd).
Het bord is verdeeld in 100 vakken, die we bij het dammen velden noemen.

Bij de aanvang van het spel plaatse men het bord altijd zó voor zich, dat zich links bovenaan een wit veld en links onderaan een zwart veld bevindt.
Zie onderstaand voorbeeld.

ZWART

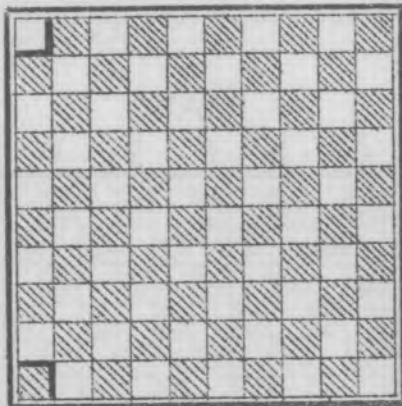

FIG.1

WIT

Gespeeld wordt op de donkere velden.

Deze zijn genummerd van 1 t/m 50.

We beginnen boven links met nr. 1, tot we aan het einde van de horizontale lijn komen. Dan beginnen we weer links op de volgende lijn met nr. 6 enz., tot we bij nr. 50 het laatste veld rechts onderaan hebben bereikt.

Neem onderstaande figuur over en vul de ontbrekende cijfers in:

ZWART

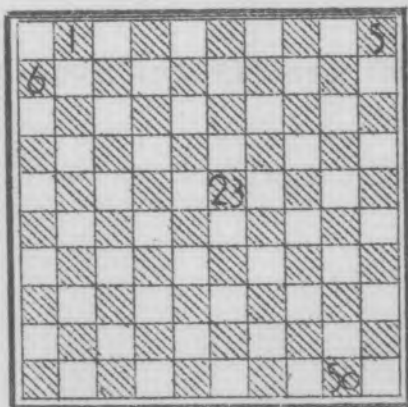
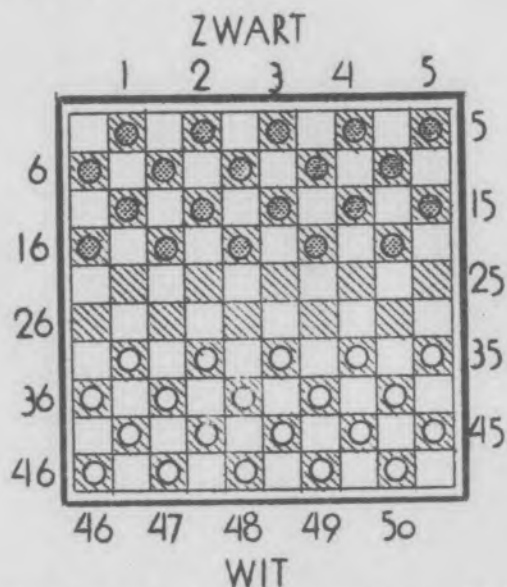

FIG.2

WIT

Vul in: onder elkaar staan	6,	16,	26,	36,	46.			
"	"	"	1,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	7,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	2,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	8,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	3,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	9,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	4,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	10,	..,	..,	..,	..,	..
"	"	"	5,	..,	..,	..,	..,	..

Zet de zwarte schijven op de genummerde velden 1 t/m 20 en de witte op 31 t/m 50.
Zie fig.3.

Deze positie noemt men de aanvangspositie, of ook wel: stukken in slagorde.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

De controlestroken blijven in het bezit van den docent.

Taak 2.

1.	Wit:	Zwart:
	1. 32 - 28	16 - 21
	2. 33 - 29	18 - 22
	3. 39 - 33 ?	22 - 27 !
	4. 31 x 22	19 - 23
	5. 29 x 18	12 x 32
	6. 38 x 16	17 x 30
	7. 35 x 24	20 x 29
	8. 44 - 39	14 - 19
	9. 42 - 38	10 - 14
	10. 50 - 44	11 - 17
	11. 47 - 42	7 - 11
	12. 16 x 7	1 x 12

2.	Wit:	Zwart:
	1. 31 - 26	19 - 23
	2. 37 - 31	14 - 19
	3. 41 - 37	10 - 14
	4. 46 - 41	5 - 10
	5. 31 - 27	20 - 24
	6. 34 - 30	24 - 29
	7. 33 x 24	23 - 28
	8. 32 x 23	18 x 20
	9. 30 - 25	20 - 24 ?
	10. 25 - 20 !	14 x 25
	11. 27 - 22	17 x 28
	12. 26 - 21	16 x 27
	13. 38 - 32	27 x 38
	14. 43 x 5.	

(Nadruk verboden)

Uitgave: "Instituut voor Individueel Onderwijs", Amsterdam.

2e T A A K D A M M E N

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

De notatie.

(Stukken in slagorde)

Men noteere steeds de gespeelde zetten, opdat, na afloop van de partij, bij het naspelen uit de gemaakte fouten lering kan worden getrokken.

Men noteert het veld waar het stuk vandaan komt en het veld waar het stuk naartoe gespeeld wordt.

Speelt wit schijf 33 naar veld 28 als aanvangszet - want de schijf gaat één veld schuin vooruit - dan noteert men:
33 - 28.

Nu speelt zwart als tegenzet 19 - 23 en wit moet slaan, hetgeen als volgt genoteerd wordt:
28 x 19.

De schijf op 28 gaat over 23 heen naar 19 en de schijf op 23 verdwijnt van 't bord. Zwart speelt vervolgens 14 x 23 of 13 x 24 naar keuze.

Voor een zet dus een streepje en voor een slag een kruisje tussen het nummer van het veld van vertrek en aankomst.

Men probeer nu het volgende na te spelen en in te vullen waar een streepje of kruisje moet staan. Even de stukken in aanvangspositie. Opgelet dan!

1. Vul in:

Wit:	Zwart:
1. 32...28	16...21
2. 33...29	18...22
3. 39...33 ?	
Een <u>vraagteken</u> achter een zet, drukt uit, dat de zet minder goed of zelfs slecht is.	
Een <u>uitroepteken</u> , dat de zet sterk is.	
3.	22...27!
4. 31...22	19...23
5. 29...18	12...32
6. 38...16	17...30
Men mag nooit <u>achteruit zetten</u> , wel <u>slaan</u> !	
7. 35...24	20...29
8. 44...39	14...19
9. 42...38	10...14
10. 50...44	11...17
11. 47...42	7...11
12. 16....7	1...12

Men probeer nu zelfstandig voor beide kleuren verder te spelen en de gedane zetten te noteren:

2. Neem hierna onderstaande combinatiepartij over en vul de ontbrekende cijfers, streepjes en kruisjes zelf in:
(Stukken in aanvangspositie)

Wit:	Zwart:
1. 31...26	19...23
2. 37.....	14.....
3. 41.....	10.....
4. 46.....	5.....
5. 31.....	20...24
6. 34...30	24...29
7.	23...28
8.	.....
9. 30...25	20..... ?
10. 25..... !	.....
11. 27...22	.....
12. 26.....	.....
13. 38...32	.....
14. 43...5	.....

Méerslag gaat voor! Hierover in een der volgende Taken meer.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs"

Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 3.

	<u>wit</u>	<u>zwart</u>
3.	28-23 27-21 31x4 dam	29x18 16x27
4.	29-23 28-22 27-21 31x4 dam	18x29 17x28 16x27
5.	32-28 34-29 30x10 25x3 dam	22x33 33x24 15x4
6.	26-21 37-32 39-33 30-24 25x1 dam	16x27 27x38 38x29 29x20 of 19x30
7.	38-32 44x2 dam	27x29 (meerslag gaat voor)
	of	
	38-32 41x3 dam	39x37 (meerslag gaat voor)
8.	22 - 17 - 11 - 6 33 - 39 - 44 - 50 23 - 19 - 14 - 10 - 5 32 - 37 - 41 - 46	
9.	17 speelvelden	
10.	van 46 naar 5 " 46 " 10 of naar 5 " 46 " 14 " " 10 of naar 5 " 46 " 19 " " 14 " " 10 of naar 5 " 46 " 23 " " 19 " " 14 " " 10 of naar 5 " 46 " 28 " " 23 " " 19 " " 14 " " 10 " " 5 " 46 " 32 of 28 of 23 of 19 of 14 of 10 of 5 " 46 " 37 " 32 " 28 " 23 " 19 " 14 " 10 of 5	
11.	na 14-20: 21, 38, 24 naar 15	
12.	na 17-21: 20, 38, 27 naar 16	
13.	na 17-22: 20, 38, 27 naar 18, 13, 9 of 4	
14.	na 29-33: 20, 38, 21 naar 12, 8 of 3 of 21, 38, 20 naar 9 of 3	

15. na 29-34: 25, 43, 21 naar 12, 8 of 3
              of
              21, 43, 20 naar 9 of 3
16. na 32-37: 20, 42, 26 naar 12, 8 of 3
              of
              26, 42, 20 naar 9 of 3
17. na 32-38: 20, 33 naar 42 of 47

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

3e T A A K D A M M E N
(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

D e d a m .

Een schijf wordt dam, als zij de lijn van het bord, waar de tegenspeler zit, heeft bereikt.

Een voorbeeld. Plaats op 't bord voor:

Zwart, 3 schijven op: 8, 19 en 28

Wit, 3 schijven op: 34, 35 en 39

In deze stand maakt wit, als hij aan zet is, op de volgende wijze een damzet:

	wit	zwart
1.	38-33	28x30
2.	35x2	

Op schijf 2 wordt nu een schijf van dezelfde kleur geplaatst; deze twee op elkander geplaatste schijven noemt men "dam".

Ter oefening nu een serie eenvoudige damzetten om op te lossen.

3. Zwart: 3, 9, 16, 29 = 4 sch.
Wit: 27, 28, 31, 36 = 4 sch.
Wit speelt en maakt een dam. Noteer op welke manier.
4. Zwart: 10, 16, 17, 18, 20 = 5 sch.
Wit: 27, 28, 29, 31, 36 = 5 sch.
Wit speelt en maakt dam. Noteer op welke manier.
5. Zwart: 9, 14, 15, 20, 22 = 5 sch.
Wit: 25, 30, 32, 34, 35 = 5 sch.
Wit speelt en maakt dam. Noteer op welke manier.
6. Zwart: 3, 7, 16, 18, 19 = 5 sch.
Wit: 25, 26, 30, 37, 39 = 5 sch.
Wit speelt en maakt dam. Noteer op welke manier.
7. Zwart: 8, 17, 19, 27, 39 = 5 sch.
Wit: 33, 38, 41, 44, 46 = 5 sch.

Wit speelt:	Zwart
38-32	27x29 of 39x37

.....(Vul in)

Zwart mag niet slaan van 39x50, omdat meerslag altijd voorgaat.

L o o p v a n d e d a m .

Voorbeeld I.

Plaats een dam op veld 5. Deze dam mag naar de velden 10, 14, 19, 23, 28, 32, 37, 41 of 46, al naar verkiezing.

Voorbeeld II

Plaats een dam op veld 1. Deze dam mag naar de velden 7, 12, 18, 23, 29, 34, 40, 45 of naar 6, al naar verkiezing.

Voorbeeld III

Plaats een dam op veld 28.

8. Naar welke velden mag deze dam gespeeld worden? Nooteer deze velden.
9. Hoeveel speelvelden heeft deze dam tot zijn beschikking?

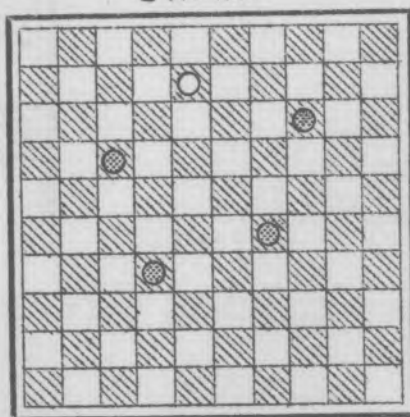
Ook de dam is verplicht te slaan. Een voorbeeld:
Plaats een witte dam op veld 5 en een zwarte dam op veld 46.
Vul in:

10. Als wit 5-10 speelt, slaat zwart van ..... naar .....

"	"	5-14	"	"	"	"	.....	"	.....
"	"	5-19	"	"	"	"	.....	"	.....
"	"	5-23	"	"	"	"	.....	"	.....
"	"	5-28	"	"	"	"	.....	"	.....
"	"	5-32	"	"	"	"	.....	"	.....
"	"	5-37	"	"	"	"	.....	"	.....
"	"	5-41	"	"	"	"	.....	"	.....

Bij het slaan van meer stukken of dammen, moet er tussen die stukken of dammen minstens één open veld zijn. Plaats onderstaande diagramstand op het bord:

ZWART

○ = witte schijf
● = zwarte schijf

WIT

Wit, aan zet, speelt hier 8-3 en wint tegen een overmacht.

Bijvoorbeeld. Vul in:

Op zwart 14-19 slaat wit van 3 over de velden 21, 38 en 24 naar 13, 8 of 2 en slaat dus alle stukken.

11. Op zwart 14-20 slaat wit van 3 over de velden ....., ... naar .....

- 12. Op zwart 17-21 slaat wit van 3 over de velden .....,
..... naar .....
- 13. Op zwart 17-22 slaat wit van 3 over de velden .....,
....., ..., naar ....., ..., ... of.....
- 14. Op zwart 29-33 slaat wit van 3 over de velden 20,
....., ... naar ....., ... of .....
Of ook van 3 over de velden 21, ..., ... naar
..... of .....
- 15. Op zwart 29-34 slaat wit van 3 over de velden 25,
....., ... naar ....., ..., of .....
Of ook van 3 over de velden 21, ..., ... naar
.....of .....
- 16. Op zwart 32-37 slaat wit van 3 over de velden 20,
....., ... naar ....., ... of .....
Of ook van 3 over de velden 26, ..., ... naar
..... of .....
- 17. Op zwart 32-38 slaat wit van 3 over de velden .....,
..... naar ..... of .....

Als een schijf slaande op de damlijn gekomen is, maar on-
middellijk kan doorslaan, dan blijft zij schijf.
Ter verduidelijking hieronder een voorbeeld:

VOOR DE SLAG

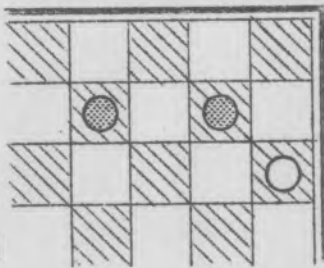

FIG.1

NA DE SLAG

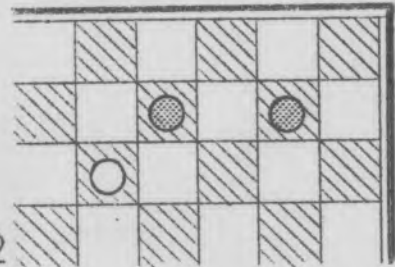

FIG.2

En ten slotte: damslag gaat niet voor, maar meerslag wel.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 4.

	<u>wit</u>	<u>zwart</u>
18.	39-33 32x5	20x28 (over 33, 37, 21 en 22)
19.	25-20 39-33 32x1	47x15 15x28 (over 33, 37, 21 en 22)
20.	31-27 37-32 33x4	49x28 (of 49x16) 16x28 (over 32, 39, 24 en 23)
21.	49-44 31-27 37-32 33x15	40x49 (dam) 49x21 (of 49x16) 16x28 (over 32, 39, 24 en 23)
22.	27-21 49-44 42-37 37-32 33x15 en wit wint.	26x17 40x49 (dam) 49x27, 21 of 16 16, 21 of 27x28 (over 32, 39, 24 en 23)
23.	Vergelijk je tekening met die in de Taak.	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

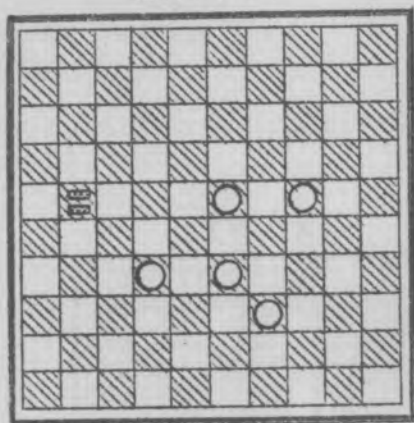
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

4e T A A K D A M M E N
(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Coup de Turc.

Bij het slaan mag men niet tweemaal over dezelfde schijf gaan. Voorbeeld:

ZWART

▨ = zwarte dam
○ = witte schijf

FIG. 1

WIT

In deze stand moet zwart, aan zet, slaan over de schijven 32, 39, 24 en 23. Hierna slaat wit met 33 de dam weg en wint. Het wegnemen der stukken geschiedt pas, als er niet verder geslagen kan worden.

Thans enige eenvoudige voorbeelden van de "Coup de Turc", om op te lossen:

18. Zwart: 10, 19 = 2 schijven; 20 = 1 dam
Wit: 21, 22, 32, 37, 39 = 5 schijven.
Hoe wint wit?
19. Zwart: 7, 8, 9, 19 = 4 sch.; 47 = 1 dam
Wit: 21, 22, 25, 32, 37, 39 = 6 sch.
Hoe wint wit?
20. Zwart: 7, 8, 9, 17 = 4 sch.; 49 = 1 dam
Wit: 23, 24, 31, 33, 37, 39 = 6 sch.
Hoe wint wit?
21. Zwart: 7, 8, 9, 10, 17, 40 = 6 sch.
Wit: 23, 24, 31, 33, 37, 39, 49 = 7 sch.
Hoe wint wit?
22. Probeer nu deze eens (de eerste zet wordt aangegeven):
Zwart: 5, 7, 8, 9, 10, 26, 40 = 7 sch.
Wit: 23, 24, 27, 32, 33, 39, 42, 49 = 8 sch.
Wit speelt 27 - 21.
Hoe wint wit?

B o r d v e r d e l i n g

Het bord is verdeeld in 7 delen:

1. wit centrum
2. zwart centrum
3. witte lange vleugel
4. zwarte lange vleugel
5. witte korte vleugel
6. zwarte korte vleugel
7. middenlinie

23. Bekijk onderstaande figuur goed, en teken ze daarna uit je hoofd over.

ZWART

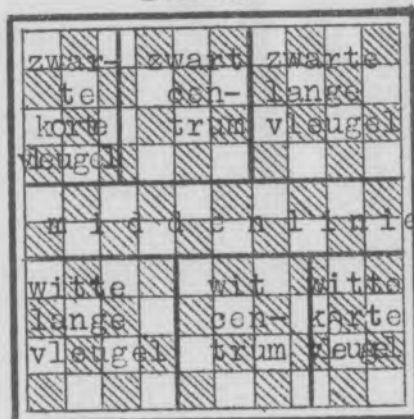

FIG. 2

WIT
-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 5.

24.   wit   zwart
1. 30-25   21-26
2. 25x3   26x48
Remise
25. Dat is in de positie:
Zwart 1 dam op 46
Wit 1 dam op 5
Wie in deze positie aan zet is, verliest.
26.   wit   zwart
1. 28-22   27x18
2. 29-33   18x20
3. 25x3 Remise
27. Wit wint door 48-26.
28. Wit wint door 49-16.
29. Wit wint door 50-45.
30. 1e door te spelen 10-5
2e door te spelen 47-41 of 48-37 of 49-32
3e door te spelen 4. ----- 37-31 !!
5.   x36   15-4 !!!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

R e m i s e

Indien geen van beide spelers de tegenpartij overwinnen kan, is het spel remise (onbeslist).

Hieronder een serie eindspelen, waarbij men tenslotte vaststelt: het spel is remise.

24. Zwart: 9, 20, 21 = 3 schijven.

Wit: 30, 31, 42 = 3 schijven.

Wit, aan zet, speelt 30-25.

Zwart kan nu als volgt remise maken (vul in):

	wit	zwart
1.	30-25	21-26
2.	.....	.....
	Remise	

25. Er is namelijk maar één mogelijkheid in het damspel, waarbij 1 dam tegen 1 dam kan winnen.

Vul in:

Dat is in de positie:

Zwart 1 dam op .....

Wit 1 dam op .....

Wie in deze positie aan zet is, ...

26. In de volgende nadelige stand maakt wit in 3 zetten remise.

Zwart: 9, 27 = 2 schijven, en 47, 48 = 2 dammen.

Wit: 24, 25, 28, 29 = 4 schijven.

Vul in:

Wit maakt in 3 zetten remise door:

	wit	zwart
1.	28-22	.....
2.	.....	.....
3.	.....	Remise

De "muizenval".

Twee dammen tegen één dam is vrijwel altijd remise, tenzij de ene dam in de "muizenval" terecht komt. Voorbeeld:

Zwart: 4 = 1 dam

Wit: 15, 47 = 2 dammen

Wit, aan zet, wint nu door 47-36. Een dergelijke positie noemt men de "muizenval".

27. Noteer nu bij onderstaande standen hoe wit door toepassing van de "muizenval" kan winnen.

Zwart: 3 = 1 dam

Wit: 25, 48 = 2 dammen

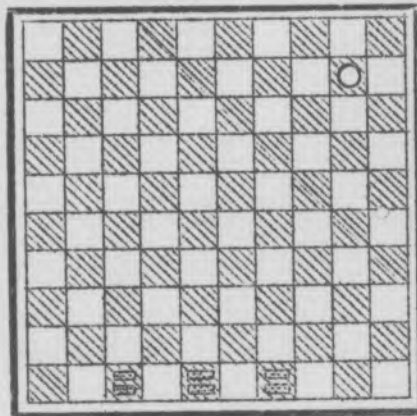
Wit wint door .....

- 28. Zwart: 2 = 1 dam
Wit: 35, 49 = 2 dammen
Wit wint door .....
- 29. Zwart: 1 = 1 dam
Wit: 6, 50 = 2 dammen
Wit wint door .....

Drie dammen tegen één dam.

- a. Indien de speler met 1 dam de hoofdlijn 5/46 beheerst, is het spel na 3 zetten remise, tenzij de enkele dam intussen geslagen wordt.
  - b. Indien de speler met 3 dammen de hoofdlijn beheerst, is het spel na 10 zetten remise.
30. Plaats nu even onderstaand diagram op het bord:

ZWART

○ witte schijf
 ■ zwarte dam

WIT

- Vul in:
- 1e Wit, aan zet, maakt hier het spoedigst remise, door te spelen: .....
  - 2e Zwart, aan zet, vordert nog 10 zetten van wit door te spelen: ....., ... of .....
  - 3e Zwart, aan zet, kan binnen 10 zetten de stand zelfs winnen door te spelen (invullen waar ..... staat):

wit	zwart
1. -----	48-37 !!
2. 10-4	-----

Gedwongen, op 10-5 volgt 37-46 en wit wint.

2. -----	49-38 !!
3. 4-36	-----

Gedwongen, op 4-9 of 13 of 18 of 22 volgt resp. 37-14 of 19 of 23 of 28 en wit wint.

3. -----	38-15 !!
4. 36-22 (of ...?)	-----

Zwart wint nu in 2 zetten door toepassing van de

"muizenval".

Op welke wijze?

Door te spelen:

4. -----

..... !!

5. ....

..... !!!

Onthoud tenslotte:

Als in een eindspel wederzijds driemaal achter elkaar dezelfde zetten zijn gedaan, wordt het spel voor remise gehouden.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 6.

31.	5.	-----	45-50
	6.	20-15	50x10
	7.	15x4	
32.	1.	26-21	16x27
	2.	37-32	27x38
	3.	39-33	38x29
	4.	30-24	29x20
	5.	25x3	
33.	1.	16-11	6x17
	2.	28-22	17x26
	3.	36-31	26x37
	4.	48-42	37x48
	5.	40-34	48x30
	6.	35x2	
34.	1.	24-20	15x11
	2.	39-33	38x29
	3.	30-24	29x20
	4.	25x3	
35.	Degene, die aan zet is, wint.		

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

6e T A A K D A M M E N
(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

Over de waarde van de schijven.

Een schijf heeft meer of minder waarde, aan de hand van de positie die hij inneemt. B.v.:

Zwart: 6, 11 = 2 schijven

Wit: 27 = 1 schijf

Wit, aan zet, speelt nu 27-21 !! en staat nu ondanks materiële achterstand toch gewonnen.

In de positie:

Zwart: 26, 27, 36 = 3 schijven

Wit: 37, 42, 47 = 3 schijven

heeft wit, aan zet, de beste positie. B.v.:

1. 42-38   27-31 (gedwongen)

2. 37-32 !! en wint.

Twee schijven, n.l. 37 en 47, houden hier drie schijven, n.l. 26, 31 en 36 volkomen in bedwang.

31. Het volgende toont duidelijk de strategische (krijgskundige) kracht van de opstelling der witte stukken aan:

Zwart: 5, 25, 30 = 3 schijven

Wit: 14, 39, 40 = 3 schijven

Zwart is aan zet, maar wit wint. B.v.:

1. -----   30-35

2. 40-34   25-30

3. 34x25   35-40

4. 25-20   40-45

5. 39-33 !!

En wit staat gewonnen. Waarom? Noteer op welke manier.

Over de waarde van de dam.

Vervolgens ter oplossing enige eenvoudige voorbeelden, waarbij de strategische waarde van de dam tot uiting komt.

32. Zwart: 4, 5, 9, 10, 15, 16 = 6 schijven

Wit: 25, 26, 30, 37, 39 = 5 schijven

Wit speelt en wint.

Noteer op welke manier.

33. Zwart: 3, 6, 8, 9, 14, 19, 20, 25 = 8 schijven

Wit: 16, 28, 31, 32, 35, 36, 40, 48 = 8 schijven

Wit speelt en wint.

Noteer op welke manier.

34. Zwart: 1, 2, 6, 7, 9, 15, 16, 38 = 8 schijven

Wit: 17, 24, 25, 28, 29, 30, 39 = 7 schijven

Wit speelt en wint.

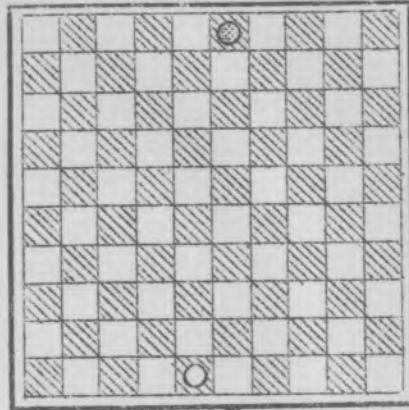
Noteer op welke manier.

Het onderwerp "Dam halen" wordt in een der volgende Taken behandeld.

De kroonschijven.

De schijven 3 en 48, resp. voor Zwart en Wit, noemt men de kroonschijven. Zie onderstaande figuur.

ZWART

WIT

Deze positie noemt men de kroonschijfpositie.

35. Welke partij staat in de kroonschijfpositie gewonnen?

De kroonschijf is de spil waar alles om draait, vooral in het eindspel. Zonder noodzaak spele men deze schijf niet op!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 7.

36. 1. 46-41 28x46
2. 36-31 26x37
3. 47-41 37-42
4. 48x37 ! wit wint.
37. 1. 33-28 23x32
2. 42-37 32x41
3. 24x47 ! wit wint.
38. 1. 44-40 45-50 (of .....?)
2. 34-30 25x45
3. 43-39 wit wint.
39. 1. 33-29 24x44
2. 15x35 wit wint.
40. 1. 31-27
2. 37-32
3. 42-38
4. 36-31
5. 47-41
6. 48x37 wit wint.
De zwarte zetten zijn weggelaten, daar elke zwarte zet gedwongen is.
41. De stand in cijfers is:
Zwart: 5, 9, 11, 14, 17, 20, 23, 29, 34, 36 = 10 sch.
Wit: 22, 25, 37, 38, 42, 43, 44, 45, 47, 49 = 10 sch.
De ontbrekende zetten zijn:
3. ----- 28x48
4. ----- 36x47
5. ----- 47x33
6. 39x10 48x50
7. 25x3 5x14
8. 3x6 50-?
9. 6x50 !!! en heeft gewonnen door opsluiting.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

7e T A A K D A M M E N
 (Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

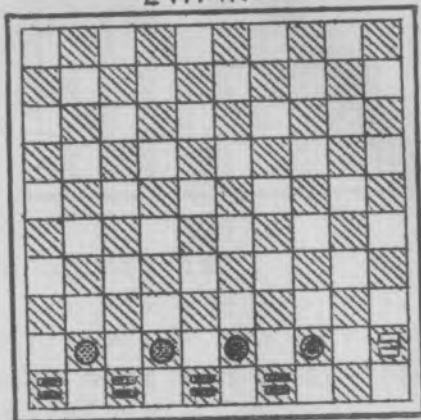
De opsluiting.

Wie, aan de beurt zijnde, niet meer zetten kan, of vastgezet is, heeft het spel verloren.

Een sterk voorbeeld:

Plaats onderstaande diagramstand op 't bord.

ZWART

■ zwarte dam
 □ witte dam
 ● zwarte schijf

WIT

Wit, aan zet, speelt 45-50 en zwart is verloren omdat hij niet meer zetten kan.

Deze opsluiting noemt men: "De Chinese Muur".

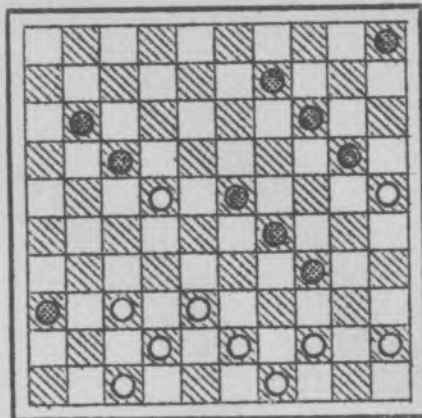
Thans een serie eenvoudige opsluitingen om op te lossen. Noteer de zetten.

36. Zwart: 26 = 1 schijf en 28 = 1 dam
 Wit: 36, 46, 47, 48 = 4 schijven
 Wit wint door opsluiting.
37. Zwart: 23 = 1 schijf en 46 = 1 dam
 Wit: 33, 42 = 2 schijven en 24 = 1 dam
 Wit wint door opsluiting.
38. Zwart: 25, 45 = 2 schijven
 Wit: 33, 34, 43, 44 = 4 schijven
 Wit (l. 44-40) wint door opsluiting. Hoe?
39. Zwart: 20, 24, 30, 40, 45 = 5 schijven
 Wit: 15, 33, 39, 49, 50 = 5 schijven
 Wit wint door opsluiting.
40. Zwart: 26 = 1 schijf en 49 = 1 dam
 Wit: 31, 36, 37, 41, 42, 47, 48 = 7 schijven
 (Compositie van L. Weiss †)
 Wit wint door opsluiting. (De eerste zet van wit is 31-27)

41. Plaats nu onderstaande diagramstand op het bord:

ZWART

● zwarte schijf
○ witte schijf

Vul in: **WIT**

De stand in cijfers is:

Zwart: .., .., .., .., .., .., .., .., .., .. = 10 sch.

Wit: .., .., .., .., .., .., .., .., .., .. = 10 sch.

In deze stand wint wit door opsluiting.

Speel na en vul in:

wit	zwart
1. 45-40 !!	17x28 of 34x45 naar verkiezing
2. 44-39	17x28 of 34x45 naar verkiezing
3. 37-32	.....
4. 47-41	.....
5. 49-44	.....
6.	.....
7.	.....
8.	.....
9.	en wit wint door opsluiting.

Een bijzonder fraai voorbeeld van de opsluiting.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 8.

42. 1. 23-19 24x13
2. 22-18 13x11
3. 32-28 (het tempo) 26x17
4. 28-22 17x28
5. 39-33 28x39
6. 40-34 39x30
7. 35x2 3-9 (Op 11-16 of 11-17 was 2-13 met winst gevolgd.)
8. 2x16 9-14
9. 16-32 14-20
10. 32-38 20-25
11. 38-43 6-11
12. 43-39 11-16
13. 39-43 gewonnen voor wit.
43. 1. 33-29 24x33
2. 39x28 14-20 (Op 6-11 volgt natuurlijk 28-22 enz. met winst.)
3. 44-40 20-24 (of .....?)
4. 28-22 en nu verliest zwart door gebrek aan een goed tempo, want op 6-11 volgt n.l. (na 22x18, 19x8) 32-28 enz. met winst.
44. 1. 37-31 26x46
2. 32-27 46x43
3. 27x18 13x22
4. 48x17 9-13
5. 49-43 13-18 (of ...?)
6. 43-38 18-23 (of ...?)
7. 38-33 en wit wint op tempo.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

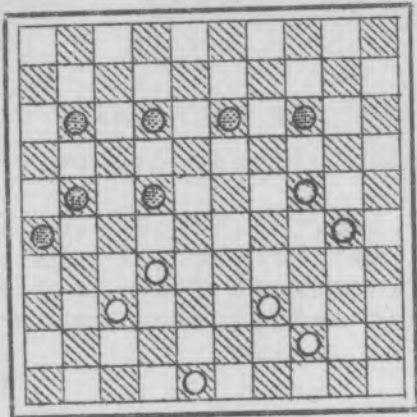
(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

De tempozet.

De problemist maakt veelal gebruik van de tempozet in zijn problemen. Zeer vaak is het vinden van die tempo's de grootste moeilijkheid.

ZWART

In de stand:

WIT

Zwart: 11, 12, 13, 14, 21, 22, 26 = 7 sch.

Wit: 24, 30, 32, 37, 39, 44, 48 = 7 sch.

veroorzaakt Zwart, die in deze stand meent minstens een schijf te kunnen winnen, een tempozet (zwart is aan zet).

1. ----- 22-27 ??

Zwart meent, dat wit 32-28 moet spelen, waarna 27-32 volgen zou (terloops zij opgemerkt, dat achterlopen vaak gevaarlijk is ("achterlopen" is in dit geval de zet 22-27)).

Wit speelt echter :

2. 44-40

en laat zwart rustig slaan. Zoiets noemt men een tempozet.

2. ----- 27x38

3. 48-43 38x49

Wederom kan wit nu een tempozet maken.

4. 39-33 (tempozet!) 49x35

5. 24-20 !! 35x31

Een fraaie toepassing van meerslag.

6. 20x36 en wit wint.

42. Zwart: 3, 6, 8, 9, 10, 20, 24, 26 = 8 sch.

Wit: 17, 21, 22, 23, 32, 35, 39, 40 = 8 sch.

Deze stand vertoont een stelling, waarbij wit zich een tempo verschafft.

Op welke manier verschafft wit zich een tempo en wint dan? Ook het afspel moet volledig worden aangegeven (het "afspel" is de afwikkeling). Noteer alle zetten en onderstreep de tempozet. Speel de partij geheel uit.

De 1e en 2e zet van wit zijn resp. 23-19 en 22-18.

43. Zwart: 6, 14, 16, 18, 19, 23, 24 = 7 sch.
 Wit: 26, 27, 32, 33, 34, 39, 44 = 7 sch.
 In deze stand verliest zwart door gebrek aan een goed tempo.
 Vul de ontbrekende zetten in en speel geheel uit:
1. 33-29	.....
2.	14-20(gedwongen, want na 2. ....
6-11 zou volgen	3. 28-22 met verlies.)
3. 44-40	20-24(op 3. .... 20-25 zou weer
volgen: 28-22 enz..)	
4. 28-22	6-11 (gedwongen)
5.	.....

enz.

Noteer op welke wijze wit, aan zet, wint.

44. Tenslotte een voorbeeld, waarbij zwart op tempo verliest.
 Zwart: 6, 9, 11, 12, 13, 21, 26, 33 = 8 sch.
 Wit: 20, 28, 32, 37, 39, 41, 48, 49 = 8 sch.
 Wit speelt en wint op tempo.
 Vul de ontbrekende zetten in en speel geheel uit:
1. 37-31	.....
2. 32-27	.....
3.	.....
4.	.....

enz.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
 Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 9.

45.   wit   zwart
1. 48-43   26x30
2. 35x2 ! en wint.
46.   1. 38-32   27x40
      2. 36x20   33x15
      3. 34x45 ! en wint op tempo.
47.   1. 27-22   35x42
      2. 22x22   36x18
      3. 37x48 ! en wint op tempo.
48.   1. 50-45   20-24 of 25
      2. 39-34   29x40
      3. 45x34 en wint.
49.   1. 23-19   14x34
      2. 25x21   16x29
      3. 30x39   15-20
      4. 50-45   20-24 of 25
      5. 39-34   29x40
      6. 45x34 en wint.
50.   1. 32-28   25x21
      2. 28x26 ! en wint
51.   1. 24-19   15x4
      2. 35x24 en wint op tempo.
52.   1. 25-20 !!!
      Zwart staat verloren.
      Op 7-11 volgt 24-13 en wit wint.
      " 7-12   "   24-13   "   "   "
      " 17-21   "   24-35   "   "   "
      " 17-22   "   24-35   "   "   "
      " 39-43   "   24-35   "   "   "
      " 39-44   "   24-35   "   "   "
53.   1. 1-29 !!!   -----
      Zwart staat verloren.
      Op 44-49 volgt: 29-15 en wit wint.
      " 44-50   "   :
          43-39   50-45
          29-1   45-50
          1-45 en wit wint door opsluiting.
54.   1. 29-23
      Zwart staat verloren.
      Op 28x19 volgt: 31-27 en wit wint op tempo.
      Op 26x37 volgt: 23x41 en wit heeft gewonnen.
55.   1. 8-12
      Zwart staat verloren.
      Op 21-27 volgt: 25-3 en wit wint.
      Op 26-48 volgt: 12x26 en de zwarte dam zit in de
      muizenval.

56. 1. 30-25 !!!
Zwart staat verloren.
1. -----	14-19 volgt:
2. 34-30	23-28 (gedw.)
3. 39-33	28x39
4. 30-24	19x30
5. 25x43	en wit wint.
-
1. -----	14-20
2. 25x14	23-28
3. 14-10	28-32
4. 10-5	32-38
5. 5-37	en wit wint.
-
1. -----	23-28
2. 39-33	28x30
3. 25x34	en wit wint op tempo.

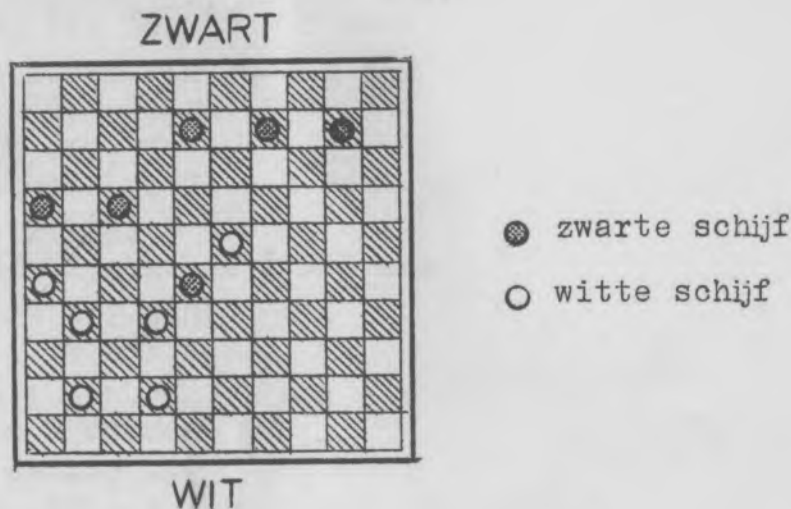
(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Het kiezen van de juiste zet.

Het kiezen van de juiste zet is natuurlijk zeer belangrijk. Hierdoor wordt veelal een partij ineens gewonnen. Plaats onderstaande diagramstand op 't bord.

Zwart: 8, 9, 10, 16, 17, 28 = 6 schijven

Wit: 23, 26, 31, 32, 41, 42 = 6 schijven

Wit, aan zet, wint door het kiezen van de juiste zet.
Wit speelt n.l.:

          wit   zwart
1. 26-21 !!

De juiste zet! (Let goed op de meerslagregel!)

1. -----   16x27
2. 23x5 !!!!

We zullen nu een serie voorbeelden laten volgen, welke alleen door het kiezen van de juiste zet door wit gewonnen kunnen worden.

Tracht de juiste zet nu zelf te vinden!

Noteer de zetten, en verklaar of gewonnen werd door tempo, opsluiting of muizenval!

45. Zwart: 3, 8, 19, 25, 26 = 5 sch.
Wit: 31, 34, 35, 42, 48 = 5 sch.

46. Zwart: 13, 14, 22, 27, 31, 33 = 6 sch.
Wit: 29, 34, 36, 38, 43, 44 = 6 sch.

47. Zwart: 18, 19, 28, 29, 35, 36 = 6 sch.
Wit: 27, 31, 37, 38, 39, 40 = 6 sch.

48. Zwart: 20, 29 = 2 sch.
Wit: 39, 50 = 2 sch.
49. Zwart: 8, 9, 14, 15, 16, 17, 20 = 7 sch.
Wit: 23, 25, 29, 30, 32, 33, 50 = 7 sch.
50. Zwart: 12, 13, 16, 23, 25 = 5 sch.
Wit: 27, 30, 32, 38, 39 = 5 sch.
51. Zwart: 15 = 1 sch. en 30 = 1 dam
Wit: 9, 20, 24, 35 = 4 sch.
52. Zwart: 7, 15, 17, 39 = 4 sch.
Wit: 25 = 1 sch. en 24 = 1 dam
53. Zwart: 44 = 1 sch.
Wit: 33, 43 = 2 sch. en 1 = 1 dam .
54. Zwart: 26, 28 = 2 sch.
Wit: 29, 31, 39 = 3 sch.
55. Zwart: 21 = 1 sch. en 26 = 1 dam
Wit: 8, 25 = 2 dammen
56. Zwart: 14, 23 = 2 sch.
Wit: 30, 34, 39 = 3 sch.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 10.

57.   wit   zwart
1. 30-25??   7-12!!
2. 25x23   12-18
3. 23x21   16x49!!!
58. 1. 48-26??   27-31!!
Wit staat verloren.
Op 26x5 volgt 41-46 en zwart wint.
Op 26x46 volgt 10-5 en zwart wint.
59. 1. 23-18??   42-47!!
Wit staat verloren.
Op 18x9 of 4 volgt 47-36 en zwart wint.
Op 18x36 volgt 13-4 en zwart wint.
60. 1. 28-23??   29-40!!
2. 23x1 (gedw.)   40-34
3. 1x40   35x44
4. 49x40   25-30!!!
en zwart staat gewonnen.
61. 1. 28-23??   24-30!!
2. 23x14   4-10
3. 25x23   10x50!!!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

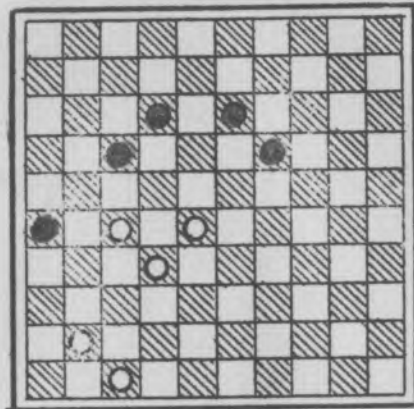
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

10e T A A K D A M M E N
 (Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Het zien van de onjuiste zet.

Belangrijk is het vooruit zien van de onjuiste zet.
 Plaats onderstaande diagramstand op het bord.

ZWART

WIT

In deze stand moet men, met wit aan zet, vooruit zien, dat 27-22 een onjuiste zet is.

Om de volgende reden is 27-22 onjuist:

wit	zwart
1. 27-22?	19-23!
2. 28x8	17x46
3. 8x17	46-28!
4. 17-12	28-17!!!
- en zwart wint op tempo.

Probeer nu zelf in onderstaande standen de zet aan te geven die op 't eerste gezicht goed lijkt, maar onjuist is. Noteer de zetten, die erop zouden volgen.

57. Zwart: 7, 16, 17, 19, 20 = 5 sch.
 Wit: 30, 32, 33, 34, 44 = 5 sch.
58. Zwart: 27, 41 = 2 sch. en 10 = 1 dam
 Wit: 48 = 1 dam
59. Zwart: 22, 42 = 2 sch. en 13 = 1 dam
 Wit: 23 = 1 dam
60. Zwart: 18, 25, 35 = 3 sch. en 29 = 1 dam
 Wit: 45, 49 = 2 sch. en 28 = 1 dam
61. Hier is de verkeerde zet: 28-23, want zwart antwoordt met 29-40!! Nu is wit verloren. Speel zelf verder. Laat zien waarom,
 Zwart: 4, 8, 9, 18, 24, 29 = 6 sch.
 Wit: 25, 28, 32, 42, 43, 44 = 6 sch.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
 Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 11.

	Wit	Zwart
62.	1. 26-21 ! 2. 21x23 en wint.	25x45
63.	1. 27-21 ! 2. 21x23 en wint.	23x45
64.	1. 47-41 ! 2. 40-34 !! 3. 34x1 en wint.	36x29 23x21
65.	1. 50-44 ! 2. 36-31 !! 3. 31x4 en wint.	40x27 22x24
66.	1. 47-41 ! 2. 24-19 !! 3. 19x26 4. 45x34 en wint.	36x47 47x40 15x24
67.	1. 50-44 ! 2. 27-22 !! 3. 22x35 4. 46x37 en wint.	40x49 49x41 16x27
68.	1. 23-19 !! 2. 24-20 !! 3. 20x7 en wint.	28x48 48x13
69.	1. 23-18 !! 2. 22-17 !! 3. 17x10 en wint.	29x49 49x13
70.	1. 29-23 ! 2. 27-21 !! 3. 21x5 en wint.	19x48 48x19
71.	1. 27-22 ! 2. 30-24 !! 3. 24x2 en wint.	17x48 48x17

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

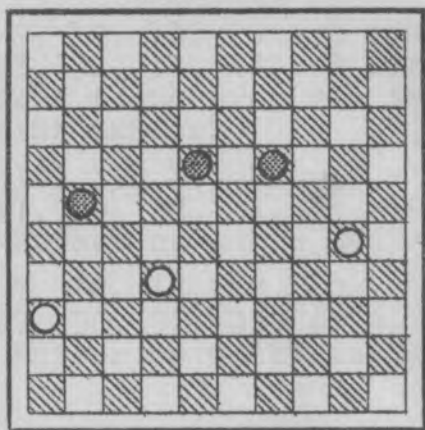
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

11e T A A K D A M M E N
(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Het "plakkertje".

We zullen nu het "plakkertje" behandelen. Plaats onderstaande diagramstand op het bord.

ZWART

● ZWARTE SCHIJF

○ WITTE SCHIJF

WIT

Zwart: 18, 19, 21 = 3 sch.

Wit: 30, 32, 36 = 3 sch.

In deze stand kan wit, aan zet, als volgt op een plakzet spelen (in de wandeling "plakkertje" genaamd).

wit	zwart
1. 36-31	21-26 ???

Wit "plakt" nu schijf 30 tegen de zwarte schijf 19 aan, door te spelen:

2. 30-24 !!!

Een dergelijke zet noemt men dus een plakkertje.

Nu volgen enige eenvoudige opgaven om met een plakkertje op te lossen (in alle standen is wit aan zet).

62. Zwart: 13, 17, 18, 25 = 4 sch.

Wit: 26, 30, 40, 50 = 4 sch.

Wit wint. Noteer op welke manier.

63. Zwart: 13, 17, 18, 23 = 4 sch.

Wit: 27, 29, 40, 50 = 4 sch.

Wit wint. Noteer op welke manier.

64. Zwart: 7, 8, 9, 19, 23, 36 = 6 sch.

Wit: 27, 28, 33, 40, 42, 47 = 6 sch.

Wit wint. Noteer op welke manier.

65. Zwart: 7, 8, 9, 17, 22, 40 = 6 sch.

Wit: 28, 29, 32, 36, 43, 50 = 6 sch.

Wit wint. Noteer op welke manier.

66. Zwart: 12, 13, 15, 16, 21, 36 = 6 sch.

Wit: 20, 24, 34, 38, 45, 47 = 6 sch.

Wit wint. Noteer op welke manier.

67. Zwart: 16, 18, 19, 25, 30, 40 = 6 sch.
Wit: 21, 27, 37, 38, 46, 50 = 6 sch.
Wit wint. Noteer op welke manier.
68. Zwart: 8, 10, 12, 14, 28 = 5 sch.
Wit: 23, 24, 32, 34, 42 = 5 sch.
Wit wint door toepassing van twee plakkertjes. Noteer op welke manier.
69. Zwart: 7, 9, 12, 14, 29 = 5 sch.
Wit: 22, 23, 32, 34, 44 = 5 sch.
Wit wint door toepassing van twee plakkertjes. Noteer op welke manier.
70. Zwart: 3, 10, 13, 17, 18, 19 = 6 sch.
Wit: 24, 27, 29, 32, 34, 42 = 6 sch.
Wit wint. Noteer op welke manier.
71. Zwart: 3, 7, 12, 17, 18, 19 = 6 sch.
Wit: 21, 27, 30, 31, 33, 43 = 6 sch.
Wit wint. Noteer op welke manier.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 12.

72. Wit Zwart
1. 18-13 ! 8x19
2. 40-34 en zwart staat verloren.
73. 1. 23-18 ! 13x22
2. 42-37 en zwart staat verloren.
74. 1. 16-11 ! 17x6
2. 28-22 en zwart staat verloren.
75. 1. 25-20 ! 24x15
2. 33-29 en zwart staat verloren.
76. 1. 21-17 ! 11x22
Gedwongen, want op 12x21 volgt 33-29 en 32-28 enz..
2. 32-28 !! en zwart staat verloren.
Op 12-17 of 22-27 volgt n.l. 28-23 enz..
77. 1. 45-40 44x35
2. 34-29 23x25
3. 14-10 ! 25-30
4. 10-5 ! 30x19
5. 5x44 en wint.
- Of na
3. 14-10 33-38
4. 10-5 en wint, omdat zwart tegen de dreiging 24-20 niets meer kan inbrengen. (Na
4. ----- 25-30 volgt natuurlijk
5. 5-10)
- Of na
3. 14-10 33-39
4. 10-5 en wint op dezelfde manier als hierboven
aangegeven.
- Of na
3. 14-10 35-40
4. 10-5 25-30
Gedwongen. Er dreigde 24-20 met winst.
5. 24x44 33-38
6. 5-37 38-43
7. 44-39 43x34
8. 37-48 34-40
9. 48-39 40-45
10. 39-50 en wint.

Een fraai en belangwekkend voorbeeld.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

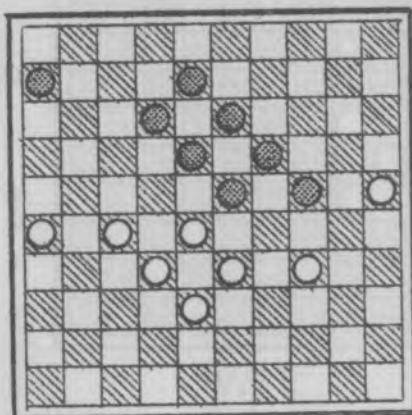
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Het offer.

In vele gevallen is het mogelijk, door het offeren van een schijf een belangrijk positievoordeel te behalen. Plaats onderstaande diagramstand op het bord.

ZWART

WIT

In deze stand kan wit, aan zet, door een schijf te offeren zijn positie belangrijk verbeteren. Men zie maar eens:

Wit	Zwart
1. 25-20	
Het offer!	

1. -----	24x15
2. 33-29 !!	

En zwart staat opeens verloren, want tegen de dreiging:
3. 27-22, is geen pareren meer mogelijk.

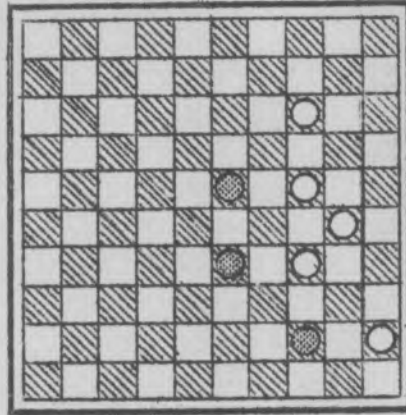
Nu enige eenvoudige opgaven, waarbij wit door een offer een winststelling verkrijgt. Noteer op welke manier.

72.	Zwart: 8, 15, 20, 24, 25 = 5 sch.	Wit: 18, 28, 33, 35, 40 = 5 sch.
73.	Zwart: 13, 16, 21, 26, 27 = 5 sch.	Wit: 23, 33, 36, 38, 42 = 5 sch.
74.	Zwart: 14, 17, 18, 19, 23, 24 = 6 sch.	Wit: 16, 27, 28, 30, 32, 35 = 6 sch.
75.	Zwart: 3, 17, 22, 23, 24, 27, 28 = 7 sch.	Wit: 25, 31, 33, 34, 36, 39, 48 = 7 sch.
76.	Zwart: 10, 11, 12, 14, 18, 20, 34 = 7 sch.	Wit: 21, 32, 33, 38, 43, 48, 50 = 7 sch.

77. Tenslotte een fraai voorbeeld, waarbij wit door het offeren van drie stukken de winststelling bereikt. Plaats onderstaande diagramstand op het bord.

Auteur L. Weiss †
"Dammersweekblad"

ZWART

WIT

Wit speelt en wint. Speel na, en vul de ontbrekende zetten op de juiste manier in

Oplossing:

Wit	Zwart
1. 45-40 !	.....
2. 34-29	.....

Zoals men ziet: drie offers! Merkwaardig is, dat wit nu meteen een gewonnen positie heeft; wit haalt n.l. met schijf 14 op 5 een dam en wint.

Noteer nu zelf op welke manier wit in de stand:

Zwart: 25, 33, 35 = 3 sch.

Wit: 14, 24 = 2 sch.

in alle varianten kan winnen (Wit is dus aan zet).

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken dammen

Taak 13.

	Wit	Zwart
78.	1. 27-22 !	28x17
	2. 6-1 !! en wint.	
79.	1. 47-42 !	38x36
	2. 10-5 !! en wint.	
80.	1. 49-44 !	40x38
	2. 8-2 !! en wint.	
81.	1. 43-38 !	42x33
	2. 44-39	33x44
	3. 45-40	44x35
	4. 7-1 !!	24-29 (of?)
	5. 1x25	35-40
	6. 25-39	40-45
	7. 39-50 !!! en wint.	
82.	1. 27-21.	26x17
	2. 34-30	35x24
	3. 42-37	41x32
	4. 8-3 !!! en wint.	
83.	1. 33-28 !	32x23
	2. 7-1 !!	23-28 (of?)
	3. 39-33	28x39
	4. 1-34	39x30
	5. 35x4 !!! en wint.	
84.	1. 10-5 !	31-36 (of?)
	2. 48-42 !	27-31
	Zou zwart, in plaats van 27-31, spelen:	
	-----	22-28
	dan volgt:	
	5x16	36-41
	42-37 enz., en wit wint eveneens.	
	3. 5-10	22-27
	Op 22-28 en 36-41 van zwart volgt 5x26, 42-37 en 26-42 van wit, met winst.	
	4. 10-5	27-32 (of?)
	5. 5x26	36-41
	6. 42-37	41x32
	7. 26-42 !!! en wint.	
85.	1. 37-31	26x37
	2. 48-42	37x48
	3. 45-40	48x30
	4. 35x11	6x17
	5. 40-34 of 35 en wint.	
86.	1. 35-30	38x16
	2. 30x10	4x15
	3. 26-21	16x27
	4. 31x4 !!! en wint.	

--- --

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Dam halen

De leek veronderstelt vaak, dat dam halen het doel van het spel is. Zij halen dan ook onder alle omstandigheden dam. Dit is natuurlijk zeer verkeerd! We zullen aantonen waarom.

Plaats de volgende stand op het bord:

Zwart: 12, 28, 37 = 3 sch.

Wit: 6, 27 = 2 sch.

Wit is aan zet.

Nemen we eens aan, dat wit 6-1 speelt. Na 12-17 van zwart is de partij dan remise. Wat wit ook speelt, zwart kan n.l. altijd automatisch 37-41-46 laten volgen.

Er is in bovenstaande stand echter winst mogelijk, door eerst een offer te brengen en dan pas dam te halen, waaruit men leert dat men met damhalen nimmer voorbarig moet zijn.

78. Noteer nu, op welke manier wit in bovenstaande stand kan winnen.

Thans een serie eenvoudige opgaven met damhalen op het juiste moment en op het juiste veld. Noteer de zetten.

79. Zwart: 38 = 1 sch.

Wit: 10, 41, 47 = 3 sch.

Wit speelt en wint.

80. Zwart: 11, 19, 40 = 3 sch.

Wit: 8, 43, 49 = 3 sch.

Wit speelt en wint.

81. Zwart: 24, 30, 42 = 3 sch.

Wit: 7, 43, 44, 45 = 4 sch.

Wit speelt en wint.

82. Zwart: 14, 26, 35, 41 = 4 sch.

Wit 8, 27, 34, 42 = 4 sch.

Wit speelt en wint.

83. Zwart: 3, 9, 19, 32 = 4 sch.

Wit: 7, 33, 35, 39 = 4 sch.

Wit speelt en wint. (Let op! Offer van 2 stenen en dam.)

De volgende stand bevat twee lessen:

1e om te winnen moet men tijdig dam halen,

2e men moet dam halen op het juiste vak.

Plaats de volgende positie op het bord:

Zwart: 22, 27, 31 = 3 sch.

Wit: 10, 48 = 2 sch.

Wit is aan zet.

In deze positie zou 48-42 remise ten gevolge hebben.

Zwart speelt dan 27-32. Na 10-5 van wit volgt nu 31-37 en daarna 32-38.

Op 10-4 van wit (in plaats van 10-5) speelt zwart 32-37 eveneens tot remise leidend.

Evenmin mag wit (als eerste zet, in plaats van 48-42) spelen: 4-10, want dan volgt ----- 31-36; 10-4 22-28 en zwart bereikt remise, daar wit de schijf, staande op 36, niet meer kan tegenhouden of slaan.

84. Noteer op welke manier wit kan winnen.

Het geven van een dam.

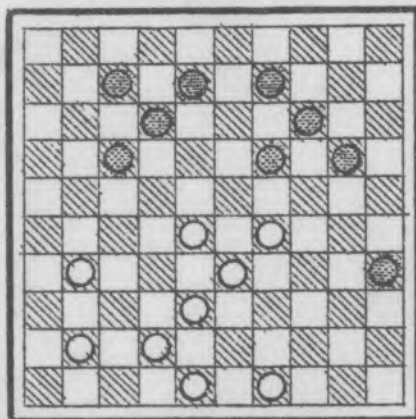
85. Zwart: 6, 7, 8, 19, 25, 26 = 6 sch.
 Wit: 27, 34, 35, 37, 45, 48 = 6 sch.
 Op welke manier kan wit winnen, door het geven van een dam? Noteer de zetten.

Het damhalen op een "bezette" ruit.

86. Zwart: 2, 4, 6, 9, 14, 18, 24, 38 = 8 sch.
 Wit: 21, 26, 31, 32, 35, 36, 43, 48 = 8 sch.
 Noteer op welke manier wit kan winnen, door het dam halen op een bezette ruit.

Het naar dam lopen.

ZWART

WIT

Een sterke speler zou zelfs geneigd zijn in deze stand, waarin zwart aan zet is, met schijf 35 naar dam te lopen. Dit is echter niet goed. Men zie maar eens:

Wit	Zwart
1.	35-40 ?
2. 49-44 !	
Wit geeft dus een dam.	
2. -----	40x49
3. 28-23 !	49x47 meerslag

	Wit	Zwart
4.	29-24 !!	47x18 wederom meerslag
5.	24x4 !!! en wint.	

Een prachtige damslag.

Zwart was hier al te begerig en verliest, door te voorbarig naar dam te lopen.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 14.

87. Antwoord: Neen!

Op 5-10 kan wit laten volgen:

6. 28-22 ! 18x27 (het beste)

7. 31x22 17x28

8. 34-29 23x34

9. 32x5 en wit wint.

5-10 mag dus niet gespeeld worden!

88. Antwoord: Ja!

Op 46-41 kan zwart niet laten volgen:

5. ----- 23-29 ??

wegens:

6. 33x24 !!! 20x29

7. 34x23 17-22

8. 27x18 !!! 13x33

9. 39x28 !!!

Door dit dichtslaan kan zwart géén damslag doen.
Bovendien staat wit dan zelfs nog één schijf voor.
46-41 mag dus gespeeld worden!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Ontwikkeling.

Probeer zoveel mogelijk de schijven in ontwikkeling te brengen, in 't bijzonder de randschijven. Doe dit echter op de juiste wijze. We zullen hieronder enige voorbeelden laten volgen.

Men plaatse hiervoor de stukken in slagorde en spele onderstaande zetten na.

	Wit	Zwart
1.	31-26	19-23
2.	37-31	14-19
3.	41-37	10-14
4.	46-41	5-10
5.	31-27	17-22

Thans kan wit de randschijf 26 in ontwikkeling brengen, door 32-28 te spelen.

6.	32-28	.....
7.	.....	

Het is logisch, dat de randschijf op 28 sterker staat. Een centrumschijf heeft twee bewegingen, een randschijf slechts één.

We zetten de stukken weer in slagorde, en spelen:

1.	32-28	18-22
2.	31-26	

Gespeeld met het doel twee randschijven productief te maken.

2.	-----	12-18
3.	37-32	7-12
4.	36-31	1-7
5.	31-27 !	.....
6.	.....	

Wit heeft de randschijven 26 en 36 in ontwikkeling gebracht, hetgeen voor het verdere verloop van de partij van strategisch (krijgskundig) belang kan zijn.

Wederom zetten we de stukken in slagorde.

Breng vooral schijf 5 voor zwart en schijf 46 voor wit, zo snel mogelijk in ontwikkeling.

Een voorbeeld. Speel na:

1.	32-28	19-23
Gespeeld om de weg voor schijf 5 vrij te maken.		
2.	.....	14x23
3.	33-28	

Gespeeld om de weg voor schijf 46 vrij te maken.

3.	-----	.....
4.	37x28	10-14
5.	41-37	5-10 !

Schijf 5 is nu in ontwikkeling gebracht.

6. 46-41 !

Schijf 46 is nu in ontwikkeling gebracht.

In slechts enkele gevallen is 47-41 (in plaats van 46-41) voor wit, en 4-10 (in plaats van 5-10) voor zwart, de juiste positiezet. Meestal zijn 46-41 en 5-10 beter. Men gelieve hiermede voldoende rekening te houden.

Twee vraagstukken

Tenslotte nog twee voorbeelden, waarbij men een vraag moet beantwoorden.

Zet de stukken in slagorde.

Speel na; vul de ontbrekende zetten in:

	Wit	Zwart
1.	32-28	19-23
2.	.....	.....
3.	37-32	10-14
4.	41-37	14-19
5.	33-28	

87. Mag zwart nu schijf 5 in ontwikkeling brengen? Schrijf op waarom wel/niet.

Zet de stukken in slagorde.

Speel na; vul de ontbrekende zetten in:

1.	32-28	16-21
2.	37-32	21-26
3.	32-27	.....
4.	41x32	18-23

88. Mag wit nu schijf 46 in ontwikkeling brengen? Schrijf op waarom wel/niet.

--- --

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 15.

	Wit	Zwart
89.	4. 31x22	19-23
	5. 28x19	17x30 !!
90.	3. 29-24 gevolgd door	32-28 enz..
91.	2. 23-29 gevolgd door	17-22 enz..
92.	3. 28-22 gevolgd door	34-29 enz..
93.	3. 23-29 gevolgd door	17-22 enz..
94.	4. 25x14 gevolgd door	28-22 en 34-29 met goed spel voor wit.
95.	3. 23-29 gevolgd door	17-22 enz..
96.	7. 34-30	25x34
	8. 40x18	13x31
	9. 28-22	17x28
	10. 32x25	
97.	5. -----	23-29
	6. 34x23	17-21
	7. 26x17	11x33
	8. 38x20	19x26
98.	4. 21-27 gevolgd door	19-23 enz..
99.	4. 28-23 gevolgd door	29-24 enz..
100.	4. 21-27 gevolgd door	19-23 enz..
101.	3. 22-27 gevolgd door	19-24 enz..
102.	4. 24-29 gevolgd door	17-22 enz..
103.	4. 28-22 gevolgd door	27-21 enz..
104.	4. 24-29 gevolgd door	16-21 en 17-22 enz..
105.	3. 28-22 gevolgd door	35-30 en 27-21 enz..
106.	3. 23-29 gevolgd door	17-21 enz..
107.	4. 28-22 gevolgd door	35-30 en 34-29 enz..
108.	3. 22-27 gevolgd door	19-23 enz..
109.	4. 24-30 gevolgd door	18-23 enz..
	(Van de beide witte schijven 18 en 22 is er altijd één verloren.)	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

De Haarlemse slag of de Groenzet.

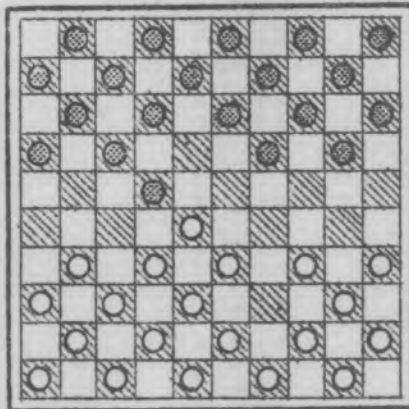
Voor den beginner is het zaak, alle mogelijkheden van de Groenzet of Haarlemse slag in de opening grondig te bestuderen, daar men in het middenspel en soms zelfs in het vergevorderd spel, de slag steeds weer in een of andere vorm tegenkomt.

Plaats de stukken in slagorde en speel het volgende na. Vul de ontbrekende zetten in.

	Wit	Zwart
89.	1. 33-28	18-22
	2. 39-33 ??	

Stand na zet 2 (39-33) van Wit:

ZWART

- = zwarte schijf
○ = witte schijf

WIT

Zwart kan nu als volgt de Haarlemse slag - ook wel Groenzet genoemd - uitvoeren:
Speel na.

2.	-----	22-27 !!
3.	32x21	
Op 31x22 volgt direct 19-23 enz. met winst.		
3.	-----	16x27 !!
4.	.....	19-23 !!
5.	.....	.....

En Zwart behaalt 2 schijven winst.

We laten nu een serie eenvoudige oefeningen volgen, waarbij deze slag toegepast moet worden. Speel onderstaande openingszettingen na, schrijf ze over, en vul de Haarlemse zet zelf in.

	Wit	Zwart	
90.	1. 31-26 2. 33-29	18-23 12-18 ??	✓
91.	1. 32-28 2. 37-32 ??	18-23	✓
92.	1. 31-27 2. 33-28	19-23 14-19 ??	✓
93.	1. 33-28 2. 31-27 3. 37-31 ??	18-23 20-24	✓
94.	1. 33-28 2. 35-30 3. 30-25	18-23 20-24 14-20 ??	X
95.	1. 32-27 2. 33-28 3. 37-32 ??	20-24 18-23	✓
96.	1. 33-28 2. 31-26 3. 39-33 4. 44-39 5. 36-31 6. 31-27	18-23 20-25 14-20 10-14 20-24 14-20 ??	✓
97.	1. 33-28 2. 31-26 3. 37-31 4. 31-27 5. 36-31 ??	18-23 20-25 15-20 20-24	✓
98.	1. 32-28 2. 33-29 3. 37x28 4. 39-33 ??	18-23 23x32 16-21	✓
99.	1. 32-28 2. 33-29 3. 37x28	18-23 23x32 12-18 ??	✓
100.	1. 32-28 2. 34-29 3. 37x28 4. 39-34 ??	18-23 23x32 16-21	✓
101.	1. 32-28 2. 34-30 3. 39-34 ??	18-22 16-21	✓
102.	1. 33-28 2. 32-27 3. 39x28 4. 37-32 ??	18-22 22x33 20-24	✓
103.	1. 33-28 2. 32-27 3. 39x28	18-22 22x33 13-18 ??	

104.	1.	33-28	18-22	
	2.	31-27	22x31	
	3.	36x27	20-24	✓
	4.	37-31 ??	.....	
105.	1.	33-28	19-24	
	2.	32-27	13-19 ??	✓
106.	1.	33-28	18-23	
	2.	31-26	20-24	✓
	3.	37-31 ??	.....	
107.	1.	33-28	18-23	
	2.	31-26	20-24	
	3.	36-31	14-20 ??	✓
108.	1.	33-29	16-21	
	2.	32-28	18-22	✓
	3.	39-33 ??	.....	
109.	1.	34-29	19-24	
	2.	32-28	17-22	
	3.	28x17	12x21	✓
	4.	38-32 ??	.....	

--- --

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 16.

110.	1.	39-34 ?!	23-29 !?
	2.	34x23	17-22
	3.	28x17	19x26
	4.	33-28 !!	11x33
	5.	38x7	
111.	1.	36-31 ?!	23-29 !?
	2.	34x23	17-22
	3.	28x17	19x26
	4.	33-28 !!	11x44
	5.	43-39	44x33
	6.	38x7 !!!	
112.	1.	26-21 ?!	18-22 !?
	2.	27x18	16x29
	3.	39-34 !!	13x22
	4.	34x1 !!!	
113.	1.	38-32 ?!	24-30 !?
	2.	35x24	18-23
	3.	29x18	20x27
	4.	37-31 !!	12x23
	5.	31x4 !!!	
114.	1.	43-39 ?!	23-29 !?
	2.	34x23	25x32
	3.	44-39 !!	19x28
	4.	33x11	16x7
	5.	31-27 !!	32x21
	6.	26x10 !!!	
115.	1.	44-40 ?!	24-29 !?
	2.	33x24	22x35
	3.	38-33 !!	20x38
	4.	43x5 !!!	
116.	4.	30-25 ?!	24-30 !?
	5.	25x14	30x28
	6.	40-34 !!	9x20
	7.	34-29	23x34
	8.	32x25 !!!	
117.	4.	-----	23-29 ?!
	5.	28-23 !?	29x38 !!
	6.	23x21	13-18 !!
	7.	42x33	18-22
	8.	27x18	16x29 !!!

-.-.-

(Nadruk verboden)

De Groenzet als lokzet.

Niet altijd is de "Groenzet" voordelig. Soms wordt de slag als lokzet aangeboden. Men dient dus steeds van te voren te berekenen, of de slag genomen kan worden of niet.

Hier volgen enige voorbeelden.

110. Zwart: 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 23, 24 = 10 sch.
Wit: 28, 31, 32, 33, 35, 38, 39, 42, 43, 48 = 10 sch. ✓
Wit speelt en doet de lokzet.

Oplossing:

Wit	Zwart
1. 39-34 ?! ')	

Wit biedt zwart de Haarlemse slag aan.

Vul in op welke wijze zwart nu de "groenzet" kan toepassen.

1. -----	..... !? ')
2.	.....
3.	.....

De Haarlemse slag is nu gemaakt, doch de partij gaat als volgt voor den maker verloren.

4. 33-28 !!   11x33 (meerslag gaat vóór !)
5. 38x7 !!! en wint. ✓

Een dergelijk slaggebeuren noemt men: lokzet. Men zij er voor gewaarschuwd!

111. Zwart: 6, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 23, 24 = 10 sch.
Wit: 28, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 42, 43, 48 = 10 sch. ✓
Wit speelt en doet de lokzet. Hoe?
Noteer ook op welke manier wit dan wint.

112. Zwart: 7, 8, 9, 13, 16, 18, 19 = 7 sch.
Wit: 26, 27, 32, 33, 39, 40, 48 = 7 sch. ✓
Wit speelt en doet de lokzet. Hoe?
Noteer op welke manier wit dan wint.

113. Zwart: 3, 7, 8, 9, 12, 15, 17, 18, 20, 24 = 10 sch.
Wit: 29, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 47, 48, 49 = 10 sch. ✓
Wit speelt en doet de lokzet. Hoe?
Noteer op welke manier wit dan wint.

114. Zwart: 3, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 23, 24, 25 = 10 sch.
Wit: 26, 30, 31, 33, 34, 35, 38, 43, 44, 48 = 10 sch. ✓
Wit speelt en doet de lokzet. Hoe?
Noteer op welke wijze wit dan wint.

') ?! Betekent: ogenschijnlijk zwak, in wezen sterk.
! ? Betekent: ogenschijnlijk sterk, in wezen zwak.

115. Zwart: 3, 10, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 27 =
 11 sch.
 Wit: 28, 33, 36, 38, 39, 43, 44, 45, 47, 48, 49 =
 11 sch.
 Wit speelt en doet de lokzet. Hoe?
 Noteer op welke manier wit dam wint.

Lokzet voor de Groenzet.

In plaats van de "Groenzet" als lokzet te gebruiken, kan men ook het tegenovergestelde doen. Een lokzet dus, om tot de "Groenzet" te komen.

Een voorbeeld.

Zet de stukken in slagorde en speel na:

Wit	Zwart
1. 33-28	17-21
2. 31-27	12-17
3. 37-31	21-26 ?! (De lokzet)
4. 27-21 !?	

Wit denkt hiermeette twee schijven te winnen, doch loopt juist in de opgezette val.

4. -----	26x37 !!
5. 21x23	11-17 (Een tempozet)
6. 42x31	17-22 !!
7. 28x17	19x26 !!!

En zwart wint 1 stuk.

Verrassend en leerzaam!

Thans moet je zelf een paar lokzetten voor de "Groenzet" zoeken. Zet de stukken in slagorde en speel na:

116. 1. 31-26   18-23
 2. 34-30   20-24
 3. 39-34   14-20
 4. Wit doet de lokzet.
117. 1. 32-28   18-23
 2. 38-32   20-24
 3. 34-30   12-18
 4. 31-27   ..... Zwart doet de lokzet.

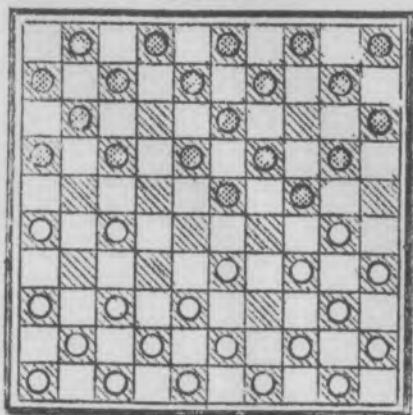
Een surprise.

Bij wijze van surprise besluiten we deze Taak met een mooie lokzet in de opening, die wel in de smaak zal vallen. Speel maar eens na:

1. 31-26	18-23
2. 34-30	20-24
3. 32-27	12-18
4. 39-34	14-20

Stand na 4. 14-20 van zwart:

ZWART

○ = witte schijf

⊗ = zwarte schijf

WIT

Wit speelt en doet een lokzet.

Oplossing.

5. 30-25 ?!	24-30 !?
6. 25x14 !!	30x28
7. 40-34 !!	9x20
8. 34-29	23x34
9. 27-21	16x27
10. 37-32	28x37
11. 41x25 !!!	

Een indrukwekkende combinatie, waaraan ons damspel zo rijk is!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 17.

118. Omdat wit, na de slagen 32x21 en 16x27, met zes schijven (n.l. met 37, 41, 42, 46, 47 en 48) de zwarte voorpost kan aanvallen door steeds 37-32 te spelen, terwijl zwart slechts met vijf schijven (n.l. met 1, 2, 6, 7 en 11) kan verdedigen.

119.	Wit	Zwart
	1. 27-22	18x27 of?
	2. 44-40	25x34 of?
	3. 40x18	13x22
	4. 28x26 !	
120.	1. 27-22	18x27
	2. 29x18	12x23 of?
	3. 34-30	25x34
	4. 40x18	13x22
	5. 28x26 !	
121.	1. 50-45	18x27
	2. 37-31	26x37
	3. 34-30	25x34
	4. 40x18	13x22
	5. 28x26	37x28
	6. 33x31 !	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

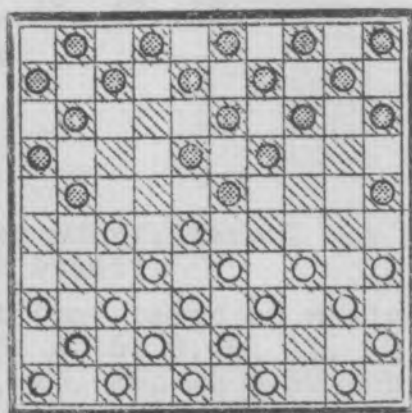
De Kaatsingzet.

Van alle soorten type-slagen, is de "kaatsingzet" wel de beroemdste. Het is daarom van belang, deze combinatie (slagzet), die in verschillende variaties kan voorkomen, grondig te bestuderen. Plaats de stukken in slagorde en speel daarna onderstaande zettenreeks even na.

	Wit	Zwart
1.	33-28	18-23
2.	39-33	12-18
3.	31-27	17-21
4.	44-39	20-25 ??

Stand na 4. 20-25 van zwart:

ZWART

○ = witte schijf

⊗ = zwarte schijf

WIT

Nu is voor wit als volgt de "kaatsingzet" mogelijk.
Speel verder na:

5.	27-22 !!	18x27
6.	34-30 !!	25x34
7.	40x18	13x22

De zwarte schijf van 13 kaatst tegen de witte schijf 28.
Vandaar de benaming: "Kaatsingzet".

8. 28x26 !!

Wit wint een schijf, terwijl ook de zwarte schijf op 27 verloren staat!

118. Waarom staat de zwarte schijf 27 verloren?
Noteer het antwoord.

119. "Kaatsingzet" (met tempo).
Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 19,
21, 23, 24, 25 = 16 sch.
Wit: 27, 28, 30, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 42, 43,
44, 45, 47, 48, 49 = 16 sch.

Wit	Zwart
1. 27-22 !!	.....
2.	.....
3.	.....
4.	

Wit wint een schijf, terwijl ook de zwarte schijf op 27 verloren staat! ✓

120. "Kaatsingzet" (met slagkeuze).
Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16,
18, 19, 21, 23, 25 = 18 sch.
Wit: 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39,
40, 42, 43, 45, 47, 48, 49 = 18 sch.

1. 27-22 !!	.....
2.	12x23 gedwongen
3.	.....
4.	.....
5.	

Wit wint een schijf, terwijl ook de zwarte schijf op 27 verloren staat! ✓

121. "Kaatsingzet" (met tempo en naslag).
Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18,
19, 20, 21, 23, 25, 26 = 18 sch.
Wit: 22, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 43, 46, 47, 48, 49, 50 = 18 sch.

1. 50-45 ! (tempozet)	.....
2. 37-31	.....
3.	.....
4.	.....
5. .... De naslag.	

Wit wint een schijf.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 18.

122.	Wit	Zwart
9.	-----	14-20
10.	25x14	24-29
11.	33x24	22x33
12.	39x28	
Op 38x29 volgt natuurlijk 23x25 enz..		
12.	-----	17-21
13.	26x17	11x33
14.	38x29	23x25
15.	14x23	18x20 !
123.	1. 37-31	26x37
	2. 27-22	18x27
	3. 29x18	13x22
	4. 28x16	37x28
	5. 33x31 !	
124.	1. 49-44	18x27
	2. 34-30	25x34
	3. 40x18	13x22
	4. 33-29	24x33
	5. 39x26 !	
125.	16. 27-21	16x27
	17. 32x12	8x17
Op 23x32 volgt natuurlijk door 12x23 enz. schijfverlies.		
	18. 26-21	17x26
Op 23x32 volgt natuurlijk weer schijfverlies.		
	19. 28-22	18x27
	20. 34-30	25x34
	21. 40x18	13x22
	22. 33-29	24x33
	23. 39x6 !	ongeacht welke
	24. 41-36 !	ongeacht welke
	25. 37-31 !! enz. schijfwinst.	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

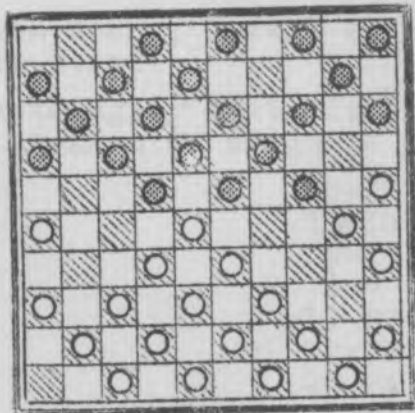
(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

122. Vervolg "Kaatsingzet" (met slagkeuze en naslag).
Plaats de stukken in slagorde en speel na:

Wit	Zwart
1. 32-28	18-22
2. 37-32	12-18
3. 41-37	7-12
4. 46-41	1-7
5. 31-26	18-23
6. 34-30	13-18
7. 30-25	9-13
8. 40-34	20-24
9. 34-30 ??	

Stand na 9. 34-30 van wit:

ZWART

● = zwarte schijf
○ = witte schijf

WIT

Thans kan zwart de kaatsingzet" uitvoeren.

9. -----	14-20 !!
10.....	24-29 !!
11.....	.....

Wit heeft nu slagkeuze. Wat volgt op 12. 39x28 ?

12. 39x28	.....
13.....	.....
14.....	.....
15.....	.....

Zwart wint een schijf.

Deze "kaatsingzet" heeft schrijver dezes onlangs in een simultaanseance (één tegen velen) toegepast.

123. "Kaatsingzet" (met slagkeuze en naslag, zonder zwarte schijf op 25).

Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 26 = 17 sch.

Wit: 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 46, 47, 48, 49 = 17 sch.

Wit	Zwart
1. 37-31 !!	.....
2.	.....
3.	.....
4.	.....
5.	.....

Wit wint een schijf.

124. Dubbele "kaatsingzet" (met tempo).
 Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 19,
 20, 21, 23, 24, 25 = 17 sch.
 Wit: 22, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41,
 42, 43, 45, 47, 48, 49 = 17 sch.

1. 49-44 !! (de tempozet).....	
2. 34-30 !!	.....
3.	.....
4.	.....
5.	.....

Wit wint een schijf, terwijl ook de zwarte schijf op
 27 verloren staat!

125. Dubbele "kaatsingzet" (met varianten).
 Plaats de stukken in slagorde en speel na:

1. 32-28	18-23
2. 38-32	13-18
3. 43-38	9-13
4. 49-43	4-9
5. 31-27	17-22
6. 28x17	11x31
7. 36x27	20-24
8. 41-36	6-11
9. 33-28	14-20
10. 39-33	10-14
11. 44-39	5-10
12. 50-44	20-25
13. 46-41	15-20
14. 36-31	10-15
15. 31-26	12-17 ??

Wit wint nu zeer fraai een schijf.

16. 27-21 !!	.....
17.	8x17 Gedwongen. Waarom?
18. 26-21 !!	17x26 Gedwongen. Waarom?
19. 28-22 !!	.....
20. 34-30 !!	.....
21.	.....
22.	.....
23.	.....

En de dreiging van een schijf verlies 41-36 en 37-31
 enz. is niet meer af te wenden. Een zeer mooi voor-
 beeld van de "kaatsingzet"! Zo zijn er vele, echter
 te veel om alle te behandelen.

(Nadruk verboden)

Controlestroken Dammen

Taak 19.

126. Op	1	Wit	wint	door	36-18	enz.
"	2	"	"	"	36-13	"
"	3	"	"	"	36-9	"
"	4	"	"	"	47-15	"
"	6	"	"	"	36-22	"
"	7	"	"	"	36-18	"
"	8	"	"	"	36-13	"
"	11	"	"	"	36-22	"
"	12	"	"	"	36-18	"
"	15	"	"	"	36-4	"
"	16	"	"	"	36-27	"
"	17	"	"	"	36-22	"
"	21	"	"	"	36-27	"
"	25	"	"	"	47-20	"
"	26	"	"	"	36-31	"
"	30	"	"	"	47-24	"
"	34	"	"	"	47-29	"
"	35	"	"	"	47-24	"
"	39	"	"	"	47-33	"
"	40	"	"	"	47-29	"
"	43	"	"	"	47-38	"
"	44	"	"	"	47-33	"
"	45	"	"	"	47-29	"
"	48	"	"	"	47-42	"
"	49	"	"	"	47-38	"
"	50	"	"	"	47-33	" s
127. Op	2	Wit	wint	door	34-7	enz.
"	3	"	"	"	34-12	"
"	4	"	"	"	34-18	"
"	5	"	"	"	34-23	"
"	8	"	"	"	34-12	"
"	9	"	"	"	34-18	"
"	10	"	"	"	34-23	"
"	13	"	"	"	34-18	"
"	14	"	"	"	34-23	"
"	15	"	"	"	34-29	"
"	16	"	"	"	39-11	"
"	19	"	"	"	34-23	"
"	20	"	"	"	34-29	"
"	21	"	"	"	39-17	"
"	24	"	"	"	34-29	"
"	25	"	"	"	39-48	"
"	26	"	"	"	39-17	"
"	27	"	"	"	39-22	"
"	31	"	"	"	39-22	"
"	32	"	"	"	39-28	"
"	35	"	"	"	45-40	"
"	36	"	"	"	39-22	"
"	37	"	"	"	39-28	"
"	38	"	"	"	39-33	"
"	40	"	"	"	39-6	"
"	41	"	"	"	39-28	"
"	42	"	"	"	39-33	"

Op	44	Wit	wint	door	34-1	enz.
"	46	"	"	"	39-28	"
"	47	"	"	"	39-33	"
"	48	"	"	"	34-25	"
"	49	"	"	"	50-44	" .
128. Op	2	Wit	wint	door	34-7	enz.
"	3	"	"	"	34-12	"
"	4	"	"	"	34-18	"
"	5	"	"	"	34-23	"
"	9	"	"	"	34-18	"
"	10	"	"	"	34-23	"
"	14	"	"	"	34-23	"
"	15	"	"	"	34-29	"
"	16	"	"	"	39-11	"
"	20	"	"	"	34-29	"
"	25	"	"	"	39-48	"
"	26	"	"	"	39-17	"
"	27	"	"	"	39-22	"
"	31	"	"	"	39-22	"
"	32	"	"	"	39-28	"
"	36	"	"	"	39-22	"
"	37	"	"	"	39-28	"
"	38	"	"	"	39-33	"
"	41	"	"	"	39-28	"
"	42	"	"	"	39-33	"
"	46	"	"	"	39-28	"
"	47	"	"	"	39-33	"
"	48	"	"	"	34-25	"
"	49	"	"	"	34-40 en 50-44	enz..

-.--.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Het eindspel.

Klassieke vangstellingen.

We zullen ons in deze Taak bepalen tot het behandelen van enige bekende vangstellingen in het eindspel. Van praktisch nut zijn de volgende stellingen:

1. 1 dam tegen 4 dammen is voor de partij met 1 dam verloren.

Om dit eindspel te winnen, moet men - indien de partij met 1 dam niet de hoofdlijn beheerst - de volgende stand opbouwen:

126. Wit: 36, 37, 46, 47 = 4 dammen.

Waar men nu de zwarte dam plaatst, steeds wint wit. Vul 't onderstaande zelf in:

Zwarte dam op	1	Wit wint door	.....
" " "	2	" " "	.....
" " "	3	" " "	.....
" " "	4	" " "	.....
" " "	6	" " "	.....
" " "	7	" " "	.....
" " "	8	" " "	.....
" " "	11	" " "	.....
" " "	12	" " "	.....
" " "	15	" " "	.....
" " "	16	" " "	.....
" " "	17	" " "	.....
" " "	21	" " "	.....
" " "	25	" " "	.....
" " "	26	" " "	.....
" " "	30	" " "	.....
" " "	34	" " "	.....
" " "	35	" " "	.....
" " "	39	" " "	.....
" " "	40	" " "	.....
" " "	43	" " "	.....
" " "	44	" " "	.....
" " "	45	" " "	.....
" " "	48	" " "	.....
" " "	49	" " "	.....
" " "	50	" " "	.....

2. Indien de partij met 1 dam wel de hoofdlijn kan innemen, moet men de volgende stand opbouwen:

127. Wit: 34, 39, 45, 50 = 4 dammen.

Waar men nu de zwarte dam plaatst, steeds wint wit. Vul 't onderstaande weer zelf in:

Zwarte dam op	2	Wit wint door	.....
" " "	3	" " "	.....
" " "	4	" " "	.....
" " "	5	" " "	.....

Zwarte dam op	8	Wit wint door	.....
" " "	9	" " "	.....
" " "	10	" " "	.....
" " "	13	" " "	.....
" " "	14	" " "	.....
" " "	15	" " "	.....
" " "	16	" " "	.....
" " "	19	" " "	.....
" " "	20	" " "	.....
" " "	21	" " "	.....
" " "	24	" " "	.....
" " "	25	" " "	.....
" " "	26	" " "	.....
" " "	27	" " "	.....
" " "	31	" " "	.....
" " "	32	" " "	.....
" " "	35	" " "	.....
" " "	36	" " "	.....
" " "	37	" " "	.....
" " "	38	" " "	.....
" " "	40	" " "	.....
" " "	41	" " "	.....
" " "	42	" " "	.....
" " "	44	" " "	.....
" " "	46	" " "	.....
" " "	47	" " "	.....
" " "	48	" " "	.....
" " "	49	" " "	.....

3.

128. Plaats op het bord:

Wit: 50 = 1 sch., 34, 35, 39 = 3 dammen.

Zwart: 45 = 1 sch., en waar men nu ook een zwarte dam plaatst, steeds wint wit.

Vul 't onderstaande weer in:

Zwarte dam op	2	Wit wint door	.....
" " "	3	" " "	.....
" " "	4	" " "	.....
" " "	5	" " "	.....
" " "	9	" " "	.....
" " "	10	" " "	.....
" " "	14	" " "	.....
" " "	15	" " "	.....
" " "	16	" " "	.....
" " "	20	" " "	.....
" " "	21	" " "	.....
" " "	25	" " "	.....
" " "	26	" " "	.....
" " "	27	" " "	.....
" " "	31	" " "	.....
" " "	32	" " "	.....
" " "	36	" " "	.....

Zwarte dam op	37	Wit wint door	.....
" " "	38	" " "	.....
" " "	41	" " "	.....
" " "	42	" " "	.....
" " "	46	" " "	.....
" " "	47	" " "	.....
" " "	48	" " "	.....
" " "	49	" " "	.....

De moeilijke vangstellingen zullen we later behandelen.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 20.

129. Op 49-44 volgt 21-17 enz., en wint.
Op 49-40 volgt 6-1 zie verder hoofdvariant.
Op 35-49 volgt 21-27 enz., en wint.
Op 35-2 volgt 1-7 enz., en wint.
Op 35-19 volgt 21-8, 1-7 enz., en wint.
Op 44-49 volgt 21-27 enz., en wint.
Op 44-50 volgt 21-27 enz., en wint.
5. 6-44 35x49
6. 21-27 49x21
7. 16x27 en wint.
130. 1. 21-16 ! 41-46
Op 41-47 volgt 32-27 enz., en wint.
2. 42-37 !!
131. 1. 14-10 ! 39-44
2. 10-5 !! en wint.
Op 44-49 volgt 23-19 enz., en wint.
Op 44-50 volgt 38-33 enz., en wint.
132. 1. 18-12 ! 45-50
2. 12-7 ! 50-45
3. 7-1 !! 45-50
4. 1-45 !!! en wint.
133. 1. 41-37 ! 38-43
2. 21-16 !! en wint.
Op 43-48 volgt 31-26 enz., en wint.
Op 43-49 volgt 31-27 enz., en wint.
134. 1. 50-45 ! 37-41
2. 39-34 !! en wint.
Op 41-46 volgt 38-32 enz., en wint.
Op 41-47 volgt 38-33 enz., en wint.
135. 1. 16-11 ! 40-45
2. 27-22 45-50
3. 22-17 !! 50x33
4. 11-6 33x11
5. 6x17 !!! en wint.
136. 1. 48-43 ! 34-40
2. 43-39 40-45
3. 47-42 45-50
4. 42-37 50x41
5. 46x37 !!! en wint.
137. 1. 9-3 !!
Op 41-46 volgt 3-14 en 14-5 enz., en wint.
Op 41-47 volgt 19-14 enz., en wint.

138. 1. 10-4 !! 34-39
2. 4-22 39-43
3. 22-18 !!! en wint.
Op 43-48 volgt 18-27 enz., en wint.
Op 43-49 volgt 18-34 enz., en wint.

139. Surprise.
Op 33-38 volgt 3-20 (38-43) 45-40 enz., en wint.
Op 33-39 volgt 3-21 of 3-25 enz., en wint.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

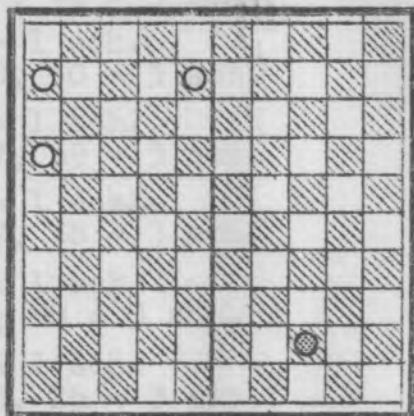
(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Drie schijven tegen één schijf.

Er kunnen in het eindspel standen voorkomen, waarbij met 3 schijven tegen 1 schijf gewonnen kan worden. Een voorbeeld.

Plaats de volgende stand op het bord.

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Wit speelt en wint.

129. Oplossing:

Wit	ZWART	Zwart
1. 8-3		44-49
Op 44-50 volgt	natuurlijk	3-17 en wint.
2. 3-21		49-35
Op 49-44 volgt	.....	
Op 49-40 volgt	.....	
3. 6-1		35-44
Op 35-49 volgt	.....	
Op 35-2 volgt	.....	
Op 35-19 volgt	.....	
4. 1-6		44-35
Op 44-49 volgt	.....	
Op 44-50 volgt	.....	
5. ..-..		..-..
6. ..-..		..-..
7. ..-..	Gewonnen voor wit.	

Ter oefening nu een serie eenvoudige eindspelen van 3 tegen 1 schijf, om zelf op te lossen. In al deze gevallen speelt wit en wint. Noteer op welke manier.

130. Zwart: 41 = 1 sch.
Wit: 21, 32, 42 = 3 sch.

* 131. Zwart: 39 = 1 sch.
Wit: 14, 23, 38 = 3 sch.

132. Zwart: 45 = 1 sch.
Wit: 18, 33, 39 = 3 sch.

133. Zwart: 38 = 1 sch.
Wit: 21, 31, 41 = 3 sch.

134. Zwart: 37 = 1 sch.
Wit: 38, 39, 50 = 3 sch.

135. Zwart: 40 = 1 sch.
Wit: 16, 27, 39 = 3 sch.

136. Zwart: 34 = 1 sch.
Wit: 46, 47, 48 = 3 sch.

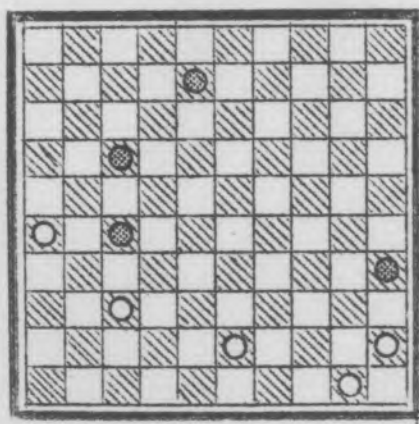
137. Zwart: 41 = 1 sch.
Wit: 9, 19, 38 = 3 sch.

138. Zwart: 34 = 1 sch.
Wit: 10, 16, 25 = 3 sch.

Een surprise.

(Gebaseerd op drie schijven tegen één schijf.)

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Wit speelt en forceert de winst.

Wit	Zwart
1. 43-38 !!	27-31 ??

Op iedere andere zet volgt natuurlijk: 37-32.

2. 26-21 !!	31x33
3. 21x3	35-40

139. Op 33-38 volgt: .....
Op 33-39 volgt: .....

4. 45x34	33-38
5. 3-21	38-42
6. 21-38	42x33
7. 34-29	33x24
8. 50-44 !!! wit wint op tempo.	

Ga dit even na!

Een zeer mooi eindspel, waarbij het 3 tegen 1 systeem de hoofdschotel vormt.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 21.

	Wit	Zwart
140.	1. -----	14-20
141.	2. 37-42 ?	20-25
	Nu gaat 42-26 niet meer wegens 11-28-14 enz..	
	2. -----	8-13
	3. -----	20-25
	4. -----	13-19
	5. -----	19-24
	6. -----	24-30
142.	Speelt zwart 11-6, dan speelt wit 29-1; speelt zwart 11-50, dan speelt wit 29-45 en speelt zwart naar een der losse velden, doet wit hetzelfde. Het is dus altijd remise.	
143.	1. 48-39 !	11-16
	2. 39-48 ! Remise	
	Op 16-21 volgt 48-43 en op 15-20 volgt 48-42.	
144.	1. 48-25 !! Remise	
	Op 24-29 volgt 25-34; op 40-44 of 45 volgt 25-20 en 20-25.	
145.	1. 23-28 !!	21-27
	Op 21-26 volgt 28-37 en daarna 37-32 of 28.	
	2. 28-37 !! Remise	
	Op 16-21 volgt 37-26 en op 6-11 volgt 37-28.	
146.	1. 23-19 !	35-40
	2. 19-35 !	40-45
	3. 35-49 ! Remise	
147.	1. 4-13 !	16-21 <u>a</u>
	2. 13-9 !	15-20
	Op 25-30 volgt 9-25-43.	
	3. 9-13 !! Remise	
	a. 1. -----	15-20
	2. 13-8 !	26-31
	Op 16-21 volgt 8-13	
	3. 8-26	31-36
	4. 26-42 ! Remise	
148.	1. 32-38 !!	5-10
	2. 38-32 !!	10-15
	3. 32-38 !!! Remise	
	Op 26-31 volgt 38-27; op 39-44 volgt 38-33 en op 22-28 volgt 38-33.	
149.	1. 17-8 !	24-29
	2. 8-3 !! Remise	
	Op 18-22 volgt 3-20-25; op 40-44 volgt 3-9-14; en op 29-33 volgt 3-20-29.	

150. 1. 25-20 ! 29-33
 2. 20-24 ! Remise
 Op 35-40 volgt 24-35-49 en op 26-31 volgt 24-13-22.
151. 1. 4-13 ! 25-30
 Op 24-29 volgt 13-18.
 2. 13-18 !! 33-38
 Op 18-34 volgt nu 38-43 en 48.
 3. 18-4 !! 24-29
 Gedwongen, er dreigde 4-15.
 4. 4-22 !!
 Op 4-18 volgt 38-43 en 48.
 4. ----- 29-33
 Op 39-43 volgt 22-33.
 5. 22-27 !! 39-43
 Op 38-42 volgt 27-38.
 6. 27-22 !!! Remise.
152. 1. 35-49 ! 25-30
 Op 5-10 volgt 49-32 en op 15-20 volgt 49-38.
 2. 49-35 30-34
 3. 35-49 15-20 gedw.
 4. 49-38 20-25
 5. 38-49 5-10
 Op 25-30 volgt 49-35.
 6. 49-32 10-15
 7. 32-49 15-20 (of?)
 8. 49-38 ! Remise
153. 1. 2-13 ! 22-28
 2. 13-19 28-32
 3. 19-14 !! Remise
 Op 3-8 volgt 14-3-21 en op 25-30 volgt 14-25-43.
154. 1. 12-26 31-36
 2. 26-42 33-39
 3. 42-38 27-31
 4. 38-42 ! Remise
155. 1. 24-35 40-45
 2. 35-49 32-37
 3. 49-43 34-40
 4. 43-49 ! Remise
156. 1. 7-16 32-38
 2. 16-2 24-29
 3. 2-7 29-33
 4. 7-11 !! Remise
157. 1. 47-33 ! 22-27
 2. 33-42 ! 36-41
 3. 42-47 ! 41-46
 4. 47-36 !! Remise
158. 1. ----- 17x28
 2. -----
 3. ----- 35x31
 4. 7x9 28x37

5. -----	8-13
6. -----	37-42
7. -----	-----
8. -----	42-48
9. -----	13-18
10. -----	18-22
11. -----	22-27
12. -----	27-31

--- --

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

2le T A A K D A M M E N

(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

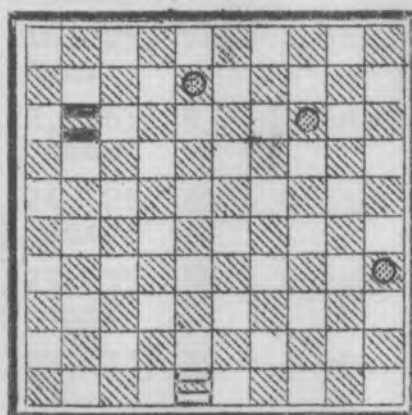
Remise-eindspelen van vier tegen één.
Auteur L. Presburg, Amsterdam.

Het komt dikwijls voor, dat men in een stand terecht komt van 4 stukken tegen 1 dam. In dergelijke gevallen probeert de speler met 1 dam nog remise te forceren. En niet zonder reden! Er zijn verschillende 4 tegen 1 standen, die remise te maken zijn.

Voorbeeld:

Plaats onderstaande stand op het bord.

ZWART

- = zwarte dam
- = witte dam
- = zwarte schijf

WIT

Wit speelt en maakt remise.

Men moet steeds van de gedachte uitgaan, dat 3 tegen 1 remise is

140. Wit Zwart

1. 48-37 !

Zwart wordt nu steeds gedwongen een verplichte zet te doen. Vul de ontbrekende gedwongen zet zelf in.

141. 1. -----

2. 37-26 !!

En niet 37-42. Waarom niet? Beantwoord deze vraag na het uitspelen van de oplossing. Vul de ontbrekende zetten in.

3. 26-42

4. 42-31

5. 31-37

6. 37-42

7. 42-29 !!!

En de stand is remise. Zwart kan nimmer de diagonaal 1-45 onder zijn beheer krijgen.

142. Waarom niet?
Geef 't bewijs.

Nu eens een serie eenvoudige opgaven, waarbij wit - ogen-
schijnlijk in verloren stellingen - remise kan bereiken.
Noteer op welke manier.

Voor alle standen geldt: wit speelt en maakt remise.

143. Zwart: 11, 15, 25, 26 = 4 sch.
Wit: 48 = 1 dam.

144. Zwart: 15, 24, 35, 40 = 4 sch.
Wit: 48 = 1 dam.

145. Zwart: 6, 16, 21, 36 = 4 sch.
Wit: 23 = 1 dam.

146. Zwart: 27, 31, 35, 36 = 4 sch.
Wit: 23 = 1 dam.

147. Zwart: 15, 16, 25, 26 = 4 sch.
Wit: 4 = 1 dam.

148. Zwart: 5, 22, 26, 39 = 4 sch.
Wit: 32 = 1 dam.

149. Zwart: 18, 24, 26, 40 = 4 sch.
Wit: 17 = 1 dam.

150. Zwart: 26, 29, 35, 38 = 4 sch.
Wit: 25 = 1 dam.

151. Zwart: 24, 25, 33, 39 = 4 sch.
Wit: 4 = 1 dam.

152. Zwart: 5, 15, 25, 39 = 4 sch.
Wit: 35 = 1 dam.

153. Zwart: 3, 22, 25, 37 = 4 sch.
Wit: 2 = 1 dam.

154. Zwart: 15, 27, 31, 33 = 4 sch.
Wit: 12 = 1 dam.

155. Zwart: 16, 32, 34, 40 = 4 sch.
Wit: 24 = 1 dam.

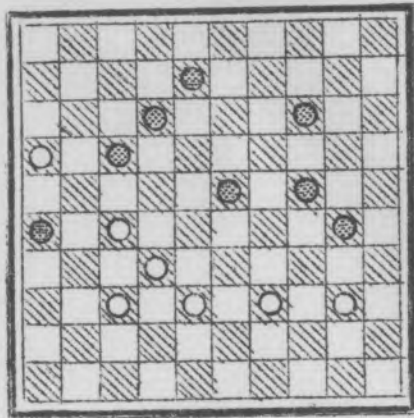
156. Zwart: 24, 26, 32, 43 = 4 sch.
Wit: 7 = 1 dam.

157. Zwart: 15, 22, 32, 36 = 4 sch.
Wit: 47 = 1 dam.

Een diepgaande remisevariant.

Plaats hiervoor de stand, die op de volgende pagina ge-
geven is, op het bord.

ZWART

WIT

In deze stand kan wit op een diepgaande remisevariant spelen. Speel na en vul de ontbrekende zetten zelf in:

158.	Wit	Zwart
	1. 27-22	.....
	2. 16-11	30-35 ??

Nu kan wit op fraaie wijze remise forceren.

3.	11-7 !!	.....
4.	.....	.....
5.	9-3 !!	.....
6.	3-14	.....
7.	14-41 !	31-36

Gedwongen, want er dreigde 41-36.

8.	41-47 !	.....
9.	47-24 !	.....
10.	24-29 !	.....
11.	29-33 !	.....
12.	33-38 !	.....
13.	38-32 !!!	.....

En het spel is remise.

Dergelijke diepgaande - wellicht t  diepgaande - remise-mogelijkheden zijn in de praktijk vrijwel niet te berekenen, men moet ze vooruit weten!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen.

Taak 22.

	Wit:	Zwart:
159.	1. ----- 2. ----- 3. 42x4	16x27 28x37
160.	1. 31-26 2. 26-21 3. 37x26 4. 42x2 wint.	
161.	1. 16-11 2. 31-27 3. 26-21 4. 37x26 5. 42x33 wint.	
162.	1. 28-22 2. 26x17 3. 31-26 4. 26-21 5. 37x26 6. 42x33 wint.	
163.	1. 43-38 2. 26-21 3. 37x26 4. 42x22 5. 29x9 6. 25x23 wint.	
164.	1. 48-43 2. 15-10 3. 25-20 4. 34x25 5. 39x28 wint.	
165.	2. 29x18 11. ----- 12. ----- 13. ----- 14. ----- 15. 35-30 !! 16. 44x35 !! 17. 49x20 18. 32x5 !!!	----- 17x28 11x22 24x33 20x40 25x34 33x44 15x24
- 165^a. Op 24-29 en 20x40 kan wit laten volgen 30-24 enz..
-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

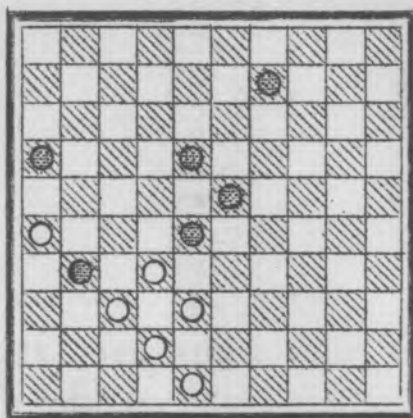
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Coup de la Trappe.

"Coup de la Trappe" is een slagzet van Franse oorsprong.
Plaats de volgende stand op het bord.

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Speel na en vul de ontbrekende zetten zelf in.

159.	Wit	Zwart
	1. 26-21 !!	.....
	2. 37x26 !!	.....
	3. .... !!!	

Dat was nu een "Coup de la Trappe".

Nu een serie eenvoudige voorbeelden van de "Coup de la Trappe"-combinatie om op te lossen.

160. Zwart: 3, 8, 16, 18, 22, 23, 28 = 7 sch.
Wit: 27, 31, 32, 37, 38, 4-, 48 = 7 sch.
Wit wint. Noteer hoe.
161. Zwart: 7, 12, 18, 19, 22, 23, 28, 29 = 8 sch.
Wit: 16, 26, 31, 32, 37, 38, 42, 48 = 8 sch.
Wit wint. Noteer hoe.
162. Zwart: 6, 11, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 29 = 9 sch.
Wit: 26, 27, 28, 31, 32, 37, 38, 42, 48 = 9 sch.
Wit wint. Noteer hoe.
163. Zwart: 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 28 = 10 sch.
Wit: 25, 26, 27, 29, 32, 34, 37, 42, 43, 48 = 10 sch.
Wit wint. Noteer hoe.

164. Zwart: 4, 9, 12, 13, 18, 19, 22, 23 = 8 sch.
 Wit: 15, 24, 25, 29, 33, 34, 39, 48 = 8 sch.
 Wit wint. Noteer hoe.

Een fraaie "Coup de la Trappe" in de opening.

165. Speel 't onderstaande na en vul zelf de ontbrekende zetten in.

Wit:	Zwart:
1. 34-29	18-23
2.	12x23
3. 33-28	20-24
4. 40-34	15-20
5. 45-40	10-15
6. 34-30	20-25
7. 40-34	16-21
8. 31-26	14-20
9. 36-31	9-14
10. 38-33	5-10 ??

- 165^a. 24-29 brengt geen winst voor zwart.
 Noteer waarom niet.

11. 28-22 !!	.....
12. 26x17	.....
13. 33-29 !	.....
14. 30-24	.....
15. .... !!	.....
16. .... !!	.....
17.	.....
18. .... !!!	.....

Belangwekkend en fraai!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 23.

	Wit	Zwart
166.	6. 33x22	18x27
	7. 32x21	16x27
	8. -----	25x34
	9. 40x16 !!!	
167.	5. 27-22 !	17x28
	Op 18x27 volgt 32x21 en vervolgens 34-30 enz.	
	6. 33x22	18x27
	7. 32x21	16x27
	8. 34-30	25x34
	9. 40x16 !	
168.	6.	24-30 !
	7. 35x24	20x29
	8. 33x24	17-21
	9. 26x17	11x35 !
169.	8. 27-21 !	17x26
	9. 28-22	18x27
	10. 32x21	26x17
	11. 34-30	25x34
	12. 40x16 !	
170.	6. -----	25-30 !
	7. 34x25	24-29
	8. 33x24	19x30
	9. 25x34	17-21
	10. 26x17	11x35 !
171.	6. 26-21 !	17x26
	7. 27-22	18x27
	8. 37-31	26x37
	9. 41x21	16x27
	10. 34-30	25x34
	11. 40x16 !	
172.	6. 26-21 !	17x26
	7. 27-22	18x27
	8. 37-31	26x37
	9. 41x21	16x27
	10. 34-29 !	24x44
	11. 50x39	25x34
	12. 40x16 !	
173.	(Alleen de zetten van wit zijn hier vermeld, daar zwart steeds gedwongen is te slaan.)	
	1. 28-22	
	2. 37-31	
	3. 32x21	
	4. 34-30	
	5. 40x16 !	

- 174. 1. 27-22 (17x28) Op 18x27 volgt 34-30 enz.
- 2. 26-21
- 3. 37-32
- 4. 42x22
- 5. 34-30
- 6. 40x16 !
- 175. 1. 27-22
- 2. 32x21
- 3. 34-30
- 4. 38-32
- 5. 42x24
- 6. 40x16 !
- 176. 1. 27-22
- 2. 32x21
- 3. 25-20
- 4. 34-30
- 5. 38-32
- 6. 42-24
- 7. 40x16 !
- 177. 1. 30-24 (20 x 29 gedw.)
- 2. 25-20
- 3. 27-22
- 4. 32x21
- 5. 35-30
- 6. 38-32
- 7. 42x24
- 8. 40x16 !
- 178. 1. 25-20
- 2. 31-26
- 3. 26-21
- 4. 37x26
- 5. 42x22
- 6. 34-30
- 7. 40x16 !
- 179. 1. 28-22
- 2. 37-31 (36x27 gedw.)
- 3. 32x21
- 4. 44-40
- 5. 40x16 !
- 180. 1. 35-30
- 2. 28-22
- 3. 26-21
- 4. 31x24
- 5. 40x16 !
- 181. 1. -----
- 2. -----
- 3. -----
- 4. 26-21 !!
- 5. 31x33
- 6. 40x16 !!!

18x29
 21x34
 17x28
 16x27
 29x38

(Nadruk verboden)

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

De Van Embden-zet.

Hieronder enige openingen, waarin de "Van Embden"-zet toepassing vindt.

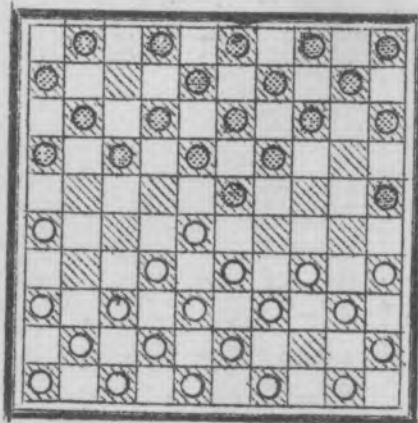
166. Even de stukken in slagorde.

Speel het volgende na en vul de ontbrekende zetten in.

Wit:	Zwart:
1. 33-28	18-23
2. 39-33	12-18
3. 44-39	7-12
4. 31-26	20-25 ??

Stand na 4. 20-25 van Zwart:

ZWART

- = zwarte schijf
- = witte schijf

WIT

Wit kan nu als volgt de "Van Embden"-zet uitvoeren:

5. 28-22 !!	17x28 (of ?)
6.	.....
7.	.....
8. 34-30 !!	.....
9. .... !!!	.....

Dit is de meest eenvoudige vorm in dit slagtype.

Speel nu de volgende openingszetten na, schrijf ze over en vul de "Van Embden"-zet zelf in.

Administrative and Technical Services (20-2100)

Job Description

The incumbent will be responsible for the following duties:
1. To perform all duties assigned by the supervisor.
2. To maintain accurate records of all activities.
3. To ensure that all work is completed in a timely manner.

Qualifications:
High School Graduate
Minimum 1 year experience in a similar position
Ability to work independently and as part of a team

Job Title: _____
Department: _____

This position is classified as a _____ position.

The incumbent will be responsible for the following duties:
1. To perform all duties assigned by the supervisor.
2. To maintain accurate records of all activities.
3. To ensure that all work is completed in a timely manner.

167.	Wit:	Zwart:
	1. 31-26	20-25
	2. 36-31	18-23
	3. 41-36	12-18
	4. 31-27	7-12 ??
168.	1. 34-30	19-24
	2. 30x19	13x24
	3. 33-28	9-13
	4. 39-33	20-25
	5. 44-39	14-20
	6. 31-26 ??	-----
169.	1. 32-28	16-21
	2. 37-32	21-26
	3. 32-27	26x37
	4. 41x32	18-23
	5. 46-41	12-18
	6. 41-37	7-12
	7. 47-41	20-25 ??
170.	1. 35-30	19-24
	2. 30x19	13x24
	3. 33-28	9-13
	4. 39-33	20-25
	5. 44-39	14-19
	6. 31-26 ??	-----
171.	1. 33-29	20-24
	2. 29x20	14x25
	3. 39-33	18-23
	4. 31-26	12-18
	5. 32-27	7-12 ??
172.	1. 31-26	18-23
	2. 32-27	12-18
	3. 34-30	7-12
	4. 39-34	20-25
	5. 33-29	14-20
	6. 44-39	20-24
	7. 29x20	15x24 ??

Nu enige partijstanden, waarin de "Van Embden"-zet toe-
passing vindt. Schrijf de standen over en vul de bedoel-
de slag zelf in.

173. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19,
20, 23, 25 = 15 sch.
Wit: 28, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 42, 43,
45, 47, 48, 49 = 15 sch.
174. Zwart: 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19, 23, 25 = 16 sch.
Wit: 26, 27, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49 = 16 sch.

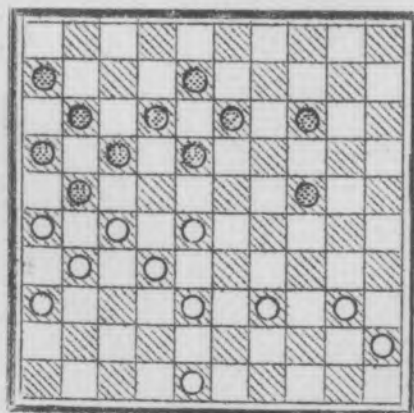
1871	1-27-27	1-27-27
1881	1-24-27	1-24-27
1891	1-20-28	1-20-28
1901	1-17-28	1-17-28
1911	1-14-28	1-14-28
1921	1-11-28	1-11-28
1931	1-8-28	1-8-28
1941	1-5-28	1-5-28
1951	1-2-28	1-2-28
1961	1-30-27	1-30-27
1971	1-27-27	1-27-27
1981	1-24-27	1-24-27
1991	1-21-27	1-21-27
2001	1-18-27	1-18-27
2011	1-15-27	1-15-27
2021	1-12-27	1-12-27
2031	1-9-27	1-9-27
2041	1-6-27	1-6-27
2051	1-3-27	1-3-27
2061	1-31-26	1-31-26
2071	1-28-26	1-28-26
2081	1-25-26	1-25-26
2091	1-22-26	1-22-26
2101	1-19-26	1-19-26
2111	1-16-26	1-16-26
2121	1-13-26	1-13-26
2131	1-10-26	1-10-26
2141	1-7-26	1-7-26
2151	1-4-26	1-4-26
2161	1-1-26	1-1-26
2171	1-31-25	1-31-25
2181	1-28-25	1-28-25
2191	1-25-25	1-25-25
2201	1-22-25	1-22-25
2211	1-19-25	1-19-25
2221	1-16-25	1-16-25
2231	1-13-25	1-13-25
2241	1-10-25	1-10-25
2251	1-7-25	1-7-25
2261	1-4-25	1-4-25
2271	1-1-25	1-1-25
2281	1-31-24	1-31-24
2291	1-28-24	1-28-24
2301	1-25-24	1-25-24
2311	1-22-24	1-22-24
2321	1-19-24	1-19-24
2331	1-16-24	1-16-24
2341	1-13-24	1-13-24
2351	1-10-24	1-10-24
2361	1-7-24	1-7-24
2371	1-4-24	1-4-24
2381	1-1-24	1-1-24
2391	1-31-23	1-31-23
2401	1-28-23	1-28-23
2411	1-25-23	1-25-23
2421	1-22-23	1-22-23
2431	1-19-23	1-19-23
2441	1-16-23	1-16-23
2451	1-13-23	1-13-23
2461	1-10-23	1-10-23
2471	1-7-23	1-7-23
2481	1-4-23	1-4-23
2491	1-1-23	1-1-23
2501	1-31-22	1-31-22
2511	1-28-22	1-28-22
2521	1-25-22	1-25-22
2531	1-22-22	1-22-22
2541	1-19-22	1-19-22
2551	1-16-22	1-16-22
2561	1-13-22	1-13-22
2571	1-10-22	1-10-22
2581	1-7-22	1-7-22
2591	1-4-22	1-4-22
2601	1-1-22	1-1-22

In enige pergeraden, waarin de "Van Embden"-est 100-
 latinge vindt. Blijft de stroom over en uit de lading-
 de alsoe zelf in.
 177. Blijft de stroom over en uit de lading-
 178. Blijft de stroom over en uit de lading-
 179. Blijft de stroom over en uit de lading-
 180. Blijft de stroom over en uit de lading-

175. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23,
 25, 29 = 15 sch.
 Wit: 26, 27, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 43, 45, ✓
 47, 48, 49 = 15 sch.
176. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19,
 23, 29 = 15 sch.
 Wit: 25, 27, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 43, 45, ✓
 47, 48, 49 = 15 sch.
177. Zwart: 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20,
 23 = 13 sch.
 Wit: 25, 27, 30, 32, 35, 38, 40, 42, 43, 45, 47, ✓
 48, 49 = 13 sch.
178. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 22,
 23, 28 = 14 sch.
 Wit: 25, 27, 31, 32, 34, 37, 38, 40, 42, 43, 45, ✓
 47, 48, 49 = 14 sch.
179. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23,
 24, 25 = 14 sch.
 Wit: 28, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 42, 43, 44, 45, 47, ✓
 48, 49 = 14 sch.
180. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19,
 23, 25, 29 = 15 sch.
 Wit: 26, 28, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 43, 45,
 47, 48, 49 = 15 sch.

Een surprise.
 Auteur Ir. P. Sonier, Parijs.
 "Jeu de Dames" 1937.

ZWART

● = zwarte schijf
 ○ = witte schijf

WIT

181. Oplossing: (vul de ontbrekende zetten in)

Wit:	Zwart:
1. 28-23	.....
2. 32-28	.....
3. 28-22	.....
4. .... !!	.....
5.	.....
6. .... !!!	

Een mooie verlengde combinatie van de "Van Embden"-zet, in een uiterst praktische stand!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

Teil. (Bsp. 1) (Bsp. 2) (Bsp. 3)

Bezeichnung	1931	1932	1933
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Das hier angeführte Ergebnis ist das Ergebnis der Berechnung nach dem Verfahren der ...

(Bsp. 1) (Bsp. 2)

.....

"....."

.....

Controlestroken Dammen

Taak 24.

182.	Wit	Zwart
	5. -----	17x26
	6. -----	18x27
	7. -----	26x37
	8. -----	16x27
	9. 33-29 !	24x33
	10. 38x16 !!	
183. (Alle zetten zijn van wit; zwart is steeds gedwongen te slaan.)
1. 28-22
  2. 32x21
  3. 33-29
  4. 38x16 !
- 184.
1. 27-22
  2. 32x21
  3. 33-29
  4. 43-39
  5. 38x16 !
- 185.
1. 28-22
  2. 32x21
  3. 35-30
  4. 38x16 !
- 186.
1. 27-22
  2. 32x21
  3. 40-34
  4. 35x44
  5. 44-40
  6. 38x16 !
- 187.
1. 34-30
  2. 44-40
  3. 28-22
  4. 33x22
  5. 38x16 !
- 188.
1. 27-22 (17x28 gedw., op 18x27 volgt 33-29 enz.)
  2. 33x22
  3. 32x21
  4. 34-30
  5. 44-40
  6. 38x16 ! en schijf 27 gaat onherroepelijk voor zwart verloren.
- 189.
1. 27-21
  2. 31x22
  3. 35-30
  4. 33x24 !
  5. 45x34 !
  6. 38x16 !!

190. 1. 35-30
 2. 28-22
 3. 33x15
 4. 38x16 !

191. 1. 31-27
 2. 35-30
 3. 33x22
 4. 38x16 !

192. 1. 33-28
 2. 27-22
 3. 32x21
 4. 43-39
 5. 38x16 !

193. 1. 27-21
 2. 28-22
 3. 37-31
 4. 32x21
 5. 33-29
 6. 38x16 !

194. 1. 33-29
 2. 27-21
 3. 31x24
 4. 30-24
 5. 43-39
 6. 38x16 !

195.

a. Op 9. 17x28 volgt: 33x22 (9x18 gedw., anders volgt de "Van Embden"-zet door 39-33 enz.)
 46-41, 40x9 ! Schijfwinst voor wit.

b. " 9. 18x27 volgt: 31x22 (17x28 of ?) 33x22 en 40x16 !

c. " 10. 14x25 " : 22x24 ! enz. Schijfwinst voor wit.

d. " 10. 17x28 " : 33x22 " " " "

e. " 10. 18x27 " : 31x22 (17x28 gedw., anders volgt 22-18 ! enz., Schijfwinst voor wit.),
 33x22 (14x25, anders volgt 35-30,
 44-40 enz.), 22-18 !!!

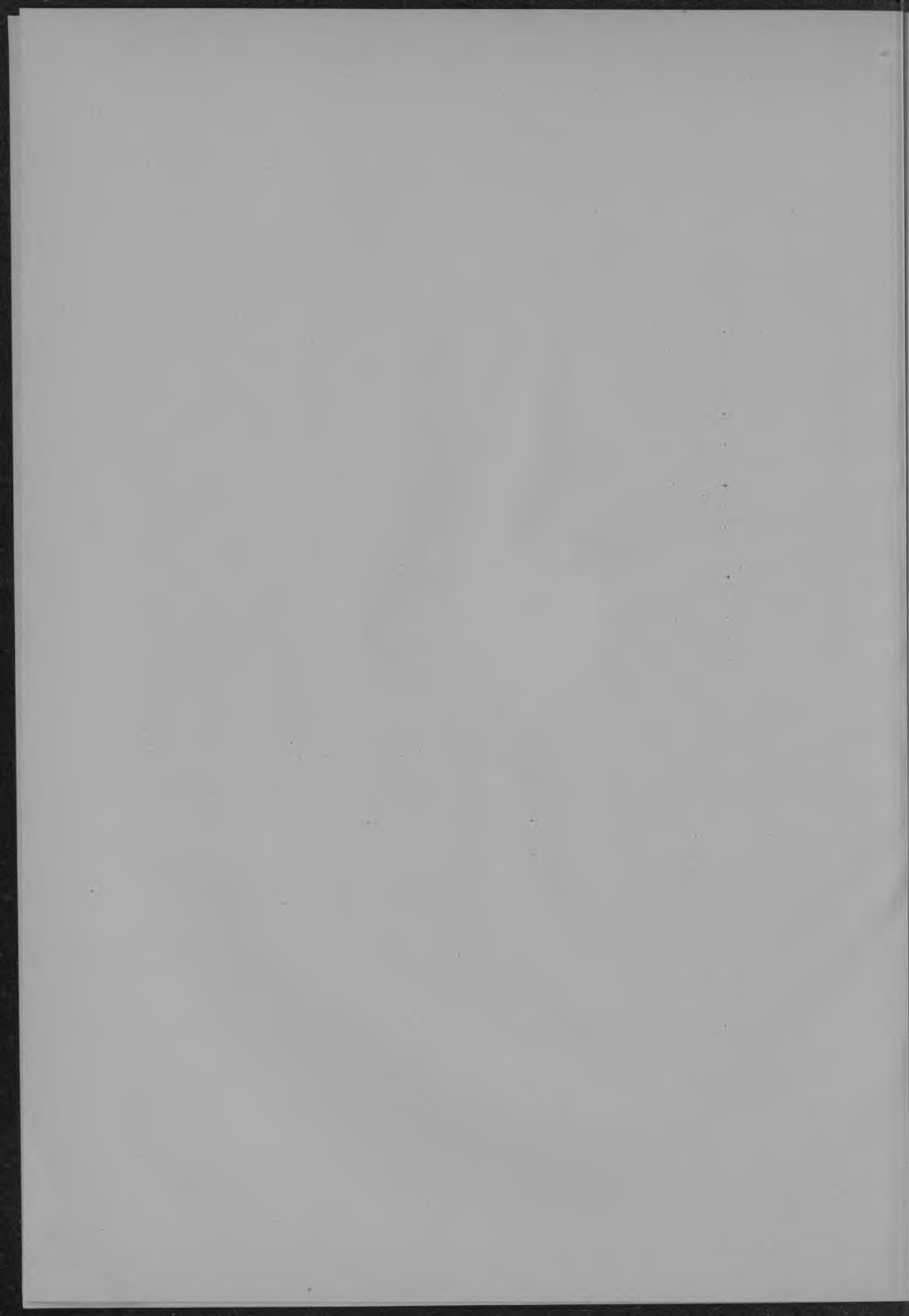
-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

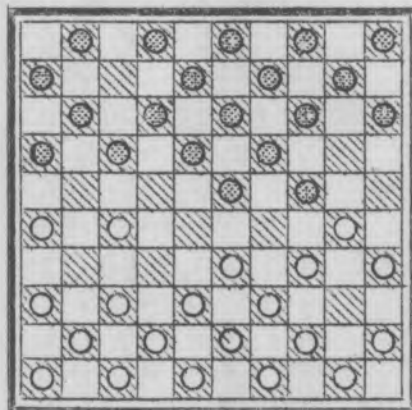
De coup du Mazette.

Bestudeer de "coup du Mazette"-slag goed; reeds vele sterke spelers verloren wanneer hun tegenstander van dit slagtype gebruik maakte. Plaats de schijven in slagorde en speel na.

Wit	Zwart
1. 31-26	18-23
2. 32-27	12-18
3. 34-30	7-12
4. 40-34	20-24 ??

Stand na 4. 20-24 van Zwart:

ZWART

⊙ = zwarte schijf
 ○ = witte schijf

WIT

Wit kan nu als volgt de "coup du Mazette"-combinatie in toepassing brengen:

182. Vul de ontbrekende zetten in:
5. 26-21 !	.....
6. 27-22	.....
7. 37-31	.....
8. 41x21	.....
9. .... !	.....
10. .... !!	

Zoals men wellicht bemerkt, vertoont deze slag veel overeenkomst met de "Van Embden"-zet.

Nu een serie eenvoudige oefeningen om met de "coup du Mazette"-combinatie op te lossen. (In alle standen is wit aan zet.)

183. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19,
 23, 24 = 13 sch.
 Wit: 28, 32, 33, 34, 35, 38, 40, 42, 43, 45, 47, 48,
 49 = 13 sch.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

EXPERIMENTAL PROCEDURE

The following procedure is for the synthesis of the compound described in the preceding section. The reaction is carried out in a 250 ml. round-bottomed flask equipped with a magnetic stirring bar and a reflux condenser. The flask is cooled in an ice-water bath and the following reagents are added in the order indicated:

1. 10.0 g (0.05 mole) of reagent A	2. 5.0 ml of reagent B
3. 2.0 ml of reagent C	4. 1.0 ml of reagent D
5. 0.5 ml of reagent E	6. 0.2 ml of reagent F

The mixture is stirred for 15 minutes at 0°C and then allowed to warm to room temperature.

ANALYSIS

RESULTS

The following table shows the results of the analysis of the compound prepared according to the procedure described above. The values are given in percent.

Element	Found (%)	Calcd (%)
C	68.5	68.2
H	8.2	8.1
N	12.3	12.4
O	10.8	10.9

The compound is a white solid, melting at 120°C. It is soluble in water and ethanol. The infrared spectrum shows a strong absorption at 1715 cm⁻¹, characteristic of a carbonyl group. The mass spectrum shows a molecular ion peak at m/e 150, corresponding to the molecular weight of the compound.

The following table shows the results of the elemental analysis of the compound. The values are given in percent.

Element	Found (%)	Calcd (%)
C	68.5	68.2
H	8.2	8.1
N	12.3	12.4
O	10.8	10.9

184. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19,
           23, 24 = 13 sch.
 Wit: 27, 32, 33, 35, 38, 39, 40, 42, 43, 45, 47, ✓
       48, 49 = 13 sch.
185. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19,
           23, 24 = 13 sch.
 Wit: 28, 32, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45, 47, ✓
       48, 49 = 13 sch.
186. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19,
           23, 24, 29 = 14 sch.
 Wit: 27, 30, 32, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45, ✓
       47, 48, 49 = 14 sch.
187. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19,
           23, 24 = 13 sch.
 Wit: 28, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, ✓
       48, 50 = 13 sch.
188. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
           19, 23, 24 = 15 sch.
 Wit: 26, 27, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 42, 43, ✓
       44, 47, 48, 49 = 15 sch.
189. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20,
           23, 24, 29 = 14 sch.
 Wit: 27, 31, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 43, ✓
       45, 47, 48 = 14 sch.
190. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 17, 18, 19,
           20, 23, 24 = 15 sch.
 Wit: 27, 28, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, ✓
       43, 47, 48, 50 = 15 sch.
191. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 18, 19, 22, 23,
           24, 29 = 14 sch.
 Wit: 26, 31, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, ✓
       47, 48, 49 = 14 sch.
192. Zwart: 3, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22,
           23, 24 = 14 sch.
 Wit: 27, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45, ✓
       47, 48, 49 = 14 sch.
193. Zwart: 3, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 23, 24,
           25, 26 = 13 sch.
 Wit: 27, 28, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 42, 44, ✓
       47, 48 = 13 sch.
194. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 18,
           19, 20, 23, 24 = 16 sch.
 Wit: 27, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, ✓
       43, 45, 47, 48, 49 = 16 sch.

101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180
181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200

Een Openingsstudie.

Tenslotte geven we een openingsstudie, gebaseerd én op de "Van Embden"-zet én op de "coup du Mazette"-combinatie.

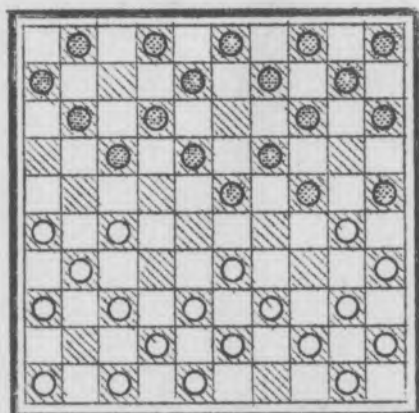
Plaats de schijven hiervoor in slagorde.

Speel na:

195.	Wit	Zwart
1.	31-26	16-21
2.	32-27	21x32
3.	38x27	18-23
4.	43-38	12-18
5.	49-43	7-12
6.	37-31	19-24
7.	41-37	13-19
8.	34-30	20-25 ??

Stand na 8. 20-25 van Zwart:

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Hoofdvariant:

9. 27-22 !! 25x34

Geef nu zelf alle ondervarianten aan en noteer ze.
Het noteren van ondervarianten gaat als volgt:

- a. Op 9. 17x28 volgt: .....
- b. " 9. 18x27 " : .....
- c. " 10. 14x25 " : .....
- d. " 10. 17x28 " : .....
- e. " 10. 18x27 " : .....

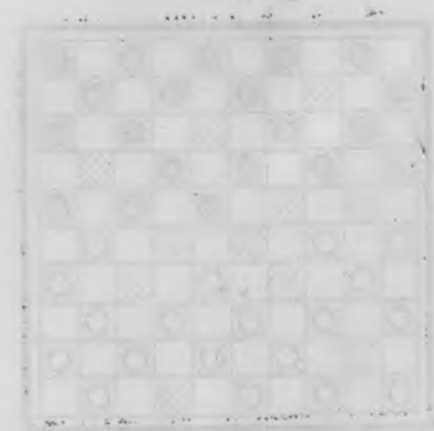
- 10. 40x20 15x24 (of ?)
- 11. 22x13 9x18
- 12. 26-21 17x26
- 13. 35-30 24x35
- 14. 44-40 35x44
- 15. 37x32 26x28
- 16. 33x24 44x33
- 17. 38x16 !!! Een prachtige variatie op de

"coup du Mazette"! (Nadruk verboden)

Uitgave: "Instituut voor Individueel Onderwijs", Amsterdam.

1. The first row is a sequence of 10 numbers.
 2. The second row is a sequence of 10 numbers.
 3. The third row is a sequence of 10 numbers.

10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10
10-10	10-10

On page 10
 On page 10

10	10
10	10
10	10
10	10
10	10
10	10
10	10
10	10
10	10
10	10

Controlestroken Dammen

Taak 25.

196.	Wit	Zwart
	6. -----	16x27
	7. -----	23x41
	8. -----	19x28
197. (Alle zetten zijn van wit.)
1. 27-21
  2. 32x12
  3. 12x25 !
- 198.
1. 27-21
  2. 32x12
  3. 12x14 enz.
- 199.
- 1e
1. 49-43
  2. 40x20
  3. 27-21
  4. 32x12
  5. 12x14 enz.
- 2e
1. 39-33
  2. 40x20
  3. 27-21
  4. 32x12
  5. 12x14 enz.
- 200.
1. 43-39
  2. 36-31
  3. 27-21
  4. 32x12
  5. 12x25 !
- 201.
1. 26-21
  2. 37-31
  3. 32x12
  4. 12x25 !
- 202.
5. 26-21
  6. 37-31
  7. 32x12
  8. 12x25 !
  8. 30-25 !
  9. 25x21 !!
- (23x32 a.)
(a.8x17)

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

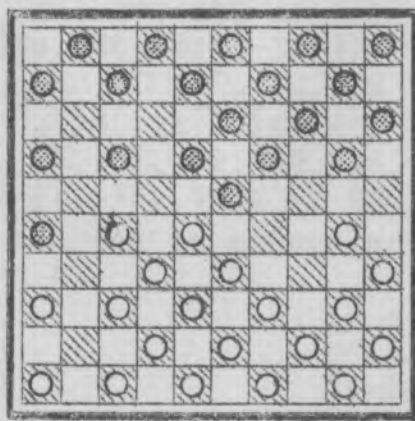
Het kikkertje.

Plaats de schijven in slagorde, dan zullen wij aantonen welke slagschijf op het dambord (het is dus geen beest) "kikkertje" genoemd wordt.

Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

- 196.
Wit	Zwart
1. 32-28	17-21
2. 37-32	21-26
3. 41-37	18-23
4. 31-27	12-18
5. 34-30	11-17 ??
- Stand na 5. 11-17 van Zwart:

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Wit kan nu als volgt het "kikkertje" in toepassing brengen:

6. 27-21 ! .....

7. 32x12

Het "kikkertje" (schijf 32) springt over de schijven 27 en 17 naar 12, om daarna even te "pauzeren".

7. ....

8. 12x23 !

Het "kikkertje" springt weer, nu over schijf 18 naar veld 23.

8. ....

9. 46x37 !!

En schijf 28 gaat voor zwart verloren.

In de damwereld is deze combinatie, onder de naam "Kikkerzet", algemeen bekend.

Nu volgen enige eenvoudige opgaven om met een "kikkertje" op te lossen. (In alle standen is wit aan zet.)

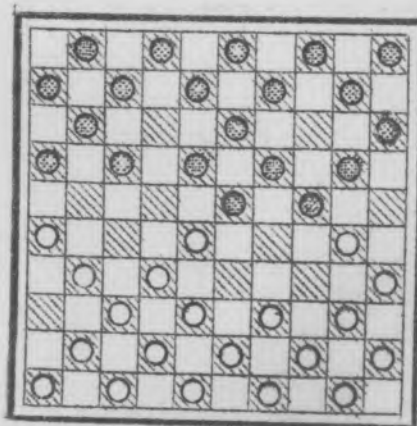
197. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18,
19, 20, 23, 24, 26 = 17 sch.
Wit: 27, 28, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, ✓
45, 46, 47, 48, 49, 50 = 17 sch.
198. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19,
23, 24, 26 = 16 sch.
Wit: 27, 28, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, ✓
45, 46, 47, 48, 49 = 16 sch.
199. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18,
19, 23, 24, 25, 26 = 17 sch.
Wit: 27, 28, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
42, 45, 46, 47, 48, 49 = 17 sch. (2 Manieren!) ✓
200. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 23, 24, 26 = 16 sch.
Wit: 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 41, ✓
43, 46, 47, 48, 49 = 16 sch.
(De eerste zet is: 43-39 !)
201. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 23, 24 = 15 sch.
Wit: 26, 28, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 42,
45, 47, 48, 49 = 15 sch.

Plaats nu de schijven in aanvangspositie en speel onderstaande zetten na.

202. 1. 31-26   18-23
2. 33-28   20-24
3. 34-30   14-20
4. 36-31   12-18 ??

Stand na 4. 12-18 van zwart:

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Wit behaalt nu materiëel voordeel door een variatie op het "kikkertje".

Noteer op welke manier.

(Beide varianten aangeven.)

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 26.

203.	Wit	Zwart
1.	39-33	29x38
2.	50x39 ! enz.	
204.	1. 38-33	28x39
2.	47x38 ! enz.	
205.	1. 35-30	25x34
2.	44x35 ! enz.	
206.	1. 33-29 ?!	19-23 !?
2.	29x18	17-22
3.	18x27	21x41
4.	36-31 !	26x37
5.	47x36 !! enz.	
207.	1. 43-39 ?!	17-22 !?
2.	18x36	19-23
3.	28x19	20-24
4.	19x30	25x41
5.	36-31 !	26x37
6.	47x36 !! enz.	
208.	1. 27-21 !	16x27
2.	32x12	23x41
3.	12x14	9x20
4.	30x19	13x24
5.	36-31 !	26x37
6.	47x36 !! enz.	

(Nadruk verboden)

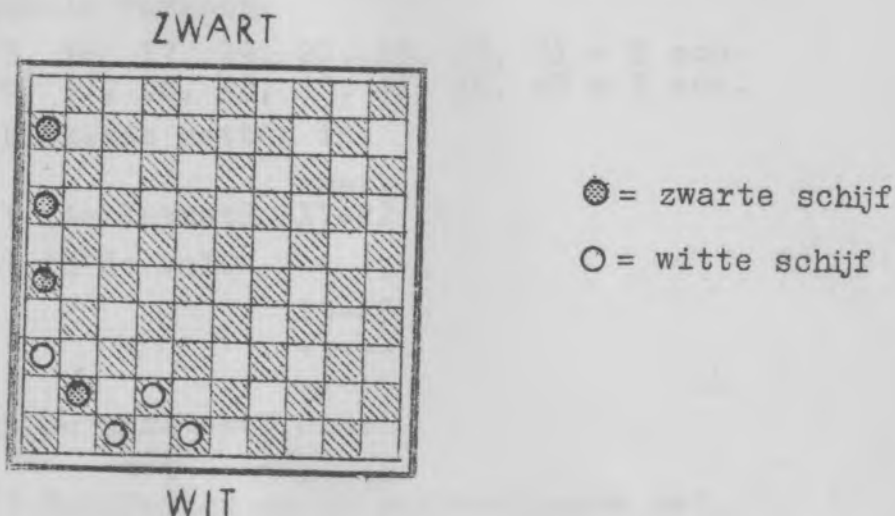
Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

26e T A A K D A M M E N
 (Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

De "Raak"-zet.

Plaats onderstaande stand op het bord:

Wit, aan zet, kan in deze, voor hem ogenschijnlijk verloren, positie een schijf winnen door het toepassen van de "Raak"-zet.

Speel maar eens even na:

Wit	Zwart
1. 36-31 !	

Een zet die meteen raak is!

1. -----	26x37
2. 47x36 !!	

En de zwarte schijf op 37 gaat op de eerstvolgende zet verloren.

Nu enige eenvoudige oefeningen om met de "Raak"-zet op te lossen.

Neem de standen over en noteer de oplossingen.

203. Zwart: 3, 13, 29, 44 = 4 sch.
 Wit: 39, 42, 47, 50 = 4 sch.

204. Zwart: 13, 25, 28, 42 = 4 sch.
 Wit: 38, 44, 47, 50 = 4 sch.

205. Zwart: 4, 9, 10, 25, 40 = 5 sch.
 Wit 35, 39, 43, 44, 49 = 5 sch.

In de volgende standen doet wit een lokzet om tot de "Raak"-zet te komen.

206. Zwart: 6, 16, 17, 19, 21, 26 = 6 sch.
Wit: 33, 36, 37, 42, 47, 48 = 6 sch.

Wit speelt als lokzet l. 33-29. Welke voortzetting van zwart zou foutief zijn wegens de "Raak"-zet? Noteer het gehele verloop.

207. Zwart: 2, 3, 16, 17, 19, 20, 25, 26, 31 = 9 sch.
Wit: 18, 28, 37, 38, 42, 43, 47, 48, 49 = 9 sch.

Vul de ontbrekende zetten in:

          wit zwart
1. 43-39 ?! (de lokzet)   17-22 !?

Zwart loopt in de val.

2.   19-23
3. ....
4. ....

En nu volgt de "Raak"-zet door:

5. .... !   .....
6. .... !! Schijfwinst op de eerstvolgende zet.

208. Het "kikkertje" met de "Raak"-zet.

Zet de volgende stand op het bord:

Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 16, 17, 18, 19,
          23, 24, 26 = 15 sch.
Wit: 27, 28, 30, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43,
          45, 47, 48, 49 = 15 sch.

Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

1. .... ! (de "kikkerzet").....
2. ....
3. ....
4. ....
5. .... !(de "raak"-zet).....
6. .... !!   .....

Een "raak"-zet dus, waarbij het "kikkertje" vooraf gaat. Waar zo'n kikkertje al niet goed voor is!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 27.

"Coup Royal"

Alle zetten van wit.

209. Voorbeeld 1.

1. 27-21 !, 2. 32x21, 3. 40x16 !

210. Voorbeeld 2.

1. 27-22 !, 2. 32x21, 3. 40x7 !

211. Voorbeeld 3.

1. 27-22 !, 2. 32x21, 3. 40x7 ! enz.

212. Voorbeeld 4.

1. 27-22 !, 2. 32x21, 3. 40x18, 4. 21x1 !

213. Voorbeeld 5.

1. 27-21 !, 2. 32x12, 3. 40x9 ! enz.

214. Voorbeeld 6.

1. 27-22 !, 2. 32x12, 3. 40x9 ! enz.

215. Voorbeeld 7.

Winst brengt: 1. 27-22 !, 2. 32x12, 3. 40x9 ! enz.

Verlies brengt: 1. 27-21 !, 2. 32x12, 3. 40x9 (3x14!)
4. 12x23 (19x39 !! schijfwinst voor zwart)

216. Voorbeeld 8.

1. 27-22 !, 2. 32x21, 3. 40x7, 4. 21x3 !

217. Voorbeeld 9.

1. 27-22 !, 2. 32x21, 3. 40x9, 4. 21-16 ! enz.

218. Voorbeeld 10.

1. 27-22 (7-11), 2. 32-27, 3. 40x7, 4. 7-2 (19-23 of?),
5. 27-21 !, 6. 2x18

219. Een surprise

Wit	Zwart
7. 42-38 ??	19-24 !!
8. 28x17	11x42
9. 48x37	24-30
10. 25-30	20x29
11. 34x23 of 33x24	26-31 anders neemt wit
direct de dam voor gelijk aantal stukken af.	
12. 37x17	14-20
13. 25x14	10x48 !!!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

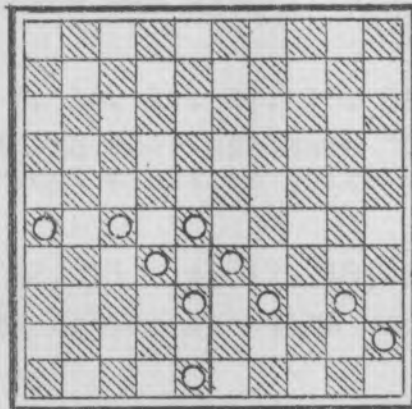
"Coup Royal"

In vrijwel iedere centrumpartij wordt door ervaren spelers op de "Coup Royal"- combinatie gespeeld. Deze combinatie is rijk aan variaties. Hieronder een serie trefende voorbeelden van deze combinatie, waarbij wit steeds dezelfde positie inneemt. Alleen de zwarte positie is bij ieder voorbeeld gewijzigd. Men leert hier tevens uit, hoe sterk en kansrijk een bepaalde positie kan zijn.

Plaats maar eens even de volgende stand op het bord.

Voorbeeld 1.

ZWART

WIT

De zwarte standen geven we in cijfers aan, terwijl we dus bij ieder voorbeeld voor wit bovenstaande diagrampositie innemen.

Plaats nu zwarte schijven op 1e velden:

2, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 23, 24 = 10 sch.

Thans is voor wit als volgt de "Coup Royal" mogelijk:

209. Speel na en vul de ontbrekende zetten zelf in:

Wit	Zwart
1. 27-21	.....
2.	23x34

Aan de slag 2. 23x34 heeft de combinatie zijn naam te danken. Inderdaad is het opgeven van 3 schijven in één slag een royaal gebaar!

3. .... !!

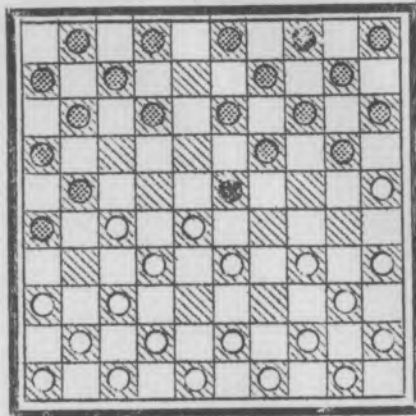
210. Voorbeeld 2.

Zwart: 3, 6, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 23, 24, = 10 sch.

Wit wint. Noteer op welke manier.

Stand na zet 6. 8-12 van zwart:

ZWART

WIT

7. 42-38 ??	19-24 !!
8.	.....
9.	24-30
10.	.....
11. .... of	26-31 !! (Waarom eerst 26-31?)
12.	..... !!
13.	..... !!!

Een fraaie "Coup Royal"- damslag op 'n bezette ruit !

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 28.

	Wit	Zwart
220.	1. 34-30!	25x23
	2. 5x43	8-12
	3. 43-25	20-24
	4. 25-3	12-18
	5. 3-9	18-23
	6. 9-13	24-29
	7. 13-9!	
	Op 23-28 volgt nu: 9-14 en 14-20	
	Op 29-33 volgt nu: 9-14 en 14-20	
	Op 29-34 volgt nu: 9-14 en 14-20	
221.	1. 25-39, 18-23 (op 15-20 volgt 39-25, 25-9, 9-13	13-9 enz.
	2. 39-33!! wint.	
222.	1. 4-27, 19-23 (op 19-24 volgt 27-38, 38-43, 43-49 enz.	
	2. 27-38, 23-28. 3. 38-27, 28-33. 4. 27-43! wint.	
223.	1. 3-9, 27-32. 2. 9-4, 19-23 (op 32-37 volgt 4-10 en	
	op 32-38 volgt 4-10 en 10-15) 3. 4-15, 32-37 (op 23-28	
	volgt 15-42) 4. 15-10! wint.	
224.	1. 44-40, 23-28. 2. 40-49, 28-33. 3. 49-43! wint.	
225.	1. 13-24, 28-32. 2. 24-42, 14-19. 3. 42-15! enz. wint.	
226.	1. 24-38, 11-17 (op 11-16 volgt 38-27 en 27-43)	
	2. 38-16, 28-33 (op 17-22 volgt 16-38) 3. 16-43,	
	17-22. 4. 43-16, 33-39 (op 22-28 volgt 16-43)	
	5. 16-11! wint.	
227.	1. 2-24, 18-22 (op 18-23 volgt 24-33) 2. 24-13, 22-28.	
	3. 13-24, 28-32. 4. 24-42! wint.	
228.	1. 10-32, 25-30. 2. 32-43, 30-35. 3. 43-49! wint.	
229.	1. 8-17, 20-24 (op 20-25 volgt 17-39) 2. 17-33, 24-30.	
	3. 33-39, 30-35. 4. 39-44! wint.	
230.	1. 20-15!!	
	Op 32-27 volgt: 15-4 en 4-10.	
	Op 13-19 volgt: 15-10.	
	Op 13-18 volgt: 15-4(18-23) 4-15!!! en wit staat	
	gewonnen.	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

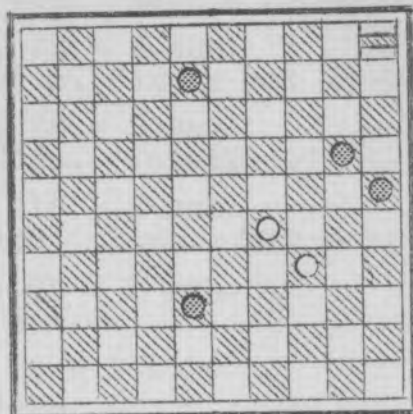
Klassieke Winststellingen
(van één tegen twee)

Het komt in de praktijk dikwijls voor, dat men in een stand terecht komt van één tegen twee schijven.
Zet onderstaande diagramstand op het bord:

ZWART

Wit: 29, 34 en
dam op 5.

Zwart: 8, 20, 25
en 38.

▬ = witte dam
○ = witte schijf
● = zwarte schijf

WIT

Voorgekomen in een partij F.Raman (wit) - H.Gorter (zwart).

220. Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

Wit	Zwart
1. 34-30 !	25x23
2. 5x43 !!	

Nu is 'n één-tegen-twee-stand ontstaan, welke door wit gewonnen kan worden. Zwart is nu gedwongen 8-12 te spelen, want anders speelt wit 43-34 en de zwarte schijven komen niet meer over de diagonale lijn 1/45.

2. -----	8-12 gedwongen
3. 43-25 !	..... "
4. 25-3 !	..... "
5. 3-9 !	..... "
6. 9-13 !	..... "
7. 13-9 !!	

Op 23-28 van zwart volgt nu: .....

Op 29-33 van zwart volgt nu: .....

Op 29-34 van zwart volgt nu: .....

Een leerzaam voorbeeld waaruit men leert dat men met een enkele dam soms nog wonderen verrichten kan.

Nu geven we een serie voorbeelden, waarbij wit met één dam tegen twee zwarte schijven wint.

Schrijf onderstaande standen over en noteer op welke manier wit wint.

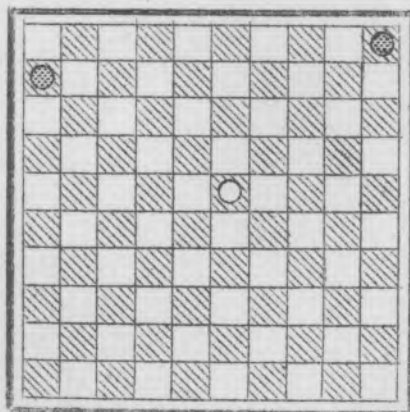
- 221. Zwart: 15, 18 = 2 sch.
Wit: 25 = dam. (Eerste zet 25-39 !) ✓
- 222. Zwart: 16, 19 = 2 sch.
Wit: 4 = dam. (Eerste zet 4-27 !) ✓
- 223. Zwart: 19, 27 = 2 sch.
Wit: 3 = dam. (Eerste zet 3-9 !) ✓
- 224. Zwart: 16, 23 = 2 sch.
Wit: 44 = dam. (Eerste zet 44-40 !) ✓
- 225. Zwart: 14, 28 = 2 sch.
Wit: 13 = dam. (Eerste zet 13-24 !) ✓ *niet kunnen vinden*
- 226. Zwart: 11, 28 = 2 sch.
Wit: 24 = dam. (Eerste zet 24-38 !) ✓
- 227. Zwart: 15, 18 = 2 sch.
Wit: 2 = dam. (Eerste zet 2-24 !) ✓
- 228. Zwart: 16, 25 = 2 sch. ✓
Wit: 10 = dam.
- 229. Zwart: 6, 20 = 2 sch. ✓
Wit: 8 = dam.
- 230. Zwart: 13, 32 = 2 sch.
Wit: 20 = dam.

Goliath tegen David

Tenslotte een eindspelletje gespeeld tussen Goliath en David, gewonnen door .....kleine Davidje.

Plaats onderstaande diagramstand op het bord:

Goliath
ZWART

Wit: 23.

Zwart: 5 en 6.

WIT
David

Wit speelt en wint.

De eerste 4 zetten van wit zijn: 1. 23-18, 2. 18-12, 3. 12-8, 4. 8-3! en ongeacht hoe zwart tegenspeelt, steeds kan wit een der winstgangen, welke in bovenstaande eindspelen voorkomen, in toepassing brengen. Ga dat maar eens even grondig na! Je zult er plezier van beleven!

Uitgave:

(Nadruk verboden)

"Instituut voor Individueel Onderwijs", Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 29.

<u>231.</u>	Wit	Zwart	<u>232.</u>	Wit	Zwart
	1. 37-31	26x37		1. 28-22	27x18
	2. 38-32	37x28		2. 37-31	26x37
	3. 33x4 !			3. 38-32	37x28
				4. 33x4 !	
<u>233.</u>	1. 37-31	26x37	<u>234.</u>	1. 37-31	26x37
	2. 27-21	16x27		2. 27-22	18x27
	3. 28-22	27x18		3. 28-22	27x18
	4. 38-32	37x28		4. 15-10	4x15
	5. 33x4 !			5. 38-32	37x28
				6. 33x4 !	
<u>235.</u>	1. 37-31	26x37	<u>236.</u>	1. 35-30	26x28
	2. 27-21	16x27		2. 30x8	3x12
	3. 28-22	27x18		3. 33x4 !	
	4. 24-19	13x24			
	5. 15-10	4x15			
	6. 38-32	37x28			
	7. 33x4 !				
<u>237.</u>	1. 28-23 !	26x28	<u>238.</u>	1. 35-30	27-31 ?
	Op 19x37 volgt: 30x19			2. 36x27	17-22 ?
	en 38-32 enz.			3. 37-31 !	26x37
	2. 23x14 !	9x20		4. 30-24	22x31
	3. 30x19	13x24		5. 24-19	13x24
	4. 33x2 !!			6. 38-32	37x28
				7. 33x4 !	31-37 gedw.
				8. 4-15 !	24-30 gedw.
				9. 15-47	30-25 gedw.
				10. 39-34 !!	
<u>239.</u>	1. 29-24	20x18	<u>240.</u>	1. 34-30 !	18x27
	2. 27-21	17x26		2. 30x19	13x24
	3. 37-31	26x37		3. 28-22	27x18
	4. 38-32	37x28		4. 37-31	26x37
	5. 33x4 !			5. 38-32	37x28
				6. 33x4 !	
<u>241.</u>	1. 34-30 !	25x34			
	Zie voor 18x27 de vorige oplossing.				
	2. 39x19	18x27 gedw.			
	3. 43-39 !	13x24			
	4. 28-22	27x18			
	5. 37-31	26x37			
	6. 38-32	37x28			
	7. 33x4 !				

(Nadruk verboden)

Uitgave:

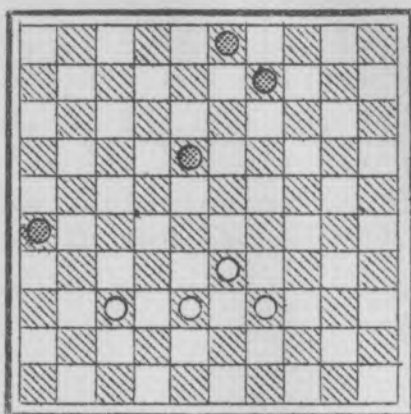
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

Coup de L'expresse

Ook de "Coup de L'expresse" is een slagwending van Franse oorsprong, vandaar deze Franse benaming. Plaats onderstaande diagramstand op het bord.

ZWART

WIT

Wit aan zet kan nu op eenvoudige wijze een damzet maken.

231. Speel maar even na en vul de ontbrekende zetten zelf in:

Wit	Zwart
1. 37-31!	.....
2.	.....
3. ....!!	

Dat is nu een "Coup de L'expresse"-damzet.

Nu een serie voorbeelden, waarbij wit de "Coup de L'expresse" toepast. Steeds is wit aan zet.

232. Zwart: 3, 9, 12, 26, 27 = 5 sch. ✓
Wit: 28, 33, 37, 38, 39 = 5 sch. ✓
233. Zwart: 3, 9, 12, 14, 16, 26 = 6 sch. ✓
Wit: 27, 28, 33, 37, 38, 39 = 6 sch. ✓
(Dit zetje wordt ook wel genoemd: het Weiss-zetje).
234. Zwart: 2, 3, 4, 9, 12, 18, 26 = 7 sch. ✓
Wit: 15, 27, 28, 33, 37, 38, 39 = 7 sch. ✓
235. Zwart: 2, 3, 4, 9, 11, 12, 13, 16, 26 = 9 sch.
Wit: 15, 24, 25, 27, 28, 33, 37, 38, 39 = 9 sch.
236. Zwart: 3, 9, 13, 18, 24, 26 = 6 sch. ✓
Wit: 31, 32, 33, 35, 39, 48 = 6 sch. ✓
237. Zwart: 1, 3, 6, 8, 9, 13, 16, 18, 19, 24, 26 = 11 sch. ✓
Wit: 28, 30, 31, 32, 33, 35, 38, 39, 42, 43, 48 = 11 sch. ✓
(Eerste zet is 28-23!).

238. Zwart: 9, 13, 17, 18, 26, 27 = 6 sch. ✓
Wit: 33, 35, 36, 37, 38, 39 = 6 sch. ✓

1. 35-30, 27-31 ? 2. 36x27, 17-22 ?

Wit wint nu op tempo door een "Coup de L'expresse".
Geef aan hoe. Ook het eindspel tot de laatste zet ✓
noteren.

239. Zwart: 2, 3, 8, 9, 12, 17, 20 = 7 sch. ✓
Wit: 23, 27, 29, 33, 37, 38, 39 = 7 sch. ✓

240. Zwart: 2, 3, 7, 8, 9, 13, 16, 18, 24, 26 = 10 sch. ✓
Wit: 22, 28, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 48 = 10 sch. ✓

241. Zwart: 2, 3, 8, 9, 13, 16, 18, 24, 25, 26 = 10 sch. ✓
Wit: 22, 28, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 43 = 10 sch. ✓

De meer ingewikkelde variaties op de "Coup de L'expresse"-
combinatie zullen we in een der latere taken behandelen.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 30.

242.	Wit	Zwart	243.	Wit	Zwart
	6. 27-21	17x26 gedw.		6. -----	16-21 !
	7. 37-32	26x28		7. 27x16	24-29
	8. 33x15 !			8. 33x24 of ?	22x33
				9. 39x28	19x50 !
244.	6. 22-17 !	11x33	245.	6. -----	29-34
	7. 38x18	13x22		7. 40x18	13x33
	8. 34-29	24x33		8. 38x29	17-22
	9. 39x26 !			9. 27x18	12x25 !
246.a			246.b		
	4. -----	24-29 !		4. -----	24-29
	5. 26x17	11x31		5. 26x17	11x31
	6. 36x27	29-34		6. 33x24	20x29
	7. 40x29	18-22		7. 36x27	29-34
	8. 27x18	12x25 !		8. 40x29	18-22
				9. 27x18	12x25 !
246.	4. -----	24-29 !	247.	9. -----	23-28 !
	5. 33x24	20x29		10. 32x23 of 33x22 en	
	6. 26x17	11x31		zwart slaat naar 26 en	
	7. 36x27	29-34		heeft 2 schijven winst.	
	8. 40x29	18-22		10. -----	16-21
	9. 27x18	12x25 !		11. 25x14	10x50 !!
248.	5. 25x14	29x40	249.	5. -----	26x37
	Op 9x20 volgt:	32-27.		6. 22x11	
	6. 45x34	9x20		Op 42x31 zou volgen:	19-24
	7. 28-22	17x28		en wit wint 3 schijven.	
	8. 34-29	23x34		6. -----	6x17
	9. 32x25 !			7. 42x31	23-29
				8. 33x24 of zie 248.	
				8. -----	20x29
				9. 34x23	17-22
				10. 28x17	19x26 !
250.	5. 33-29 !	26x28	251.	4. -----	24-29 !
	6. 30-25	24x33		5. 34x23 of 28x24, 20x29	
	7. 25x32 !			6. 34x23, 18x29	
				7. 27x18, 12x34	
				5. -----	18x29
				6. 33x24	20x29 of ?
				7. 27x18	12x34 !
252.	4. -----	21-27 !	253.	6. 27-21	17x26 of ?
	5. 31x22 of ?	18x27		7. 37-32	26x28
	6. 32x21 of ?	16x27		8. 33x4 !	
	7. 29x18	13x31 !			

	Wit	Zwart		Wit	Zwart
254.	8. 27-22 !	18x27	255.	5. 28-23	18x29
	9. 32x21	23x41		6. 27x18	12x23
	10. 46x37	16x27		7. 34-30	25x34
	11. 37-31	26x37		8. 39x28 !	
	12. 42x2 !				
256.	6. 33x24	20x29			
	7. 30-24	19x39			
	8. 28x19	13x24			
	9. 43x21	16x27			
	10. 31x22 !				

Een surprise

257.	Wit		Zwart
	7. 34x25	gedwongen	19-23 !
	8. 28x19		14x34
	9. 40x29		21-27
	10. 32x23		15-20
	11. 25x14		10x50 !!!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Diverse slagen in de opening

In deze taak geven we diverse slagen in de opening als vraagstukken op, waaronder een paar die vrij onbekend zijn. Leerzame en originele snuffjes dus. Doe er daarom je voordeel mee ! Speel ze aandachtig na, neem de zetten over en probeer daarna de vraagstukken zelf te beantwoorden.

Plaats voor ieder vraagstuk de schijven steeds in slagorde.

242.	Wit	Zwart
	1. 34-30	20-25
	2. 32-27	25x34
	3. 39x30	15-20
	4. 30-25	18-23
	5. 44-39	13-18 ??

Wit wint een schijf. Hoe ?

243.	1. 33-28	20-24
	2. 39-33	18-22
	3. 44-39	12-18
	4. 50-44	7-12
	5. 32-27	1-7
	6. 38-32 ??	

Zwart wint een schijf of maakt dam. Hoe ?

244.	1. 33-28	18-23
	2. 31-27	17-21
	3. 27-22	12-18
	4. 37-31	18x27
	5. 31x22	20-24 ??

Wit wint een schijf. Hoe ? (Eerste zet is 22-17).

245.	1. 33-28	18-23
	2. 31-27	20-24
	3. 34-30	24-29
	4. 39-33	14-20
	5. 33x24	20x29
	6. 37-31 ??	

Zwart wint een schijf. Hoe ?

246.	1. 31-27	20-24
	2. 37-31	14-20
	3. 34-30	17-21
	4. 31-26 ??	

Zwart wint een schijf. Hoe ? (Eerste zet is 24-29).

247.	1. 32-28	18-23
	2. 34-29	23x34
	3. 40x29	12-18
	4. 44-40	7-12
	5. 50-44	19-23
	6. 28x19	14x34

7.	39x30	1-7
8.	37-32	18-23
9.	30-25 ??	

Zwart wint twee schijven of maakt dam. Hoe ?

248.	1.	33-28	18-23
	2.	34-30	20-24
	3.	40-34	14-20
	4.	30-25	24-29 ??

Wit wint één of twee schijven. Hoe ?

249.	1.	32-28	18-23
	2.	38-32	17-21
	3.	31-27	11-17
	4.	37-31	21-26 !
	5.	27-22 ??	

Zwart wint één of twee schijven. Hoe ?

250.	1.	31-27	20-24
	2.	34-30	17-21
	3.	37-31	14-20
	4.	39-34	21-26 ??

Wit wint een schijf. Hoe ?

251.	1.	33-28	18-22
	2.	38-33	19-24
	3.	43-38	13-18
	4.	32-27 ??	

Zwart maakt een vierslag. Hoe ?

252.	1.	32-28	18-23
	2.	38-32	12-18
	3.	42-38	17-21
	4.	33-29 ??	

Zwart maakt een vierslag. Hoe ?

253.	1.	32-28	19-23
	2.	28x19	14x23
	3.	37-32	10-14
	4.	41-37	4-10
	5.	32-27	13-19 ??

Wit maakt dam. Hoe ?

254.	1.	32-28	17-21
	2.	37-32	21-26
	3.	41-37	18-23
	4.	31-27	12-18
	5.	34-30	7-12
	6.	30-25	2-7
	7.	40-34	11-17 ??

Wit maakt dam. Hoe ?

- 255. 1. 32-28 18-22
- 2. 37-32 20-25
- 3. 41-37 13-18
- 4. 32-27 19-24 ??

Wit wint minstens een schijf. Hoe ?

- 256. 1. 33-28 18-23
- 2. 39-33 12-18
- 3. 34-30 20-24
- 4. 40-34 14-20
- 5. 44-40 24-29 ??

Wit wint twee schijven. Hoe ?

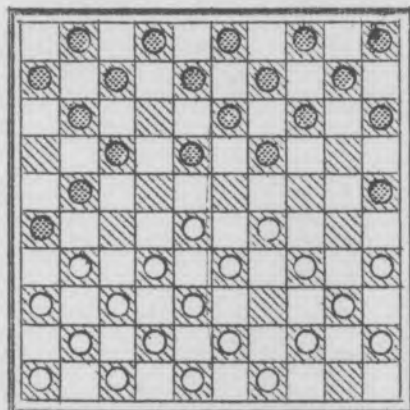
257. Een surprise
(stukken in slagorde)

Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

Wit	Zwart
1. 33-28	17-21
2. 39-33	21-26
3. 44-39	16-21
4. 34-29	20-25
5. 39-34	12-17
6. 50-44 ???	

Stand na zet 6. 50-44 van wit.

ZWART

WIT

Zwart, aan zet, kan hier de volgende fraaie damslag maken:

- 6. ----- 25-30 !
- 7. .... gedwongen 19-23
- 8. ....
- 9. ....
- 10. ....
- 11. .... !!!

Als combinatie in 20 om 20 stand hoogst origineel !

Uitgave:

(Nadruk verboden)

"Instituut voor Individueel Onderwijs", Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 31.

De Hielslag.

258.	Wit	Zwart
	1. 28-22	17x28
	2. 32x5 !	
259	1. 37-31	26x37
	2. 32x41	23x32
	3. 38x16 !	
260.	1. 27-21	26x17
	2. 33-29	24x33
	3. 28x39	17x28
	4. 32x5 !	
261.	1. 35-30	24x35
	2. 34-29	23x34
	3. 39x30	35x24
	4. 33-29	24x33
	5. 28x39	17x28
	6. 32x5 !	
262.	1. 27-21 !	26x17
	2. 25-20	15x24
	3. 35-30	24x35
	4. 34-29	23x34
	5. 39x30	35x24
	6. 33-29	24x33
	7. 28x39	17x28
	8. 32x5 !	
263.	1. 48-42	25x43
	2. 27-21	26x17
	3. 33-29	24x33
	4. 28x48	17x28
	5. 32x5 !	
264.	1. 34-29	23x34 gedw.
	2. 40x29	24x33
	3. 28x39	17x28
	4. 32x5 !	
265.	1. 22-18	13x22
	2. 37-31	26x37
	3. 32x41	23x32
	4. 38x7 !	
266.	1. 27-22	18x27
	2. 32x21	23x41
	3. 36x47	16x27
	4. 38-32	27x38
	5. 42x4 !	

267.	1.	49-44	24x35
	2.	44-40	35x44
	3.	43-39	44x33
	4.	28x39	17x28
	5.	32x5 !	
268.	1.	25-20	14x25
	2.	32-27	23x21
	3.	38-32	17x28
	4.	32x5 !	
269.	1.	27-22 !	18x27
	2.	32x21	16x27
	3.	39-34	30x39
	4.	48-43	39x37
	5.	44-39	35x44
	6.	28-23	19x28
	7.	33x42	44x33
	8.	38x16 !!!	

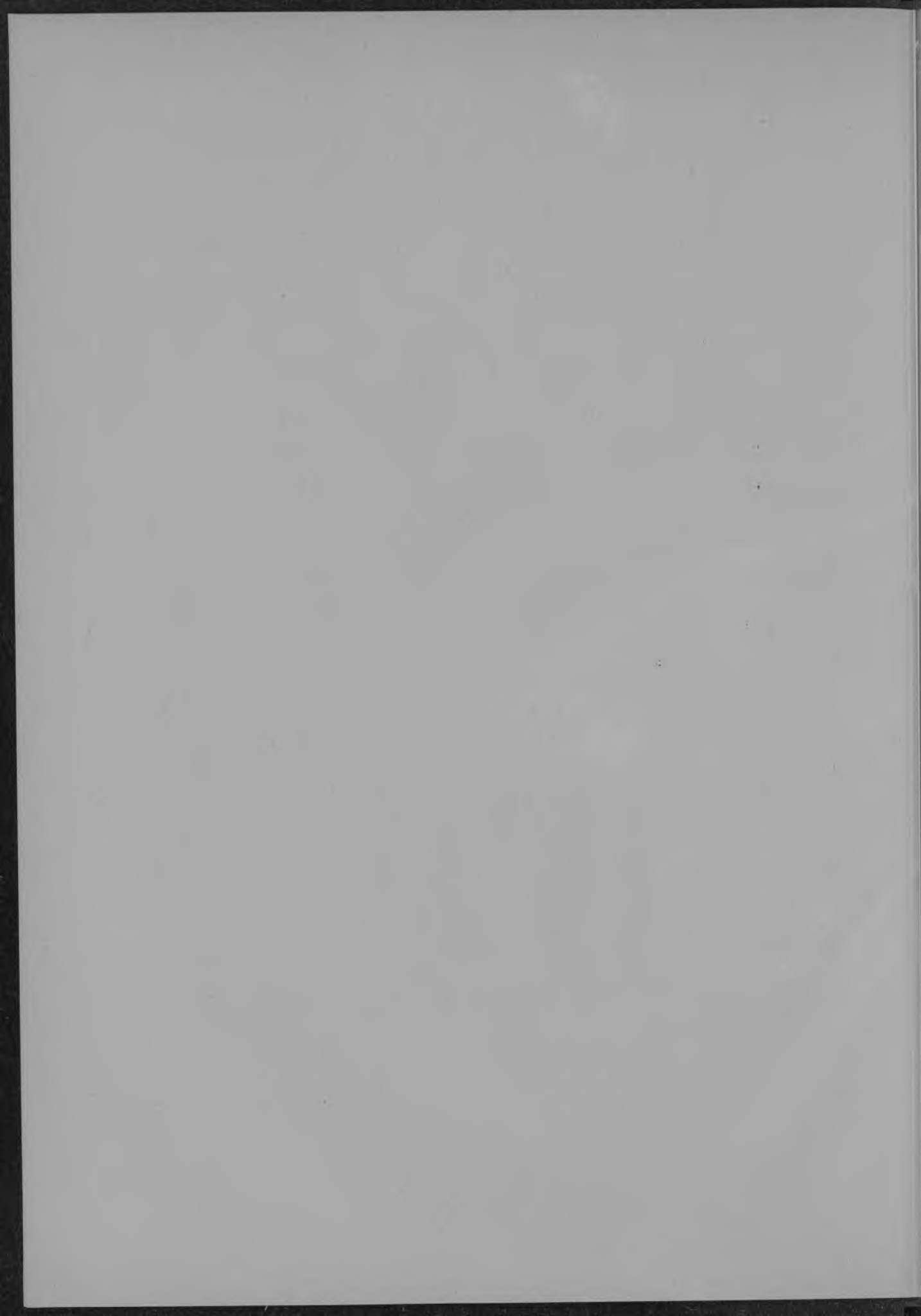
-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

(Samengesteld door F. Raman, oud-kampioen van Nederland)

De Hielslag.

Plaats hiervoor de volgende stand op 't bord:

Zwart: 10, 17, 19 = 3 sch.

Wit: 28, 32, 37 = 3 sch.

Wit, aan zet, kan in deze stand winnen door het toepassen van de Hielslag.

B.v.

Vul zelf de ontbrekende zetten even in:

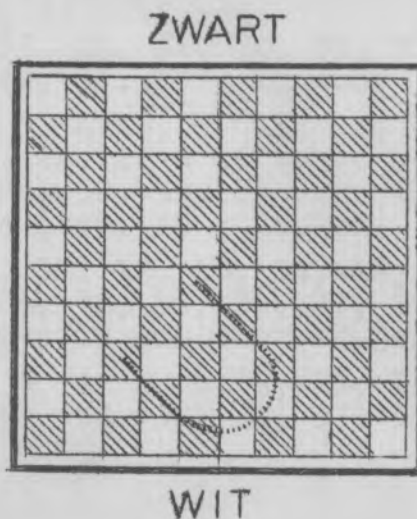
258.	Wit	Zwart
	1.	.....

Zwart kan slechts één schijf slaan, daar schijf 32 wordt ondersteund door schijf 37 en uit de les van Taak 4 weet je natuurlijk nog, dat men nimmer over twee vijandelijke schijven tegelijk heen mag slaan.

2. .... !! en wint.

We zullen nu verklaren waarom deze slag Hielslag genoemd wordt.

Bekijk onderstaande figuur eerst goed en teken ze daarna over:

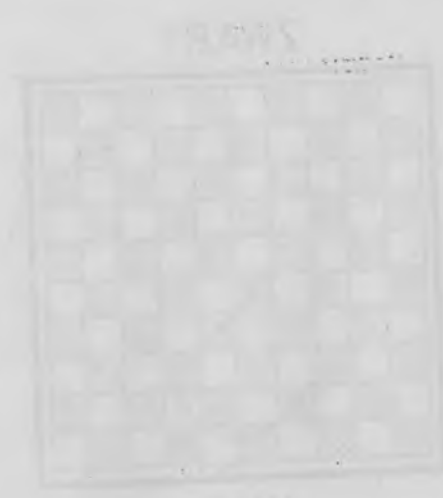

Plaats vervolgens een zwarte schijf op de velden: 10, 17, 19, 33, 42 en 43, en een witte schijf op de velden: 22, 28 en 32.

We nemen nu aan, dat wit aan zet is. Méérslag gaat voor, dus we slaan met schijf 28 over de zwarte schijven 33, 43, 42 en de gearriveerde schijf doet daarna meteen dienst als steunschijf voor de volgende slag.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

REPORT OF THE
COMMISSIONERS OF THE
LAND OFFICE
OF THE STATE OF ILLINOIS
FOR THE YEAR 1895

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
REPORT OF THE
COMMISSIONERS OF THE
LAND OFFICE
OF THE STATE OF ILLINOIS
FOR THE YEAR 1895

En omdat de slagwending 28x37 de vorm van een hiel aanneemt, daarom noemt men vrij internationaal deze slag: De Hielslag.

Nu een serie voorbeelden om met de Hielslag op te lossen. (In alle standen is wit aan zet.)

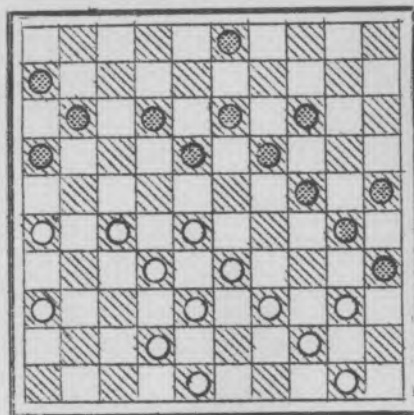
259. Zwart: 3, 13, 14, 18, 19, 21, 23, 24, 26 = 9 sch. ✓
 Wit: 28, 32, 34, 35, 37, 38, 42, 43, 48 = 9 sch. ✓
260. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 19, 24, 26 = 12 sch.
 Wit: 22, 27, 28, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 42, 43, 48 = 12 sch. ✓
261. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 19,
 23, 24 = 13 sch.
 Wit: 22, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39,
 42, 43, 48 = 13 sch. ✓
262. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15,
 19, 23, 26 = 14 sch.
 Wit: 22, 25, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39,
 42, 43, 48 = 14 sch. ✓
263. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 19, 24, 25,
 26 = 13 sch.
 Wit: 22, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 45,
 48, 49 = 13 sch. ✓
264. Zwart: 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 19, 20,
 23, 24 = 15 sch.
 Wit: 22, 27, 28, 32, 34, 35, 37, 38, 40, 42, 43,
 45, 47, 48, 49 = 15 sch. ✓
265. Zwart: 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 19,
 23, 24, 26 = 15 sch.
 Wit: 22, 28, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43,
 45, 47, 48, 49 = 15 sch. ✓
266. Zwart: 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 23, 29 = 11 sch.
 Wit: 27, 28, 32, 35, 36, 37, 38, 42, 43, 48, 49 = 11 sch.
 (Voorgekomen in een door mij gegeven simultaanseance.) ✓
267. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 19, 24 = 12 sch.
 Wit: 22, 28, 30, 32, 36, 37, 38, 42, 43, 45, 48, 49
 = 12 sch. ✓
268. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
 16, 17, 19, 23 = 16 sch.
 Wit: 22, 25, 28, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 41, 42,
 43, 45, 47, 48, 49 = 16 sch. ✓

Bij wijze van demonstratie geven we nu nog een diagram, waarbij wit in de meest volmaakte vorm de Hielslag in toepassing kan brengen. Neem de stand op het bord over.

ZWART

● = zwarte schijf

○ = witte schijf

WIT

Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

269.	Wit	Zwart
1.	27-22 !	.....
2.	.....	.....
3.	39-34	.....
4.	48-43	.....
5.	44-39	.....
6.	.....	.....
7.	.....	.....
8.	..... !!! en wit wint.	

Zowaar 'n zesklapper. 't Zal je niet overkomen in zo'n slagzet te lopen!

---.-

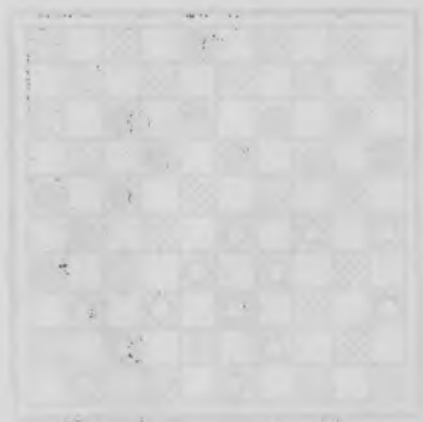
(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

TRANS

On the left
of the page

700

Department of the Interior

1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899

1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899

1890

Department of the Interior
Bureau of Land Management

1890

Department of the Interior

1890

Department of the Interior

1890

Controlestroken Dammen.

Taak 32.

Het opjagertje.

270.	Wit	Zwart
1.	3-21 !	38-42 gedw.
2.	22-17	11x22
3.	21-27	22x31
4.	26x48 !	
271.	1. 3-20 !	33-39 gedw.
2.	19-14	10x19
3.	20-24	19x30
4.	25x43 ! en wit wint op tempo.	
272.	1. 13-24 !	38-43 gedw.
2.	23-19	14x23
3.	24-29	23x34
4.	30x48 ! en wit wint op tempo.	
273.	1. 10-5 !	28-33 gedw.
2.	42-38	33x42
3.	5-37	42x31
4.	36x7 !	
274.	1. 3-14 !	37-42 gedw.
2.	13-9	4x13
3.	33-28	22x33
4.	14-19	13x24
5.	20x47 ! en wit wint op tempo.	
275.	1. 33-28	32x23
2.	6-1 !	23-28 gedw.
3.	39-33	28x39
4.	1-34	39x30
5.	35x2 !	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

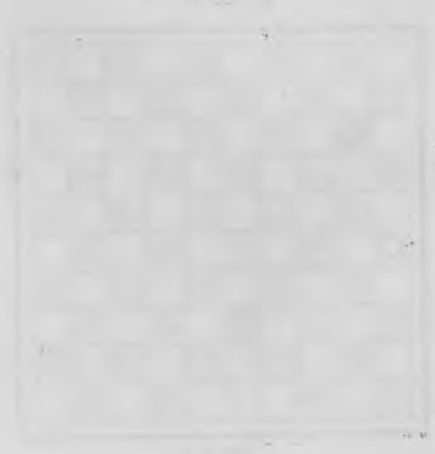
"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5500 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

CHICAGO, ILLINOIS
MAY 1964

RECEIVED AT THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
MAY 19 1964

TO THE DIRECTOR OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5500 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

FROM THE DIRECTOR OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
5500 S. UNIVERSITY AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60637

RE: [Illegible]

273. Zwart: 12, 22, 28 = 3 sch. ✓
Wit: 10, 36, 42 = 3 sch.

274. Zwart: 4, 5, 16, 22, 37 = 5 sch.
Wit: 13, 15, 20, 33 = 4 sch. en 3 = 1 dam ✓

275. Zwart: 3, 8, 19, 20, 32 = 5 sch. ✓
Wit: 6, 33, 35, 39 = 4 sch.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

1940
The following is a list of the names of the persons who were present at the meeting held on the 1st day of January, 1940, at the residence of Mr. J. H. Smith, 123 Main Street, New York, New York.

Mr. J. H. Smith
Mr. A. B. Jones
Mr. C. D. Brown
Mr. E. F. Green
Mr. G. H. White
Mr. I. J. Black
Mr. K. L. Gray
Mr. M. N. Blue
Mr. O. P. Red
Mr. Q. R. Purple
Mr. S. T. Yellow
Mr. U. V. Orange
Mr. W. X. Silver
Mr. Y. Z. Gold

(Signed: J. H. Smith)

Witness my hand and the seal of the City of New York, this 1st day of January, 1940.

Mayor of New York

Controlestroken Dammen

Taak 33.

276. Op 3-9 volgt: 38-20 en 28-39 enz.
Op 3-8 of 12 " : 38-21 en 28-37 enz.
Op 3-25 " : 38-33, 33-20 en 28-39 enz.
Op 3-26 " : 38-32, 32-21 en 28-37 enz.
277. Wit: l. 17-26 ! enz. wint.
278. Wit: l. 9-25 ! enz. wint.
279. Wit: l. 14-3 ! enz. wint.
280. Wit: l. 32-49 ! enz. wint.
281. Wit: l. 19-35 ! enz. wint.
282. Wit: l. 19-2 ! enz. wint.
283. Wit: l. 32-16 ! enz. wint.
284. Wit: l. 27-4 !
Op 15-47 volgt: 4-15 en wint.
Op 15-20 of 24 of 29 of 33 of 38 volgt 31-42 en
4-15 en wit wint !
285. Wit: l. 38-15 ! enz. wint.
286. Wit: l. 24-47 ! enz. wint.
287. Wit: l. 13-36 ! enz. wint.
288. 1e door: 32-38 ! enz. wint.
2e door: 32-16 ! Op 49-40 of 35 volgt: 28-44 en
37-32 enz. en wint!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

REPORT ON THE RESEARCH
CONDUCTED BY THE
LABORATORY OF
ORGANIC CHEMISTRY
DURING THE YEAR
1954-1955

TABLE

1954-1955
1955-1956

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
LABORATORY OF ORGANIC CHEMISTRY
CHICAGO, ILLINOIS

Horizontaal of verticaal:

277. Zwart: 25 = 1 dam
Wit: 17, 27, 28 = 3 dammen ✓
278. Zwart: 48 = 1 dam
Wit: 9, 23, 24 = 3 dammen ✓
279. Zwart: 26 = 1 dam
Wit: 13, 14, 23 = 3 dammen ✓
280. Zwart: 2 = 1 dam
Wit: 29, 32, 39 = 3 dammen ✓
281. Zwart: 16 = 1 dam
Wit: 19, 33, 34 = 3 dammen ✓
282. Zwart: 49 = 1 dam
Wit: 12, 19, 22 = 3 dammen ✓
283. Zwart: 35 = 1 dam
Wit: 17, 18, 32 = 3 dammen ✓

Diagonaal:

284. Zwart: 15 = 1 dam
Wit: 27, 31, 36 = 3 dammen
(De witte dammen staan nu op één diagonaal.) ✓
285. Zwart: 4 = 1 dam
Wit: 38, 42, 47 = 3 dammen ✓
286. Zwart: 36 = 1 dam
Wit: 15, 20, 24 = 3 dammen ✓
287. Zwart: 47 = 1 dam
Wit: 4, 9, 13 = 3 dammen ✓
288. Zwart: 49 = 1 dam
Wit: 28, 32, 37 = 3 dammen
(Wit wint op twee manieren; geef beide aan.) ✓

Uit bovenstaande voorbeelden zul je inmiddels geleerd hebben, dat het, voor den speler met één dam, raadzaam is, de dam zoveel mogelijk op het middenbord te houden en dus niet aan de rand te zetten!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

(Continued) 2025

The following information is for your information only and should not be used for any other purpose. It is provided for your reference only and is not intended to be used for any other purpose. It is provided for your reference only and is not intended to be used for any other purpose.

(Continued) 2025

The following information is for your information only and should not be used for any other purpose. It is provided for your reference only and is not intended to be used for any other purpose.

(Continued) 2025

298. 1. 41-37 ! 31x42
2. 9-3 !! 42-48 gedw.
Op 11-17 volgt 3x48 (16-21) 47-41 (21-27 of?) 41-37
(38-42) 37-31 (27x36) 48x37! en wint.
3. 3-25 ! 48x30
4. 25x27 ! en wint.
299. 1. 35-30 39x25
2. 19-14 9x20
3. 37-48 !!! en tegen de dreiging 40-34 is geen
kruid meer gewassen.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

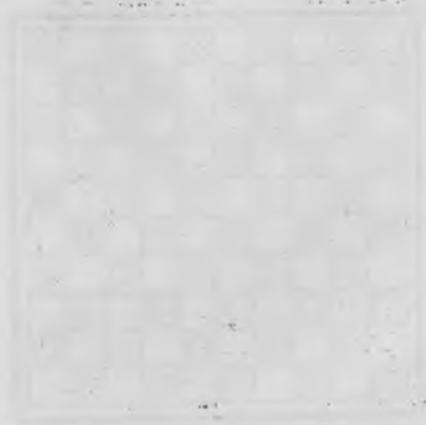
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a title or introductory paragraph.

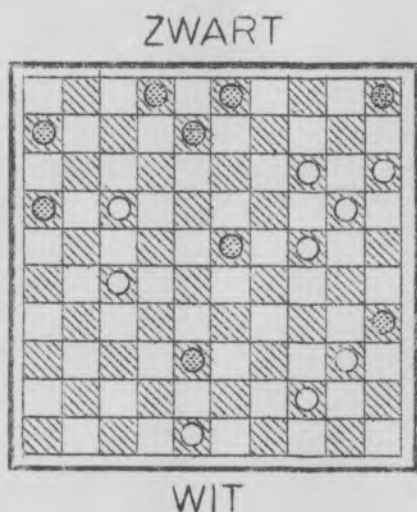
- ①
- ②
- ③
- ④

Main body of faint, illegible text, likely the primary content of the document, possibly a list or a detailed description.

- 294. Zwart: 25 = 1 sch. en 36 = 1 dam ✓
Wit: 8, 13, 15 = 3 sch. en 35 = 1 dam ✓
- 295. Zwart: 25 = 1 sch. en 5 = 1 dam ✓
Wit: 24, 29, 34 = 3 sch. en 45 = 1 dam ✓
- 296. Zwart: 39, 42 = 2 sch. ✓
Wit: 49 = 1 sch. en 3, 36 = 2 dammen ✓
- 297. Zwart: 15 = 1 sch. en 40 = 1 dam ✓
Wit: 30, 34, 45 = 3 sch. en 14 = 1 dam ✓
- 298. Zwart: 11, 16, 31, 38 = 4 sch. ✓
Wit: 9, 34, 41, 47 = 4 sch. ✓
- 299. Zwart: 3, 9 = 2 sch. en 39 = 1 dam ✓
Wit: 19, 35, 40 = 3 sch. en 37 = 1 dam ✓

Een surprise.
(Hoogst origineel!)

Wit speelt en wint.

Oplissing:

Wit	Zwart
1. 24-19 !!	3-9

Vóór zwart een vrijwel gedwongen antwoord. Ga dat maar eens grondig na.

2. 14x12	23x25

En nu komt de finesse!

3. 40-34 !!!

Zwart staat opeens finaal verloren. Hij moet alle zeven schijven één voor één opgeven. Een wonderbaarlijk staaltje van damtechniek!

(Nadruk verboden)

Controlestroken Dammen

Taak 35.

300.	1.	34-29	20-25
	2.	40-34	14-20
	3.	45-40	19-24
301.	1.	34-29	20-25
	2.	32-28	14-20
	3.	37-32	10-14
	4.	41-37	5-10
	5.	46-41	19-23
	6.	28x19	14x34
	7.	40x29	10-14
	8.	32-28	14-19
	9.	37-32?	19-23 !!
	10.	28x19	13x24

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

De Hekstelling.

Was men vroeger van mening dat na de openingszet 34-29 zwart een hekstelling kon formeren met voordeel, thans is men hierop teruggekomen. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat de z.g. hekstelling in bepaalde posities niet winnend zou kunnen zijn.

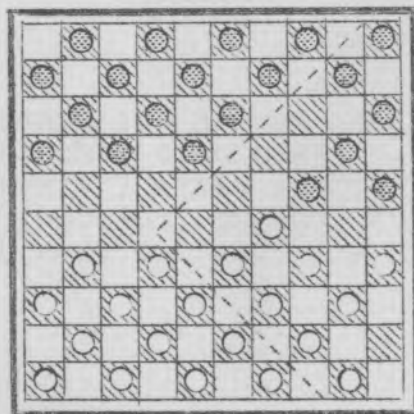
Vast staat echter, dat de hekstelling direct in de opening genomen geen voordeel brengt. Hieronder volgt nu de manier waarop men vroeger de hekstelling formeerde. Plaats de stukken in slagorde, speel onderstaande zetten na en vul de ontbrekende cijfers zelf in.

300.	Wit	Zwart
	1. 34-29	20-25
	2. 40-..	14-..
	3. 45-..	19-24

Waarmede zwart de hekstelling geformeerd heeft. Bekijk maar even onderstaand diagram goed en teken het daarna uit het hoofd over.

Stand na zet 3. 19-24, van zwart.

ZWART

WIT

De bedoeling, bij het innemen van de hekstelling, is met de schijven 15, 20, 24 en 25 de witte schijven 29, 33, 34, 35, 39, 40, 44 en 50 in bedwang te houden.

De praktijk heeft geleerd, dat het innemen van deze hekstelling niet sterk is, omdat de schijven 5 en 10 ook achterblijven.

In het wereldkampioenschap 1928 wist de ex-wereldkampioen B.Springer tegen W.Rustenburg een hekstelling te formeren die positioneel volmaakt was. Het spel verliep als volgt:

Zet de stukken in slagorde, speel na, en vul de ontbrekende zetten zelf in.

	W.Rustenburg	B.Springer
301.	Wit	Zwart
	1. 34-29	20-25
	2. 32-28	14-..
	3. 37-..	10-..
	4. 41-..	5-..
	5. 46-..	

In deze positie geven we de voorkeur aan 29-23 gevolgd door 28-22 waarmee zwart een randschijf op 25 behoudt, die nadelig is.

5.	-----	19-23
6.	.....	.....
7.	40x.. ?	

Slaan van 39 naar 30 is hier sterker.

7.	-----	10-..
8.	32-28	14-..
9.	37-.. ?	

In de gegeven omstandigheden was 29-24 nog wel het beste. Na de tekstzet kreeg zwart gelegenheid de voordeligste hekstelling in te nemen die maar denkbaar is.

9.	-----	19-23 !! Natuurlijk!
10.	.....	.....

Waarmede zwart een hoogst ideale hekstelling innam. Met slechts 4 schijven, n.l. met 15, 20, 24 en 25 hield zwart 7 witte schijven in bedwang, n.l. de schijven 29, 33, 35, 39, 44, 45 en 50.

Deze partij werd dan ook door Springer gedeceideerd gewonnen!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 36.

302. 1. 35-30
2. 29-24
3. 34x1 !
303. 1. 34-30
2. 33-29
3. 39x6 !
304. 1. 24-19
2. 33-28
3. 38x20
4. 27-21
5. 31x2 !
305. 1. 26-21
2. 44-40
3. 33x2 of 4 !
306. 1. 24-19
2. 26-21
3. 37-32
4. 38-33 ! enz..
307. 1. 15-10
2. 24-19
3. 33-28
4. 38x20
5. 27-21
6. 31x4 !
308. 1. 34-30
2. 28x17
3. 37-31
4. 33x4 !
309. 1. 34-30
2. 29-23
3. 27x9
4. 33x4 !
310. 1. 35-30
2. 28-23
3. 33x11
4. 29-24
5. 34x1 !
311. 1. 25-20 ! (15x24) op 14x25 volgt 33-28, 33x19,
27-21 enz..
2. 33-28
3. 39x30 !
312. 1. 34-30
2. 38x7
3. 26-21
4. 33-29
5. 39x6 !

- 313. 1. 35-30
- 2. 29-24 (19x30)
- 3. 38-32
- 4. 34x1 !

- 314. 1. 35-30
- 2. 28-23
- 3. 33x11
- 4. 26x17
- 5. 29-24
- 6. 34x1 !

- 315. 1. 27-21
- 2. 25-20
- 3. 35-30
- 4. 43-39
- 5. 37x8
- 6. 31x33 !

- 316. 1. 34-29
- 2. 35-30
- 3. 27-21
- 4. 43-39
- 5. 37x10
- 6. 31x4 !

- 317. 9. 32x21 16x36
- 10. ----- 25x32
- 11. 38x16 24-30
- 12. 35x24 20x49
- 13. 40-35 49x40
- 14. 45x34 of 35x44

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Hekstellingslagen

De hekstelling leent zich bij uitstek voor slagspel. We zullen daarom een serie hekstellingslagen laten volgen. Neem de standen over en noteer de gevonden oplossingen. In alle standen is wit aan zet en behaalt voordeel.

302. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 18, 20,
24, 25 = 14 sch.
Wit: 28, 29, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 43, 44, 45, ✓
47, 48, 49 = 14 sch.
303. Zwart: 1, 2, 3, 4, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 20,
24, 25 = 14 sch.
Wit: 29, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, ✓
47, 48, 49 = 14 sch.
304. Zwart: 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 18,
22, 25 = 14 sch.
Wit: 24, 26, 27, 31, 33, 36, 38, 42, 43, 44, 46, ✓
48, 49, 50 = 14 sch.
305. Zwart: 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18,
22, 25 = 14 sch.
Wit: 26, 27, 31, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 42, 44, ✓
45, 48, 49 = 14 sch.
306. Zwart: 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17,
18, 22 = 14 sch.
Wit: 24, 26, 27, 31, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, ✓
45, 48, 49 = 14 sch.
307. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17,
18, 22 = 14 sch.
Wit: 15, 24, 26, 27, 31, 33, 36, 38, 39, 42, 44, ✓
45, 48, 49 = 14 sch.
308. Zwart: 3, 6, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 24,
25, 26 = 14 sch.
Wit: 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, ✓
43, 44, 45 = 14 sch.
309. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16,
18, 20, 22, 24 = 16 sch.
Wit: 26, 27, 29, 31, 33, 34, 36, 38, 39, 41, 43, ✓
44, 45, 46, 48, 49 = 16 sch.
310. Zwart: 2, 3, 4, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 21, 24, 25 = 16 sch.
Wit: 28, 29, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 42, 43, ✓
44, 45, 47, 48, 49 = 16 sch.

311. Zwart: 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14,
15, 16, 17, 18, 22, 23 = 18 sch.
Wit: 25, 26, 27, 31, 32, 33, 36, 38, 39, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50 = 18 sch. ✓
312. Zwart: 2, 3, 4, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19,
20, 21, 22, 24, 25 = 17 sch.
Wit: 26, 28, 29, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49 = 17 sch. ✓
313. Zwart: 2, 3, 4, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 18, 19, 20,
22, 24, 25, 27 = 16 sch.
Wit: 26, 29, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49 = 16 sch. ✓
314. Zwart: 2, 3, 4, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
19, 20, 21, 24, 25 = 17 sch.
Wit: 26, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 48 = 17 sch. ✓
315. Zwart: 6, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 22, 23,
29 = 12 sch.
Wit: 25, 26, 27, 31, 35, 36, 37, 38, 41, 43, 48, 49 = 12 sch. ✓
316. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18,
22, 23 = 14 sch.
Wit: 26, 27, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 43, 45, 48, 49 = 14 sch.

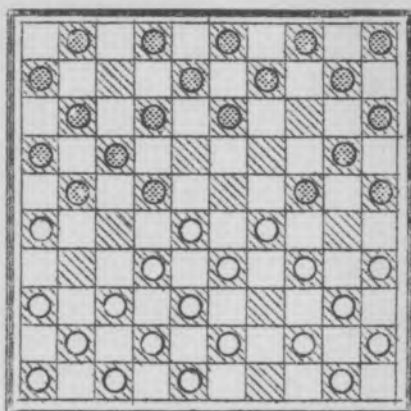
Een surprise.

Plaats hiervoor de stukken in slagorde, speel na en vul de ontbrekende zetten in.

1. 33-28	17-21
2. 39-33	12-17
3. 31-26	7-12
4. 44-39	20-25
5. 34-29	14-20
6. 39-34	19-24
7. 49-44	18-22

Stand na zet 7. 18-22 van Zwart:

ZWART

WIT

In deze stand schuilt de volgende aardige combinatie-variant:

317.	8.	36-31 ??	21-27 !!
	9.	.....	.....
	10.	34-30	.....
	11.	.....	

Zwart maakt nu dam door:

11.	-----	.....
12.	.....	.....

Wit neemt nu de dam af door:

13.	.....	.....
14.	.....	

En zwart heeft 2 schijven gewonnen.

In een hekstellingstand wordt hier dus een foutief lokzetje op zeer dramatische wijze afgestraft!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 37.

318.	1.	31-26	19-23
	2.	36-31	14-19
	3.	41-36	10-14
	4.	46-41	17-22
	5.	32-28	23x32
	6.	37x17	12x21
	7.	26x17	11x22
	8.	41-37	7-12
	9.	37-32	1-7
	10.	32-27 !	
319.	1.	25-20	14x25
	2.	27-21	16x27
	3.	38-32	27x29
	4.	34x5 !	
320.	1.	24-19	23x14
	2.	27-21	16x27
	3.	38-32	27x29
	4.	34x1 !	
321.	1.	-----	20-25
	2.	29x20	-----
		Op 31x22 volgt: 24-30, 13-18 en 8x50!	
	3.	-----	15x24
	4.	31x22	24-30
	5.	35x24	13-18
	6.	22x13	8x50 !
322.	1.	-----	21-27
	2.	32x21 (of?)	16x27
	3.	31x22	24-30
	4.	34x14	13-19
	5.	14x23	12-18
	6.	23x12 of 22x13	8x50 !
323.	1.	29-24	20x29 (of?)
	2.	27-21	16x27
	3.	38-32	27x40
	4.	45x1 !	
324.	1.	27-21 !	16x27
	2.	33-28 !	23x32
325.		Op 22x33 volgt: 38x20, 31x22, 34-30 en 40x16 !	
	3.	41-37	32x41
	4.	42-37	41x32
	5.	34-29	24x42
	6.	48x10	4x15
	7.	31x4 !!!	

Uitgave:

----- (Nadruk verboden)
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

De halve hekstelling.

In aansluiting op de vorige Taak, waarin wij het over de "hekstelling" hadden, zullen we nu de halve hekstelling behandelen.

Plaats maar eens even alle stukken in slagorde en speel daarna onderstaande zetten na. Vul tevens de ontbrekende zetten in.

318.	1.	31-26	19-23
	2.	36-..	14-..
	3.	41-..	10-..
	4.	46-..	17-22
	5.	32-28	.....
	6.	.....	12x21

Op 11x22 kan wit door de zetten 41-37-32-27 een kans wagen een ideale hekstelling te krijgen.

	7.	.....	.....
	8.	41-..	7-12
	9.	37-..	1-..
10.		32-27 !	

De stand, die nu bereikt is, noemt men een "halve hekstelling"-positie, zo genoemd, omdat schijf 26 ontbreekt.

Aan het aanvaarden van de halve hekstelling zijn niet zoveel consequenties verbonden als aan die van de hekstelling. Weliswaar gaat er van een halve hekstelling niet die kracht uit als van een ideale hekstelling, maar daar staat tegenover dat men de halve hekstelling door de ruil 31-26 enz. verbreken kan, wanneer men zelf maar wil.

Nu enige eenvoudige halve hekstelling-combinaties om zelf op te lossen.

Schrijf onderstaande standen over en noteer de oplossingen.

319.	Zwart:	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 22 = 16 sch.
	Wit:	25, 27, 31, 33, 34, 36, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49 = 16 sch.
		Wit maakt dam. Hoe?

320.	Zwart:	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 16, 18, 22, 23, 25 = 14 sch.
	Wit:	24, 27, 31, 33, 34, 36, 38, 39, 40, 43, 45, 47, 48, 49 = 14 sch.
		Wit maakt dam. Hoe?

Controlestroken Dammen

Taak 38.

326. 14. 35x22 16-21 !
en ongeacht hoe wit slaat, steeds volgt 21-27 en
26x50.
327. 14. 26-21 ! 16x29
15. 35-30 !
en ongeacht hoe zwart slaat, steeds volgt 30-24 en
25x1.
328. Ongeacht hoe wit slaat, steeds volgt 3x12, 14x23,
12-17 en 26x50.
329. 17. 34x25 23x34
18. 39x30 14-20 !
19. 25x14 (of?) 9x20
20. 15x24 13-19
21. 24x22 21-27
22. 32x21 26x50 !!
330. 24. 35x24 15-20 !
25. 24x15 4-10
26. 15x4 21-27
27. 4x31 36x49 !!
331. 1. 27-21 ?! 11-16 ??
2. 28-22 !! 18x27 a b
3. 25-20 14x34
4. 40x18 !! 13x22 (gedw.)
5. 37-31 26x28
6. 21x5 !!!
- a. Op 2. 16x27 volgt: 22x2 dam.
b. Op 2. 17x28 volgt: 32-27, 27-22, 37-31 enz..

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

38e T A A K D A M M E N

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Achterwaartse openingsdamslagen.

Plaats de stukken in slagorde en speel het onderstaande na.

I. Voorgekomen in de wedstrijd "Persoonlijk kampioenschap van Nederland 1933" tussen W.Rustenburg (wit) en samensteller dezes (zwart).

326.	1.	32-28	18-23
	2.	33-29	23x32
	3.	37x28	20-25
	4.	41-37	12-18
	5.	37-32	7-12
	6.	46-41	1-7
	7.	41-37	17-21
	8.	39-33	21-26
	9.	44-39	19-23
	10.	28x19	14x23
	11.	50-44	13-19
	12.	33-28	15-20
	13.	39-33 ??	25-30 !!!

En Zwart maakt een verrassende damzet. Hoe? ✓

II.

327.	1.	33-28	19-23
	2.	28x19	14x23
	3.	31-26	10-14
	4.	39-33	5-10
	5.	44-39	18-22
	6.	34-30	14-19
	7.	30-25	10-14
	8.	50-44	12-18
	9.	32-28	23x32
	10.	37x28	7-12
	11.	41-37	1-7
	12.	38-32	18-23
	13.	37-31	12-18 ??

Wit maakt nu dam. Hoe? ✓

III.

328.	1.	32-28	18-23
	2.	38-32	20-24
	3.	34-30	14-20
	4.	30-25	10-14
	5.	42-38	12-18
	6.	39-34	8-12
	7.	34-30	17-21
	8.	44-39	21-26

9.	39-34	4-10
10.	34-29	23x34
11.	30x39	18-23
12.	50-44	12-17
13.	40-34	17-21
14.	34-29 ??	23x34
15.	39x30	21-27 !!
16.	32x21 (of?)	16x27 !!
17.	31x22	19-23 !!

Zwart maakt dam. Hoe?

IV.

329.	1.	32-28	18-23
	2.	33-29	23x32
	3.	37x28	20-25
	4.	39-33	12-18
	5.	44-39	19-23
	6.	28x19	14x23
	7.	50-44	10-14
	8.	41-37	14-19
	9.	46-41	5-10
	10.	37-32	10-14
	11.	41-37	17-21
	12.	35-30	21-26
	13.	40-35	16-21
	14.	30-24 ??	19x30
	15.	35x24	15-20 !!
	16.	24x15	25-30 !!

Zwart maakt dam. Hoe?

V. Nu volgt een zeer problematische partij, gespeeld tussen de "bekende meesters" Jan de Leek (wit) en Piet van Damslag (zwart).

330.	1.	31-27	17-22
	2.	36-31	22-28
	3.	33x22	16-21
	4.	27x16	18x36
	5.	34-30	19-24
	6.	30x19	14x23
	7.	35-30	12-18
	8.	30-25	7-12
	9.	16x7	2x11
	10.	25x14	10x19
	11.	32-27	11-16
	12.	37-32	9-14
	13.	39-33	1-7
	14.	44-39	7-11
	15.	40-35	19-24
	16.	33-28	13-19
	17.	39-33	8-13
	18.	50-44	14-20
	19.	44-39	20-25

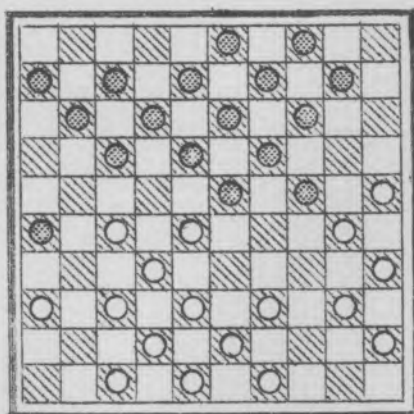
20. 42-37 ???	24-29 !!
21. 33x24	19x30
22. 28x17	11x44
23. 49x40 (gedw.)	16-21 !!

Zwart maakt dam. Hoe?

Een surprise.

(Vul de ontbrekende zetten zelf in.)

ZWART

WIT

In deze logische stand kan wit, aan zet, op de volgende mooie achterwaartse damslag spelen:

331. 1. 27-21 ?!   11-16 ??
       2. 28-22 !!   18x27 a b
       3. 25-20   14x34
       4. 40x18 !!   13x22 (gedw.)
       5. ....
       6. ..... dam
- a. Op 2. 16x27 volgt: .....
 b. Op 2. 17x28 volgt: .....

Deze gevarieerde combinatie behoort wel tot de mooiste welke de laatste jaren zijn verschenen.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 39.

332. 1. 32-28 23x32
2. 38x27 !
Zwart moet minstens één schijf verliezen.
333. 1. 17-12 8x17
2. 27-22 17x28
3. 26-21 16x27
4. 31x24 en tegen de dreiging 24-20 kan zwart niets meer uitrichten.
334. 1. 38-32 31x42
2. 32-27 22x31
3. 26x48 40-45
4. 49-44 45-50
5. 43-39 50-45
6. 44-40 45x43
7. 48x39 ! wint.
335. 1. 39-33 28x39
2. 44x33 35x44
3. 50x39 21-26 of?
4. 33-28 ! 31-36 of?
5. 39-33 27-31 of?
6. 28-22 31-37
7. 42x31 36x18
8. 33-28 26-31
9. 47-42 31-36
10. 42-37 ! wint.
336. 1. 31-27 22x31
2. 26x37 1-7 of?
3. 37-31 7-12 of?
4. 31-26 12-17
5. 43-38 17-22
6. 32-27 22x31
7. 26x37 23-28
8. 38-32 19-23
9. 30-24 ! wint.
337. 1. 42-38 32x43
2. 49x38 31-36
3. 48-42 36-41
4. 38-32 !! enz. wint.
338. 1. 38-32 31x42
2. 32-27 22x31
3. 26x48 36-41
4. 48-42 !! enz. wint.

339.	1.	27-21	24-29 ??
	2.	33x24	23-28
	3.	32x23	18x20
	4.	21-16 !!	13-18 of?
	5.	16x7	12x1
	6.	26-21 !!	17x26
	7.	37-31	26x37
	8.	48-42	37x48
	9.	40-35	48x30
	10.	35x2 !!! dam.	

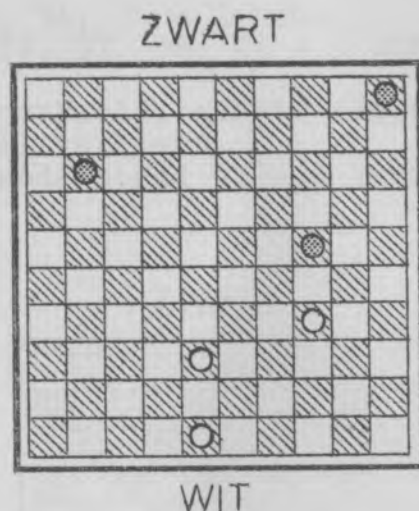
(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Sterke afruilen

Plaats onderstaande stand op het bord.

Wit, aan zet, wint hier door het voorbereiden en toepassen van een sterke afruil. Speel na:

1. 48-42 !

De voorbereiding!

1. -----

5-10 of 11-16 of 11-17

2. 34-29 !

De sterke afruil!

2. -----

24x33

3. 38x29 !!

En wit wint precies op tempo.

Een voorbeeld, waaruit men leert, hoe sterk soms een afruil kan zijn.

Nu een paar voorbeelden om zelf met een sterke afruil op te lossen. Geef ook aan waarom de ruil sterk is.

332. Zwart: 11, 12, 16, 17, 18, 22, 23 = 7 sch. ✓
Wit: 26, 31, 32, 33, 36, 38, 43 = 7 sch.
333. Zwart: 6, 8, 9, 13, 15, 16, 23, 29 = 8 sch. ✓
Wit: 17, 26, 27, 30, 31, 35, 36, 48 = 8 sch. ✓
334. Zwart: 22, 31, 40 = 3 sch. ✓
Wit: 26, 37, 38, 43, 49 = 5 sch. ✓

Controlestroken Dammen

Taak 40.

340. 1. 34-30
2. 39-34
3. 32-28.
4. 26x17
5. 34x1 !
341. 1. 33-28
2. 26x17
3. 34-30
4. 39-34
5. 31-27
6. 37x19
7. 34x1 !
342. 1. 34-30
2. 33-28
3. 26x17
4. 39-34
5. 34x5 !
343. 1. 34-30
2. 33-28
3. 26x10
4. 39-34
5. 34x1 !
344. 1. 34-30
2. 39-34
3. 32-27
4. 37x17
5. 34x1 !
345. 1. 27-21
2. 34-30
3. 28x17
4. 39-34
5. 34x1 !
346. 1. 34-30
2. 28x8
3. 41-37
4. 37-31
5. 38-33
6. 42x4 !
347. 1. 34-30
2. 38x7
3. 39-34
4. 34x21 !
348. 1. 33-28
2. 36x7
3. 34-30
4. 39-34
5. 32-28
6. 34x5 !

3x12 gedw.

- 349. 1. 27-21
- 2. 34-30
- 3. 39-34
- 4. 34x5 !

- 350. 1. 31-27
- 2. 33-28
- 3. 34-30
- 4. 39-34
- 5. 42-37
- 6. 48x10
- 7. 34x1 !

- 351. 1. 34-30
- 2. 39-34
- 3. 32-28
- 4. 34x21
- 5. 47x20 !

- 352. 1. 28-22
- 2. 26x17
- 3. 34-30
- 4. 33-28
- 5. 28x19
- 6. 39-34
- 7. 34x5 !

- 353. 1. 34-30
- 2. 39-34
- 3. 27-21
- 4. 31x13
- 5. 32-28
- 6. 34x5 !

- 354. 1. 34-30
- 2. 39-34
- 3. 27-21
- 4. 31x13
- 5. 32-28
- 6. 34x3 !

- 355. 1. 39-33 ?!   17-21 !?
- 2. 26x28   12-17
- 3. 31x22   19-23
- 4. 28x19   17x50
- 5. 38-32 !!   13x24
- 6. 34-29   24x33
- 7. 49-44   50x39
- 8. 40-34   39x30
- 8. 35x2 !!! dam.

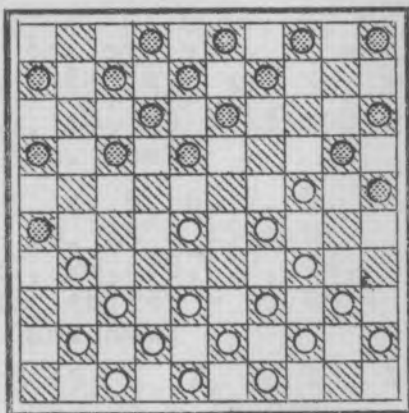
(Nadruk verboden)

Uitgave:
 "Instituut voor Individueel Onderwijs",
 Amsterdam.

Studie naar een damzet.
(Voorgekomen in een partij.)

Thema

ZWART

WIT

Speel na:

1. -----	17-22 ??
Zwart neemt een foutieve afruil.	
2. 28x17	12x21
3. 34-30 !	25x23
4. 39-34	20x29
5. 31-27	21x32
6. 37x19	13x24
7. 34x1	8-12 of?
8. 1x20	15x24

En wit heeft schijfwinst behaald.

Nu een serie voorbeelden, gebaseerd op bovenstaand thema, om zelf op te lossen.

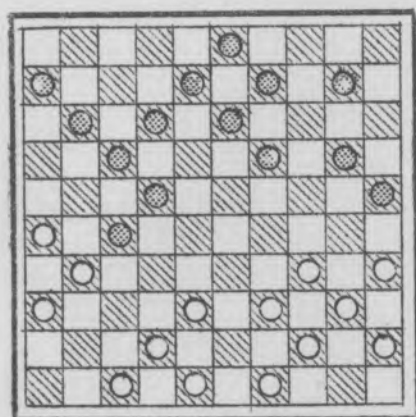
340. Zwart: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 18,
20, 25 = 15 sch.
Wit: 24, 26, 27, 29, 32, 34, 38, 39, 40, 42, 43, 45,
47, 48, 49 = 15 sch. ✓
Wit maakt dam. Hoe?
341. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16,
18, 20, 23, 25 = 16 sch.
Wit: 24, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 37, 39, 40, 41, 43,
45, 47, 48, 49 = 16 sch. ✓
Wit maakt dam. Hoe?

342. Zwart: 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18,
20, 25 = 14 sch.
Wit: 24, 26, 27, 29, 33, 34, 38, 39, 40, 43, 45,
47, 48, 49 = 14 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
343. Zwart: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15,
16, 18, 20, 25 = 16 sch.
Wit: 24, 26, 27, 29, 33, 34, 39, 40, 42, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49 = 16 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
344. Zwart: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16,
18, 20, 21, 25 = 16 sch.
? Wit: 24, 29, 32, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43,
45, 47, 48, 49 = 15 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
345. Zwart: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 17,
18, 20, 25 = 15 sch.
Wit: 24, 27, 28, 29, 32, 34, 38, 39, 40, 42, 43,
45, 47, 48, 49 = 15 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
346. Zwart: 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 18,
20, 25, 26 = 15 sch.
Wit: 24, 28, 29, 32, 34, 38, 39, 40, 41, 42, 43,
45, 47, 48, 49 = 15 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
347. Zwart: 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 20,
21, 25 = 14 sch.
Wit: 24, 28, 29, 31, 34, 38, 39, 40, 42, 43, 45,
47, 48, 49 = 14 sch.
Wit wint schijf. Hoe?
348. Zwart: 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 20,
21, 22, 25, 26 = 16 sch.
Wit: 24, 29, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 43,
44, 45, 47, 48, 49 = 16 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
349. Zwart: 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 20, 25,
26 = 13 sch.
Wit: 22, 24, 27, 28, 29, 34, 39, 40, 43, 45, 47,
48, 49 = 13 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
350. Zwart: 2, 3, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
20, 22, 23, 25 = 16 sch.
Wit: 24, 29, 31, 33, 34, 39, 40, 41, 42, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49 = 16 sch.
Wit wint schijf. Hoe?
351. Zwart: 2, 3, 4, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20,
22, 25, 26, 31 = 16 sch.
Wit: 24, 29, 32, 34, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49 = 16 sch.
Wit wint schijf. Hoe?

352. Zwart: 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16,
 17, 18, 20, 21, 25 = 17 sch.
 Wit: 24, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 39, 40, ✓
 42, 43, 45, 47, 48, 49 = 17 sch.
 Wit maakt dam. Hoe?
353. Zwart: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 16, 18, 20,
 25 = 14 sch.
 Wit: 24, 27, 29, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 40, 43, ✓
 45, 48, 49 = 14 sch.
 Wit maakt dam. Hoe?
354. Zwart: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 15, 16, 18, 20,
 25 = 14 sch.
 Wit: 24, 27, 29, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 40, 42, ✓
 43, 45, 48 = 14 sch.
 Wit maakt dam. Hoe?

Lokzet door wit

ZWART

WIT

Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

355. 1.	39-33 ?!	17-21 !?
2.	.....	12-17
3.	.....	19-23
4.	.....	..... dam
5.	38-32 !!	.....
6.	34-29	.....
7.	.....	.....
8.	.....	.....
9.	..... !!!	.....

In de volgende Taak iets over "spiegelbeelden".

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
 Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 41.

356. 1. 22-18 !! 12x32 gedw.
Op 34x32 volgt 18x38 !
2. 25-20 15x33
3. 40x7 !!!
357. 1. 19-13 9x29 gedw.
2. 16-11 6x28
3. 31x4 !!!
- 358.A.1. 34-29 24x22
2. 32-27 22x42
3. 41-37 42x31
4. 36x20 !
- B.1. 27-22 17x19
2. 29-24 19x39
3. 40-34 39x30
4. 35x11 !
- 359.A.1. 26-21 17x26
2. 36-31 26x37
3. 48-42 37x48
4. 38-32 48x19
5. 32x1 !
- Bijoplossing 359 A.
1. 38-32 28x37
2. 48-42 37x48
3. 26-21 48x19
4. 21x23 ! en wit wint op tempo.
- 359.B.1. 30-24 19x30
2. 40-34 30x39
3. 48-43 39x48
4. 38-33 48x17
5. 33x4 !
- Bijoplossing 359 B.
1. 38-33 28x39
2. 48-43 39x48
3. 30-24 48x17
4. 24x22 ! en wit wint op tempo.
- 360.A.1. 32-28 ! 25x21
2. 28x26 !
- 360.B. Zwart: 18, 19, 25, 26, 28 = 5 sch.
Wit: 31, 34, 39, 42, 43 = 5 sch.
1. 39-33 ! 26x30
2. 33x35 !
- 361.A.1. 24-19 ! 23x14
2. 25-20 14x25
3. 29-23 18x40
4. 50-44 25x43
5. 49x38 40x49
6. 38-32 49x27
7. 31x4 !

361.B.1.	22-18 !	23x12
2.	21-17	12x21
3.	28-23	19x37
4.	47-42	21x43
5.	48x39	37x48
6.	39-34	48x30
7.	35x2 !	

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Spiegelbeelden.

Dit is een bijzonder, maar leerrijk aardigheidje!
Plaats hiervoor allereerst de volgende schijven op het bord:

Zwart: 11, 12, 15, 21, 34 = 5 sch.

Wit: 22, 25, 28, 29, 40 = 5 sch.

Wit, aan zet, wint in deze stand als volgt: (vul de ontbrekende zetten in)

356. 1. 22-18 !! ..... gedw. Waarom?
2. .... !! .....
3. .... !!! een fraaie winst.

Nu volgt een spiegelbeeld van bovenstaande stand.

357. Zet maar even op 't bord:
Zwart: 6, 9, 10, 20, 27 = 5 sch.
Wit: 16, 19, 22, 23, 31 = 5 sch.
Wit speelt en wint.

De oplossing is gelijk aan die van het vorige voorbeeld, alleen met dit verschil, dat de zetten op tegenovergestelde manier moeten plaats vinden.
Hoe is de oplossing?

Nu een paar spiegelbeelden om zelf op te lossen:

- 358.A. Zwart: 11, 12, 13, 14, 21, 24 = 6 sch.
Wit: 28, 32, 34, 36, 37, 41 = 6 sch.
Wit wint. Hoe?

- 358.B. Zwart: 7, 8, 9, 10, 17, 20 = 6 sch.
Wit: 23, 27, 29, 34, 35, 40 = 6 sch.
Wit wint. Hoe?

- 359.A. Zwart: 7, 8, 9, 13, 17, 28 = 6 sch.
Wit: 24, 26, 34, 36, 38, 48 = 6 sch.
Wit wint. Hoe?
Door welke bij-oplossing wint wit op tempo?

- 359.B. Zwart: 7, 8, 9, 12, 19, 28 = 6 sch.
Wit: 21, 30, 31, 38, 40, 48 = 6 sch.
Wit wint. Hoe?
Door welke bij-oplossing wint wit op tempo?

Nu een voorbeeld waarbij je zelf het spiegelbeeld moet opzetten en daarna natuurlijk oplossen ook!

- 360.A. Zwart: 12, 13, 16, 23, 25 = 5 sch.
Wit: 27, 30, 32, 38, 39 = 5 sch.
Wit wint. Hoe?

360.B.Zwart: ..... = 5 sch.

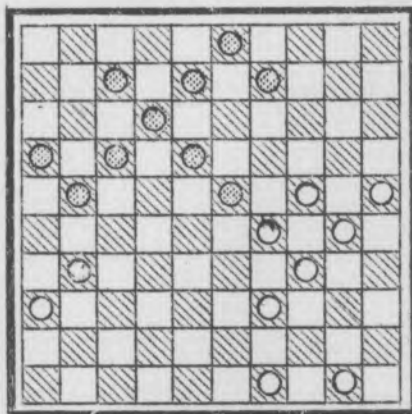
Wit: ..... = 5 sch.

Wit wint. Hoe?

Probeer van nu af aan steeds iedere stand, die je de moeite waard acht, tegenovergesteld op het bord over te brengen. Het is niet alleen een bijzonder aardigheidje, maar tevens een zeer leerzame bezigheid. Tenslotte laten we nog een fraai probleem met spiegelbeeld volgen. Plaats eerst de schijven volgens de stand van het diagram A op het bord en speel de oplossing daarvan even na. Doe daarna hetzelfde met diagram B. Vul de ontbrekende zetten zelf in.

A. PROBLEEM

ZWART

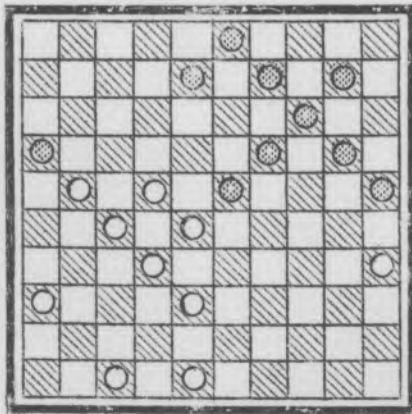

WIT

Wit speelt en wint.

B. SPIEGELBEELD

ZWART

WIT

Wit speelt en wint.

- A.1. 24-19 !   .....
- 2. 25-20   .....
- 3. 29-23   .....
- 4. 50-44   .....
- 5. ....
- 6. ....
- 7. .... !!

- B.1. 22-18 !   .....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....
- 6. ....
- 7. .... !!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 42.

362.	1.	35-30	20-25
	2.	40-35	15-20
	3.	44-40	20-24
	4.	50-44	10-15
	5.	33-28	5-10
	6.	39-33	15-20
	7.	31-27	18-23

Zwart dreigt met de damzet 23-29, 25x34, 17-22 enz..

8.	44-39	17-21
9.	49-44	10-15
10.	37-31	21-26
11.	41-37	4-10
12.	47-41	12-18 !
13.	27-22 ??	18x27
14.	31x22	11-17
15.	22x11	6x17

- a. Op 28-22 volgt nu 17x28, 23-29 enz..
- b. Op 34-29 volgt nu 23x34 enz..
- c. Op 37-31 volgt nu 26x37, 23-29, 17-22 enz..
- d. Op 36-31 volgt nu 23-29, 25x34, 13-18 enz..

363.

"Onsterfelijke Partij"

1.	35-30	20-25
2.	40-35	14-20
3.	45-40	20-24

Zwart dreigt nu met 24-29 enz..

4.	50-45	10-14
5.	31-26	14-20
6.	37-31	5-10
7.	41-37	10-14
8.	46-41	4-10
9.	31-27	17-22
10.	32-28	22x31
11.	36x27	18-23
12.	38-32	11-17
13.	41-36	7-11
14.	37-31	2-7
15.	42-38 ?!	23-29 !??
16.	34x23	25x34
17.	40x29	

Op 39x30 volgt natuurlijk 17-22 enz..

17.	-----	17-21 ??
18.	26x17	11x22
19.	27x18 !!	13x22
20.	28x17	19x26
21.	17-11	6x17
22.	36-31	26x37
23.	38-32	37x28
24.	33x4 !!!	

--- --

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam

De 35-30 opening.

De 35-30 opening is een opening, die meer riskant dan sterk spel geeft. Er is vrijwel geen opening aan te wijzen, waarin zoveel "muziek" zit als in de 35-30 opening. Het is echter uiterst gevaarlijk om deze opening te spelen. Hieronder een leerzaam voorbeeld.

Plaats de stukken in slagorde, speel na en vul de ontbrekende zetten zelf in.

- 362.
1.	35-..	20-25 !
2.	40-..	15-..
3.	44-..	20-..
4.	50-..	10-..
5.	33-28	5-..
6.	39-..	15-..
7.	31-27	18-23

Zwart dreigt nu met een damzet. Welke?

8.	44-..	17-21
9.	49-..	10-..
10.	37-..	21-..
11.	41-..	4-..
12.	47-..	12-18 !
13.	27-22 ??	..x..
14.	31x22	11-17 !!
15.	..x..	..x..

Wit moet nu reeds in alle varianten minstens één schijf verliezen.

Waarom? Geef alle varianten aan.

363. "Onsterfelijke Partij"

Uit de onuitputtelijke rijkdom aan mooie combinaties, welke de 35-30 opening biedt, willen we er hier een vermelden die aanspraak maakt op de titel van "Onsterfelijke Partij". De partij die we bedoelen en die hieronder volgt werd gespeeld in de "Onderlinge van G.S." op 8 Juli 1925, tussen P.Mons (wit) en J.H.Vos (zwart). Vul de ontbrekende zetten in.

1.	35-..	20-25
2.	40-..	14-..
3.	45-..	20-..

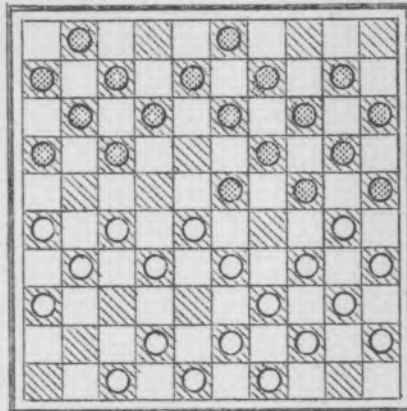
Zwart dreigt nu schijfwinst te nemen. Hoe?

4.	50-..	10-..
5.	31-26	14-..
6.	37-..	5-..
7.	41-..	10-..
8.	46-..	4-..
9.	31-..	17-22
10.	32-..	..x..

11. ..x..	18-23
12. 38-..	11-..
13. 41-..	7-..
14. 37-..	2-..

Stand na de 14e zet van zwart:

ZWART

WIT

De combinatie die nu volgt en die in de partij werd uitgevoerd, is een van zeldzame schoonheid. Men constatare maar zelf.

15. 42-38 ?! (een lokzet)	
15. -----	23-29 !?? (Vos liep in de val)
16. ..x..	..x..
17. 40x29	

Gedwongen. Wat volgt op 39x30 ?

17. -----	17-21 ??
18. ..x..	11x..
19. 27x.. !!	..x..
20. ..x..	..x..
21. 17-..	..x..
22. 36-..	..x..
23. 38-..	..x..
24. ..x.. !!!	

Deze miniatuurpartij bewijst wel overtuigender dan elk betoog, dat de 35-30 opening bij uitstek geschikt is voor spelers die veel van combinatie-spel houden. Daarentegen is zij voor den speler die niet sterk in het combineren is en daarom steeds naar voorzichtigheid moet streven, niet aan te bevelen.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 44.

375.	1.	31-26	20-25
	2.	36-31	15-20
	3.	41-36	10-15
	4.	46-41	5-10
	5.	31-27	20-24
	6.	37-31 ??	24-29 !!
	7.	33x24	

Gedwongen, anders volgt 19x46

7.	-----	19x30
8.	35x24	13-19
9.	24x22	17x46 !!

376.	1.	33-28	18-23
	2.	31-27	20-24
	3.	27-22	24-29
	4.	34-30	17-21
	5.	39-34	12-17
	6.	30-25	21-26
	7.	36-31	15-20
	8.	31-27	20-24
	9.	44-39	7-12
	10.	34-30	17-21
	11.	39-34	12-17
	12.	43-39	8-12
	13.	39-33	12-18
	14.	41-36	10-15
	15.	36-31 ???	15-20 !!
	16.	46-41	5-10
	17.	41-36	10-15
	18.	50-44	1-7
	19.	44-39	7-12
	20.	49-44	2-7
	21.	47-41	4-10
	22.	48-43	3-8 !!!

377.	1.	33-28	18-23
	2.	31-27	20-24
	3.	34-30	17-21
	4.	30-25	21-26
	5.	39-33	12-18
	6.	44-39	7-12
	7.	39-34 !	12-17 ??
	8.	34-29	23x34
	9.	40x20	15x24
	10.	27-21	16x27
	11.	32x23 !!	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Over symmetrisch tegenspel.

In wedstrijden komt het vaak voor, vooral in de spelopening, dat de zwart-speler op de zetten van zijn tegenstander symmetrische zetten tegenspeelt. Symmetrisch wil zeggen: twee zetten, die als 't ware elkaars spiegelbeeld zijn.

Symmetrisch tegenspel heeft echter zijn vóór en tegen.

Hieronder volgt nu eerst een voorbeeld, waarbij de naspeler aan het langste eind trekt. Plaats hiervoor de stukken in slagorde, speel de onderstaande zetten aandachtig na en vul de ontbrekende cijfers zelf in.

Vul ook de symmetrische zetten in.

375.	1. 31-26	20-25
	2. 36-..	15-..
	3. 41-..	..-..
	4. 46-..	..-..
	5. 31-..	..-..
	6. 37-.. ??	

Nu wijkt zwart plotseling van de symmetrie af, omdat hem de volgende damzet ten dienst staat:

6.	-----	..-.. !!
7.	..x..	

Gedwongen, anders volgt .....

7.	-----	..x..
8.	..x..	..-..
9.	..x..	..x.. !! dam.

Een aardig voorbeeld, dat in de praktijk al heel wat slachtoffers heeft gemaakt.

Het volgende voorbeeld is een kras staaltje van symmetrie. De stukken in slagorde en speel na:

376.	1. 33-28	18-23
	2. 31-27	20-24
	3. 27-22	24-29
	4. 34-30	..-..
	5. 39-34	..-..
	6. 30-25	..-..
	7. 36-31	..-..
	8. 31-27	..-..
	9. 44-39	..-..
	10. 34-30	..-..
	11. 39-34	..-..
	12. 43-39	..-..
	13. 39-33	..-..
	14. 41-36	..-..
	15. 36-31 ???	

Na de tekstzet staat wit reddeloos verloren.
Speel maar verder na.

- 15. L----- ..-.. !!
- 16. 46-.. ..-..
- 17. 41-.. ..-..
- 18. 50-.. ..-..
- 19. 44-.. ..-..
- 20. 49-44 ..-..
- 21. 47-.. ..-..
- 22. ..-.. ..-.. !!!

En het laatste tempo doet in dit geval de deur dicht.
Tenslotte laten we nog een voorbeeld volgen, waar-
bij de naspeler lelijk op de koffie komt. De stukken
weer in slagorde. Speel na.

- 377. 1. 33-28 ..-..
- 2. 31-27 ..-..
- 3. 34-30 ..-..
- 4. 30-25 ..-..
- 5. 39-33 ..-..
- 6. 44-39 ..-..
- 7. 39-34 ! ..-.. ??

Wit kan nu het volgende "kikkerzetje" in toepas-
sing brengen door:

- 8. ..-.. !! ..X..
- 9. ..x.. ..X..
- 10. ..-.. ..X..
- 11. ..x.. !!

Zoals je dus ziet, heeft het symmetrisch tegenspel
inderdaad zijn vóór en tegen. Je kunt er een par-
tij door winnen, maar..... ook door verliezen!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 43.

(Alle zetten van wit; zwart slaat steeds gedwongen.)

364. 1. 28-22
2. 26x17
3. 35-30
4. 34-29
5. 32x1 !

365. 1. 28-22
2. 26x17
3. 35-30
4. 34-29
5. 32x1 !

366. 1. 25-20
2. 34-29
3. 39x30
4. 28-22
5. 26x17
6. 38-33
7. 32x1 !

367. 1. 31-27 (11-16 ?)
2. 34-29
3. 40x20
4. 28-22
5. 26x17
6. 32x1 !

368. 1. 28-22
2. 26x17
3. 34-29
4. 32x14
5. 39x19
6. 27-21
7. 33-28
8. 31x2
9. 36x27 !

369. 1. 33-29
2. 37x17
3. 30-24
4. 35x24
5. 32-28
6. 34x1 !

370. 1. 28-22
2. 34-29
3. 50x39
4. 40x20
5. 32x5 !

371. 1. 27-22
2. 32x21
3. 33-29
4. 38x18
5. 30-24
6. 40-34
7. 35x2 !

372. 1. 34-29
2. 37x6
3. 40x7 ! enz.

373. 1. 27-22
2. 38-33
3. 34x23
4. 40x20
5. 23x5 !

374. 11. -----
12. 33x24

23-29 !!

Op 34x23 volgt 25x34 en 19x50.

12. -----
13. 32x23
14. 45x34

22-28
18x40
14-20 !!

Zwart dreigt nu een of meer schijven te winnen. Op 44-40 volgt 20x29, 25x45 (49-44 de beste), 9x20 (44-40), 45x34 en het grote nadeel voor wit behoeft niet te worden aangetoond.

15.	39-33	20x40
16.	44-39	25x34
17.	35x44	16-21
18.	39x30	21-27
19.	31-22	17x50 !!!

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Combinaties in opsluitposities.

In verband met de vorige Taak laten we nu nog een serie slagzetten volgen welke in opsluitposities kunnen voorkomen.

364. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19, 21, 23, 24 = 18 sch.
Wit: 26, 27, 28, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, ✓
41, 42, 43, 44, 45, 48, 49 = 18 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
365. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19, 21, 23, 24 = 18 sch.
Wit: 26, 27, 28, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, ✓
41, 43, 44, 45, 47, 48, 49 = 18 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
366. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19, 21, 23, 24 = 18 sch.
Wit: 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, ✓
38, 39, 41, 42, 43, 48, 49 = 18 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
367. Zwart: 2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17,
18, 19, 21, 23, 24, 25 = 18 sch.
Wit: 26, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, ✓
40, 41, 42, 43, 44, 45, 48 = 18 sch.
Wit wint een schijf of maakt dam. Hoe?
368. Zwart: 3, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21,
23, 24 = 14 sch.
Wit: 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39,
40, 43, 45 = 14 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
(De eerste drie zetten zijn achtereenvolgens: 28-22, ✓
26x17 en 34-29.)
369. Zwart: 3, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18,
19, 20, 21, 23, 24, 25 = 18 sch.
Wit: 27, 28, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, ✓
40, 42, 43, 45, 47, 48, 49 = 18 sch.
Wit maakt dam. Hoe?
370. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15,
16, 17, 19, 23, 24, 25 = 18 sch.
Wit: 27, 28, 30, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, ✓
42, 43, 45, 47, 48, 49, 50 = 18 sch.
Wit maakt dam. Hoe?

371. Zwart: 3, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 18, 19, 20,
 23, 24, 25 = 15 sch.
 Wit: 27, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, ✓
 45, 47, 48, 49 = 15 sch.
 Wit maakt dam. Hoe?
372. Zwart: 1, 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19,
 20, 21, 23, 24, 25 = 17 sch.
 Wit: 27, 28, 30, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, ✓
 42, 43, 45, 47, 48, 49 = 17 sch.
 Wit breekt door naar de damlijn. Hoe?
373. Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 18,
 19, 21, 24, 25 = 17 sch.
 Wit: 27, 28, 30, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, ✓
 42, 43, 45, 47, 48, 49 = 17 sch.
 Wit maakt dam. Hoe?

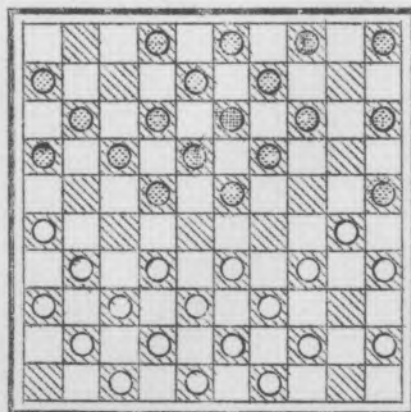
Een surprise.

Zet de stukken in slagorde, speel onderstaande zetten na en vul de ontbrekende cijfers zelf in.

374.	1.	33-28	17-22
	2.	28x17	11x22
	3.	39-33	7-11
	4.	44-39	19-23
	5.	50-44	14-19
	6.	31-26	10-14
	7.	34-30	1-7
	8.	37-31	11-17
	9.	41-37	7-11
	10.	46-41	20-25
	11.	40-34	

Stand na 11. 40-34 van wit:

ZWART

WIT

Thans kan zwart de volgende variantrijke combinatie spelen:

- 11. ----- 23-29 !!
- 12. 33x24

Wat volgt op 34x23 ?

- 12. ----- 22-28
- 13. .... 18x40
- 14. .... 14-20 !!

Waar dreigt zwart nu mee?

- 15. 39-33 (of?) ..... ✓
- 16. 44-39 (of?) .....
- 17. 35x44 (of?) 16-21 !!
- 18. ....
- 19. ....

Deze openingsstudie bewijst wel ten volle, welke schitterende combinatiemogelijkheden de opsluitposities bieden.

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave: "Instituut voor Individueel Onderwijs", Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 45.

378. 1. 33-28 18-23
2. 28-22 ? 17x28
3. 31-27 20-24
4. 36-31 15-20

Op 14-20 volgt de Haarlemse zet door 35-30, 34-29 enz..

5. 41-36 10-15
6. 27-21 16x27
7. 31x33

379. 1. 33-28 18-23
2. 28-22 ? 17x28
3. 31-27 19-24 !

Zwart dreigt met 23-29 enz. het "gewonnen" stuk in veiligheid te brengen.

4. 34-30

Op 38-33 volgt 13-19, 23-29 en 19x17

4. ----- 13-19 !
5. 36-31 12-17 !!
6. 27-22 28-33 !!
7. 38x18 17x28
8. 32x23 19x28
9. 30x19 14x12
10. 42 of 43-38 16-21
11. 38-32

Op 38-33 volgt natuurlijk 21-27 enz..

11. ----- 12-17 !
12. 32x23 21-27
13. 31x22 17x19 !!

(Nadruk verboden)

Uitgave:

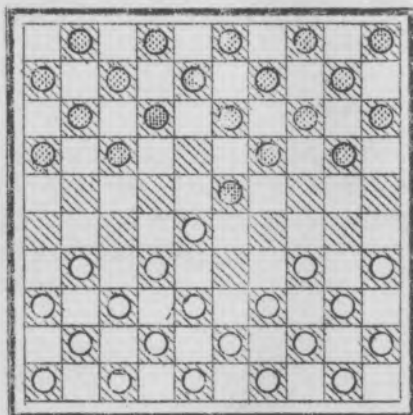
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Het "Hoogland-Gambiet".

Plaats de stukken in slagorde, speel onderstaande zetten na en vul de ontbrekende zetten zelf in.

378. 33-28 18-23
 Stand na zet 1. 18-23 van zwart:

ZWART

WIT

2. 28-..

Het "Hoogland-gambiet" gespeeld met de bedoeling de geofferde schijf na enige zetten terug te winnen, waarbij wit dan het voordeel van een ontwikkelde lange vleugel heeft.

Vroeger wist Herm. Hoogland, Utrecht (ex-wereldkampioen), hier regelmatig voordeel mede te behalen. Vooral in de jaren 1912 en 1913. Het spel verliep meestal als volgt:

2. ----- ..x..
 3. 31-27 20-24 ?
 4. 36-.. 15-..

Wat volgt op 14-20? Noteer dat even.

5. 41-.. 10-..

Waarna wit zijn schijf weer terugwint. Hoe?

We hebben op dit "Hoogland-gambiet" een weerlegging gevonden, waarbij zwart zijn verkregen voorsprong behoudt.

Plaats hiervoor nog even de stukken in slagorde.

379. 1. 33-28 18-23
 2. 28-22 ? ..-..
 3. 31-27 19-.. !

Noteer nu waar zwart mee dreigt.

4. 34-30

Noteer waarom 38-33, in plaats van 34-30, faalt.

4. ----- 13-19 !

Ogenschijnlijk een zwakke zet, in werkelijkheid zeer consequent gespeeld.

5. 36-31

Gespeeld, om weer tot 41-36, 27-21 enz. te komen.

5. ----- 12-17 !!

Zwart forceert wit nu tot:

6. 27-22 of? 28-33 !!

7. ..x.. ..x..

8. ..x.. ..x..

9. ..x.. ..x..

En zwart staat nog steeds een schijf voor.

Indien wit nu de voorpost 28 wil aanvallen, hetzij door 43-38 of 42-38 heeft zwart een verdediging tot zijn beschikking.

Noteer welke!

Dus:

10. 42 of 43-38 ..-.. !

11. 38-32

Op 38-33 volgt natuurlijk: .....

11. ----- ..-.. !

12. ..x.. ..-..

13. ..x.. ..x.. !!

Hoewel het "Hoogland-gambiet" weinig, of misschien wel nooit meer gespeeld wordt, meenden we toch hier de weerlegging te moeten aangeven.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 46.

380. 1. 30-24 20x40
2. 39-34 40x29
3. 27-22 17x28
4. 26-21 16x27
5. 31x2 !!
381. 1. 30-24 20x29 gedw.
2. 27-22 17x28
3. 26-21 16x27
4. 31x2 !!
382. 1. 29-23 18x29
2. 35-30 24x35
3. 27-22 17x28
4. 26-21 16x27
5. 31x4 !!
383. 1. 27-22 17x37
2. 38-32 37x28
3. 26-21 16x27
4. 31x2 !!
384. 1. 30-24 20x29 gedw.
2. 28-22 17x28
3. 37-31 28x37
4. 38-32 37x28
5. 26-21 16x27
6. 31x2 !!
385. 1. 27-22 17x28 gedw.
Op 18x27 volgt 32x21 en 38-32 enz., dam.
2. 37-31 28x46
3. 38-32 46x28
4. 26-21 16x27
5. 31x4 !!
386. 1. 28-22 17x28 gedw.
Op 18x27 volgt 32x21, 35-30 en 38-32 enz., dam.
2. 37-31 28x46
3. 38-32 46x28
4. 35-30 24x35
5. 26-21 16x27
6. 31x4 !!
387. 1. 27-22 18x27 gedw.
Op 17x28 volgt 35-30 en 26-21 enz., dam.
2. 31x22 17x28
3. 37-31 28x46
4. 38-32 46x28
5. 35-30 24x35
6. 26-21 16x27
7. 31x4 !!

388.	1.	31-26	16-21
	2.	36-31	11-16
	3.	31-27	19-23
	4.	33-28	7-11
	5.	28x19	14x23
	6.	38-33	10-14
	7.	42-38	5-10
	8.	47-42	14-19
	9.	41-37	10-14
	10.	46-41	4-10
	11.	34-30	20-24
	12.	30-25	15-20
	13.	37-31 ?!	23-28 !??
	14.	32x23	21x32
	15.	38x27	18x47
	16.	39-33 !	47x29
	17.	35-30	24x35
	18.	27-22	17x28
	19.	26-21	16x27
	20.	31x4 !!!	

-.-.-

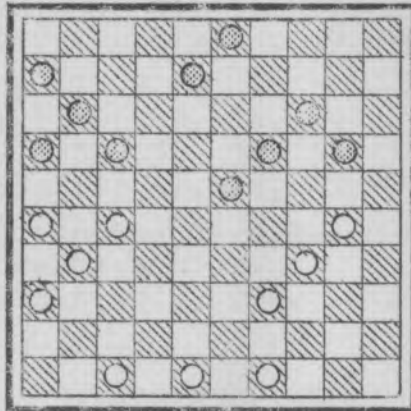
(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Coup de Napoléon.

"Coup de Napoléon" is een interessante combinatie van Franse origine.
Plaats onderstaande stand op het bord.

ZWART

WIT

Speel na en vul de ontbrekende zetten zelf in:

380. 1. 30-24 !   ..-..
 2. 39-34   ..-..
 3. ..-..   ..-..
 4. ..-..   ..-..
 5. ..-.. !!

Ziezo, nu heb je meteen met de "coup de Napoléon" kennis gemaakt.

Nu een serie voorbeelden van de "coup de Napoléon" om zelf op te lossen.

381. Zwart: 3, 6, 8, 11, 16, 17, 19, 20 = 8 sch. ✓
 Wit: 26, 27, 30, 31, 35, 36, 45, 48 = 8 sch. ✓
 Wit wint. Noteer hoe,
382. Zwart: 6, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 20, 24 = 9 sch.
 Wit: 26, 27, 29, 31, 35, 36, 44, 45, 48 = 9 sch. ✓
383. Zwart: 3, 6, 8, 14, 16, 17, 19, 23, 29 = 9 sch.
 Wit: 26, 27, 31, 32, 36, 38, 42, 43, 48 = 9 sch. ✓
- In beide bovenstaande standen maakt wit dam. ✓
 Noteer op welke manier.

384. Zwart: 3, 6, 8, 11, 14, 16, 17, 19, 20, 23 = 10 sch.
 Wit: 26, 28, 30, 32, 36, 37, 38, 42, 45, 48 = 10 sch. ✓
 Wit wint. Noteer hoe.

385. Zwart: 3, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18,
 19, 20, 23, 29 = 16 sch.
 Wit: 26, 27, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42,
 43, 45, 47, 48, 49 = 16 sch. ✓
 Wit maakt dam. Noteer hoe.
 (De eerste zet is 27-22.)

386. Zwart: 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17,
 18, 19, 20, 23, 24, 29 = 18 sch.
 Wit: 26, 28, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, ✓
 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50 = 18 sch.

387. Zwart: 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17,
 18, 19, 20, 23, 24, 29 = 18 sch.
 Wit: 26, 27, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41,
 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50 = 18 sch.

In beide bovenstaande standen maakt wit dam.
 Noteer op welke manier.
 (De eerste zet in N° 386. is 28-22, die in N° 387.
 27-22.)

Een surprise.

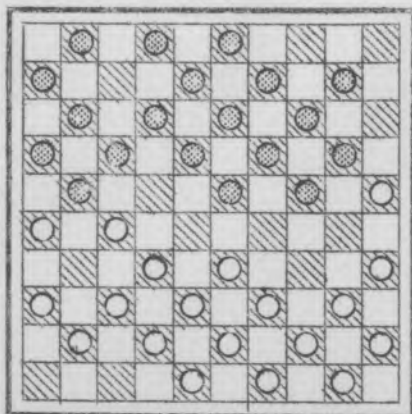
(Voorgekomen in een door mij gespeelde partij.)

388. Plaats de stukken in slagorde.
 Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

1. 31-26	16-..
2. 36-..	11-..
3. 31-..	19-23
4. 33-28	7-..
5. ..x..	..x23
6. 38-..	10-..
7. 42-..	5-..
8. 47-..	14-..
9. 41-..	10-..
10. 46-..	4-..
11. 34-30	20-24
12. 30-..	15-..

Stand na de twaalfde zet van zwart:

ZWART

WIT

Controlestroken Dammen

Taak 47.

389. Zwart wint een schijf door 24-29 en 20x29, want tegen de dreiging 29-33 gevolgd door 17-21 kan wit niets inbrengen.

390.	1.	31-26	19-23
	2.	37-31	14-19
	3.	41-37	10-14
	4.	46-41	5-10
	5.	31-27	20-24
	6.	34-30	24-29

391. Ten eerste door:
33-28, 40x20, 35-30, 28-22, 44-40, 38x29, 32x5 !
Ten tweede door:
41-36, 40x20, 35-30, 33-29, 39x30, 27-22 enz..
De beste is de tweede damzet, omdat wit hiermede minstens twee schijven wint.

392. Door: 25-20, 27-22, 26-21, 38-32 en 43x5.

393. Wit kan schijfwinst nemen door:
25-20, 34-30 en 39x28. Deze schijfwinst is echter niet goed, want zwart kan verder laten volgen:
17-21 en 12x23 en zwart heeft materieel voordeel behaald.

394.a. Op 12 of 13-18 volgt: 20x29, 26-21 en 38-32 enz..
b. Op 23-29 volgt: 39 of 38-33 enz..

395.	14.	20-14	9x20
	15.	26-21	16x27
	16.	30-24	19x30
	17.	35x31 !	

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

De Hoekopening.

De hoekopening, die met de zet 31-26 begint, werd vroeger algemeen als zwak beschouwd en dan ook bijna niet toegepast. In de oude theorie gaf men aan, dat er vele gevaren aan 31-26 verbonden waren, en men toonde dit als volgt aan:

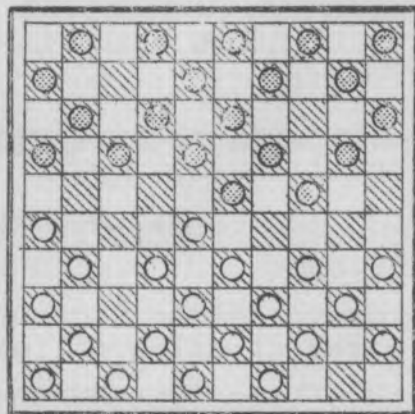
Stukken in slagorde.

Speel na en vul de ontbrekende zetten zelf in.

389.	1.	31-26	18-23
	2.	33-28 ?	12-18
	3.	39-33	7-12
	4.	44-39	20-24
	5.	50-44	14-20
	6.	37-31 ??	

Stand na 6. 37-31 van wit:

ZWART

WIT

En zwart wint nu geforceerd een schijf.
 Noteer hoe.

Indien men wit zó laat spelen, is deze opening natuurlijk slecht. Naar onze mening is de hoekopening echter zeer goed speelbaar. Zo geeft b.v. de volgende speelwijze goede kansen:

Stukken in slagorde.

390.	1.	31-26	19-23
	2.	37-..	14-..
	3.	41-..	10-..
	4.	46-..	5-..

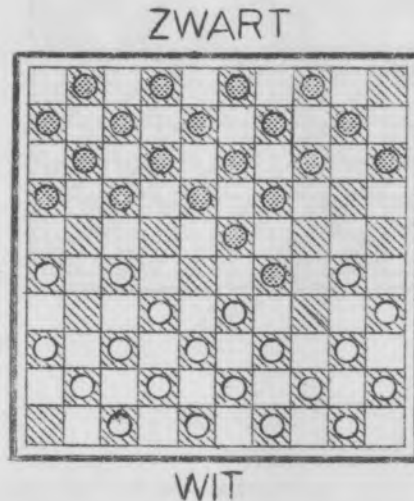
17-22 in plaats van de tekstzet, geeft wit gelegenheid om door 32-28, 37x17 en 31-27, 26x37 de hoeksteen op te lossen, terwijl de lange vleugel dan volkomen mobiel gemaakt is.

5. 31... 20-24

Op 17-22 komt door 32-28 enz. de randschijf 26 wederom in het spel.

6. 34-30 24-29

Stand na 6. 24-29 van zwart:

391. Vermelding verdient hier de variant:
----- 14-20

Inplaats van 6. 24-29

36-31 20-25 ??

Wit kan nu op 2 manieren dam maken.
Noteer hoe, en welke de beste is.

Zet nu weer bovenstaande stand op het bord, en speel verder:

7. 33x24 23-28

8. 32x23 18x20

9. 30-25 19-23

392. Op 20-24 zou een damslag kunnen volgen.
Noteer hoe.

10. 40-.. 20-24 ?!

393. Wit kan nu een schijf winnen.
Noteer hoe.
Mag wit de schijfwinst accepteren?

11. 34-30 16-21 ! enz.

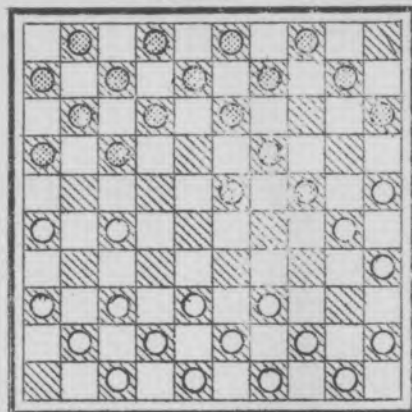
Met ongeveer gelijkwaardige stand.

Indien zwart 11. 14-19 zou spelen, is het volgende fraaie positie-offer mogelijk:

Stand na 11. 14-19 van zwart.

ZWART

WIT

12. 27-22 !!   17x28
 13. 25-20 !!   24-29 !!

Nog het beste voor zwart.

Laten we nu eens de andere voortzettingen onder de loupe nemen:

op 13. 10-14; 14. 20x18, heeft wit zijn schijf terug en zwart een slecht geposteerde schijf op 28.

394.a. Wat volgt op 13. 12 of 13-18 van zwart?

b. Wat volgt op 13. 23-29 van zwart?

395. 14. 20-..   ..x..
 15. 26-..

Noodzakelijk om schijf 26 productief te maken.

15. -----   ..x..
 16. 30-24   ..x..
 17. ..x.. !

en o.i. heeft wit nu een ietsje voordeel.

Het komt ons voor, dat de hoekopening uitstekend speelbaar is, en wil men in de geheimenissen van deze opening dieper doordringen, dan zullen de dammers de opening veelvuldiger in de practijk moeten toepassen.

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
 Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 48.

396.	7.	27-21 !	26x28
	8.	21-17	12x21
	9.	29-24 !! enz., dam.	
397.	8.	-----	16-21 !
	9.	27x16	18-22
	10.	28x17	26-31
	11.	36x27	
		Gedwongen, wegens 23-29 en 19x46.	
	11.	-----	7-11
	12.	16x7	2x31
	13.	37x26	23-29 !! enz., dam.
398.	7.	-----	25-30 !
	8.	34x25 gedw.	23x34
	9.	40x29	21-27
	10.	32x23	16-21
	11.	26x17	11x22
	12.	28x17	19x50 ! dam.
399.	19.	-----	25-30
	20.	34x25 gedw.	19-23
	21.	28x19	14x34
	22.	40x29	21-27
	23.	32x21	12-17
	24.	21x23	15-20
	25.	25x14	10x50 !
400.	13.	-----	24-30 !
	14.	35x24	19x30
	15.	28x19	14x23
	16.	25x14	10x19
	17.	34x25	23-28 !
	18.	32x14	21x32
	19.	38x27	9x20
	20.	25x14	13-19
	21.	14x23	18x47 !!!
401.	1.	37-31 !	26x37
	2.	48-42 !	37x39
	3.	27-22 !	18x27
	4.	32x21 !	23x43
	5.	41-37 !!	17x26 of?
	6.	47-41 !!	39x28 of?
	7.	44-39	43x34
	8.	40x7	2x11
	9.	37-31	26x37
	10.	41x5 !!!	

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Damslagen in de opening.

Hieronder brengen we nu een serie damslagen in de opening. Speel ze na en beantwoord de vragen. Plaats voor ieder vraagstuk de schijven steeds weer in slagorde.

396.	1.	34-29	17-22
	2.	40-34	11-17
	3.	45-40	6-11
	4.	50-45	1-6
	5.	32-27	17-21
	6.	37-32	21-26 ??

En wit maakt een verrassende damslag. Noteer hoe. ✓

397.	1.	31-27	17-22
	2.	32-28	22x31
	3.	36x27	18-23
	4.	37-32	11-17
	5.	41-37	17-21
	6.	46-41	12-18
	7.	41-36	21-26
	8.	47-41 ??	

Zwart maakt nu een damslag. Noteer hoe.

De wijze, waarop b.v. veld 37 "open" gemaakt wordt, is bijzonder aardig. ✓

398.	1.	34-29	19-23
	2.	39-34	14-19
	3.	44-39	10-14
	4.	33-28	17-21
	5.	39-33	20-25
	6.	50-44	12-17
	7.	31-26 ??	

Zwart maakt nu een damslag. Noteer hoe. ✓

399.	1.	32-28	18-23
	2.	33-29	23x32
	3.	37x28	20-25
	4.	41-37	12-18
	5.	37-32	7-12
	6.	46-41	17-21
	7.	41-37	21-26
	8.	39-33	11-17
	9.	44-39	17-22
	10.	28x17	12x21
	11.	32-28	18-22

12. 28x17	21x12
13. 33-28	1-7
14. 50-44	12-18
15. 37-32	26x37
16. 32x41	7-12
17. 41-37	6-11
18. 37-32	16-21
19. 39-33 ??	

Zwart maakt nu een damslag.

Noteer hoe.

(De eerste zet is 25-30.)

400. Tot slot een damslag die voor het voorstellingsvermogen niet meevalt.

1. 31-27	17-21
2. 37-31	21-26
3. 32-28	26x37
4. 41x32	11-17
5. 46-41	17-21
6. 41-37	18-23
7. 34-30	20-24
8. 40-34	15-20
9. 30-25	10-15
10. 45-40	12-18
11. 50-45	7-12
12. 37-31	4-10
13. 47-41 ??	

Zwart maakt nu een buitengewoon diepe damslag.

Noteer hoe.

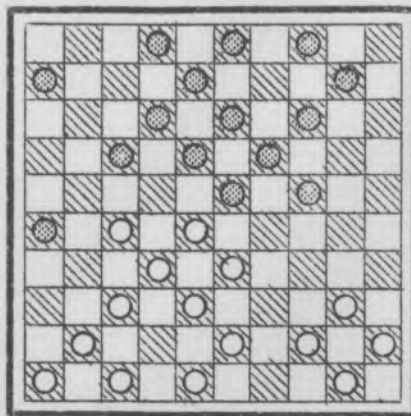
(De eerste zetten zijn: 24-30, 19x30, 14x23, 10x19 enz..)

Een surprise.

401. Je moet nu eens opletten, hoe we hier in een volkomen partij-stand een hoogst originele "Coup Royal"-combinatie gaan uitvoeren.

Zet de volgende stand op het bord:

ZWART

WIT

Speel na en vul de ontbrekende zetten in:

1. 37-31 !	..x..
2. 48-42 !	..x..
3. 27-22 !	..x..
4. 32x21	..x..

Heel fraai verkrijgt wit nu twee vrije tempi, waarna de slag naar 7 toch kan worden volbracht, maar bovendien de naslag naar 5 mogelijk is gemaakt.

5. 41-37 !!	..x..
6. 47-41 !!	..x..
7. ..-.. !!	..x..
8. ..x..	..x..
9. ..-.. !!	..x..
10. ..x.. !!!	

Wel een zeer fraaie "Coup Royal"-combinatie. Het is er misschien een die zijn gelijke niet heeft.

(Nadruk verboden)

Uitgave:
"Instituut voor Individueel Onderwijs",
Amsterdam.

Controlestroken Dammen

Taak 49.

402.	1.	-----	-----
	2.	39-33	12-18
	3.	44-39	7-12
	4.	34-30	20-24
	5.	30-25	18-22 ??
	6.	39-34 !!!	-----

403. Wit dreigt nu door 25-20 en 34-30 een schijf te winnen.

404. a. Op 24-29 volgt: 33x24 (19x39) 43x34 ! (22x33) 38x7 (1x12) met schijfwinst voor wit.
b. Op 24-30 volgt: 35x24 (19x39) 33x44 ! (22x33) enz. eveneens met schijfwinst voor wit.
c. Op 17-21 en 24-30 volgt natuurlijk 26-21 enz. met schijfwinst.

6.	-----	12-18
7.	34-29	23x34
8.	40x20	15x24
9.	32-27 !!	2-7
10.	37-32	7-12
11.	49-44	1-7
12.	41-37	10-15
13.	43-39	5-10

405. Wit kan een damslag doen door: 35-30, 33-29, 25-20, 27-22, 32x5. Zwart kan hierop echter laten volgen: 4-10, 25x41 en wit kan zijn matten oprollen.

14.	45-40 !	15-20
15.	46-41	10-15
16.	48-43	4-10

406. Wit wint nu een schijf door:

17.	50-45 !!	24-29 (of?)
18.	33x24	20x29 (of?)
19.	28-23 !!! enz.	

-.-.-

(Nadruk verboden)

Uitgave:

"Instituut voor Individueel Onderwijs",

Amsterdam.

(Samengesteld door F.Raman, oud-kampioen van Nederland)

Verse-variant

De hieronder volgende openingsvariant werd het eerst door den Lyonse damspeler Abel Verse in de praktijk toegepast. Plaats de stukken in slagorde.

Speel na en vul de ontbrekende cijfers zelf in. Beantwoord ook de vragen.

402.	Wit	Zwart
	1. 33-28	18-23
	2. 39-..	12-..
	3. 44-..	7-..
	4. 34-30	20-24
	5. 30-..	18-.. ??

De laatste zet van zwart is meermalen in belangrijke partijen toegepast zonder weerlegd te worden. In de meeste gevallen speelde men automatisch 31-27 enz.. De jeugdige Fransman speelde hier echter prachtig:

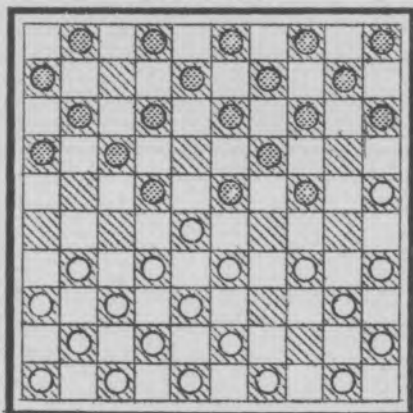
6. 39-.. !!!

-----

waardoor schijfwinst op den duur door zwart niet te verhinderen is.

Stand na 6. 39-.. van Wit:

ZWART

WIT

○ = witte schijf
 ⊗ = zwarte schijf

In deze stand moet zwart dus een schijf verliezen.

403. Waar dreigt wit nu mee?
 Noteer de zet(ten).

404. a. Wat volgt op: 24-29 ?
 b. Wat volgt op: 24-30 ?
 c. Wat volgt op: 17-21 gevolgd door 24-30 ?

6. ----- 12-.. gedw.
 De voorafgaande kleine "zetjes" zien er eenvoudig uit en daarom is men gauw geneigd de moeilijkheden van een zet als 6.39-34 te gering te schatten.

7. 34-29 (de pointe) ..x..

8. ..x.. ..x..

9. 32-.. !! -----

Een dergelijke zet wordt veelal een "kettingstelling"-zet genoemd.

9. ----- 2-..

10. 37-.. 7-..

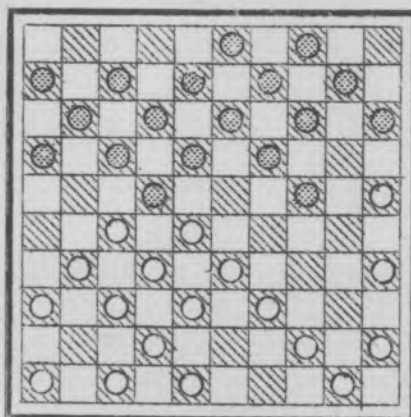
11. 49-.. 1-..

12. 41-.. 10-..

13. 43-.. 5-10 ?!

Stand na 13. 5-10 van Zwart:

ZWART

○ = witte schijf
 ● = zwarte schijf

WIT

405. Zwart waagt nog een kansje en verlokt wit tot het doen van een foutieve damzet.
 Hoe is de damzet die wit nu doen kan en wat kan zwart hierop laten volgen?
 Noteer het antwoord.

14. 45-.. ! -----

Wit laat zich niet van de wijs brengen.

14. ----- 15-..

15. 46-.. 10-..

16. 48-.. 4-..

406. En wit wint een schijf.
 Noteer hoe.

Deze belangwekkende openingsvariant is één van de vele fraaie staaltjes van Franse genialiteit!

(Nadruk verboden)

Uitgave: "Instituut voor Individueel Onderwijs", Amsterdam.

Een onbekende variant.

De volgende variant in de onregelmatige 34-29 opening is vrijwel onbekend.

Stukken in slagorde.

Vul de ontbrekende cijfers in en beantwoord de vragen:

407.	Wit	Zwart
1.	34-29	19-23
2.	40-..	14-..
3.	45-..	10-..
4.	50-..	5-..
5.	32-27	-----

Deze zet biedt wit kansrijke spelmogelijkheden. Men kan echter met zwart voordelen behalen, mits men de gevaren, die er in de stelling zitten, voldoende kent.

5. ----- 19-.. !
 Zwart neemt de "kettingstelling" in.

6. 37-.. 17-21 ??
 Niet de sterkste voortzetting. Na de zesde zet van wit kan zwart echter overwegend positievoordeel behalen door 13-19 enz..

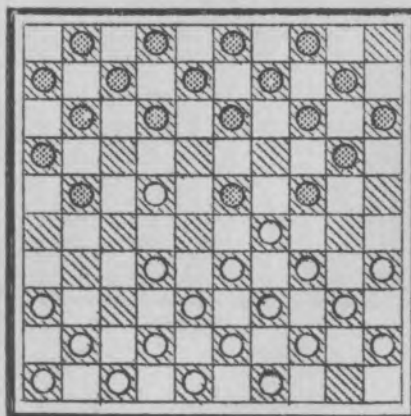
408. Op 14-19, in plaats van 17-21, kan wit een beste damslag maken. Noteer hoe.

7. 27-.. ! ..x..

8. 31x22 ! -----

Stand na 8. 31x22 van Wit:

ZWART

○ = witte schijf
 ● = zwarte schijf

8. ----- 14-.. ??? Op 12-17 of 12-18 kan wit een kaatsingzet uitvoeren. Ga dit maar even na. Een foutzet. Wit wint nu als volgt een schijf.

